

รายงานการวิจัย

ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนใน
สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

**Creative Drama for children with special needs : Case study of
students in Development Institute for Special Education Songkhla
Rajabhat University.**

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ศกาทา สมพงศ์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

เลข Bib#	1140989	(๑)
วันที่	28 พ.ย. 2560	
เลขเรียกหนังสือ	790.1922	
	๗14 ก	

ชื่อการวิจัย ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษา
พิเศษ มรภ.สงขลา

ผู้วิจัย นางสาวตฤตา สมพงศ์

หน่วยงาน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

งบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ปีที่ทำสำเร็จ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา โดยนำกระบวนการละครสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยออกแบบมาดำเนินกิจกรรมกับนักเรียนกลุ่มออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ เพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมและส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

ในขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการละครสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยออกแบบ มีทั้งกิจกรรมที่ทำเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เช่น กิจกรรมโยคะเด็ก การทำท่าทางเลียนแบบสัตว์ประเภทต่างๆ และกิจกรรมการเรียนรู้จากท่าทางประกอบเพลง "คนพิเศษ" โดยการเลียนแบบท่าทางประกอบเพลงจากผู้นำกิจกรรม (ผู้วิจัย) หรือครูผู้สอน นำไปสู่การจัดแสดงละครหุ่นเงาเรื่อง "หม้อดินโบราณ" เพื่อสร้างความตระหนักให้นักเรียนออทิสติกเห็นคุณค่าในตนเองจากความสามารถหรือความถนัดของคนที่สามารถช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ครูชำนาญการพิเศษ ครูพี่เลี้ยงและผู้ปกครองของนักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ คือการสัมภาษณ์ก่อนดำเนินกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับที่มาของปัญหาเพื่อนำมาออกแบบกระบวนการดังกล่าว จำนวน ๖ ท่าน และครั้งที่ ๒ คือหลังดำเนินกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อนำมาประเมินผลของกระบวนการละครสร้างสรรค์ จำนวน ๔ ท่าน ผลการประเมินทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า กระบวนการละครสร้างสรรค์สามารถพัฒนาปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันฯ และสามารถส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ: ละครสร้างสรรค์, เด็กพิเศษ

Research Title	Creative Drama for children with special needs: Case study of students in Development Institute for Special Education Songkhla Rajabhat University.
Researcher	Ms. Tathata Sompong
Department	Institute of Research and Development Songkhla Rajabhat University
Support	2016
Year	2017

Abstract

This research aims is to study and create the Process of Creative Drama for the children with special needs case study of students in Development Institute for Special Education Songkhla Rajabhat University. Bringing the process of Creative Drama created by the researcher to work with Autistic children in The Development Institute for Special Education Songkhla Rajabhat University, to develop the emotional and behavior and to encourage happy life skill with other people in the society.

In the Procession of Creative Drama created by the researcher, the activities are both individual and group exercise example for Kids Yoga, to emulate gesture of the animals and learning from posture in the song "Children with Special need" by emulating posture from the leader (researcher) or the teacher in the Institute. Leading to the shadow puppet play called "The Broken clay pot" for the purpose of realization in his-her-own value, by his or her ability to help others in the society. The researcher have interviewed specialist teachers, teachers and parents of the students in The Development Institute for Special Education Songkhla Rajabhat University twice, first interview is: Before the Creative Drama Process Interview amount 6 person and second interview is: After the Creative Drama Process Interview amount 4 person. The result of assessment showed that the Process of Creative Drama can develop problem of Emotional and Behavior and can encourage happy life skill with other people in the society.

Keyword: Creative Drama, Children with Special Needs.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์เงินทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการวิจัย และตรวจสอบข้อบกพร่องของกระบวนการละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์อันใด ที่เกิดจากงานวิจัยนี้ ย่อมเป็นผลมาจากผู้มีพระคุณข้างต้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัย

๑๗ เมษายน ๒๕๖๐

สารบัญ

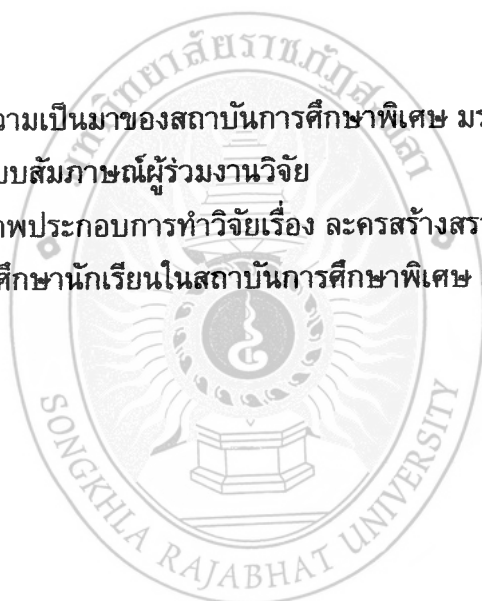
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(๑)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(๒)
กิตติกรรมประกาศ	(๓)
สารบัญ	(ก)
สารบัญตาราง	(ง)
สารบัญรูปภาพ	(จ)
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒วัตถุประสงค์	๓
๑.๓ขอบเขตการศึกษา	๔
๑.๔วิธีการดำเนินงาน	๔
๑.๕ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิเศษ	๘
๒.๒การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	๒๕
๒.๓ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับละคร	๒๘
๒.๔ละครสร้างสรรค์	๓๐
๒.๕ละครเพื่อการศึกษา	๓๓
๒.๖ละครคุณธรรม	๓๔
๒.๗ ละครบำบัด	๓๔
สรุปบท	๓๕

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการวิจัย	
๓.๑แผนการดำเนินงานวิจัย	๓๖
๓.๒แหล่งข้อมูลในการศึกษา	๓๗
๓.๓กระบวนการศึกษา	๓๘
๓.๔การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา	๓๙
๓.๕การเสนอผลการศึกษา	๓๙
สรุปบท	๔๒
บทที่ ๔ ผลการดำเนินงาน	
๔.๑ประวัติของนักเรียนออทิสติกสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๔๔
๔.๒ประวัติของผู้ให้สัมภาษณ์	๔๖
๔.๓ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น ของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษมรภ.สงขลา	๔๘
๔.๔ ปัญหาและอุปสรรคด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติก ในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๔๙
๔.๕ ผลจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรม ก่อนเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียน ออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๕๙
๔.๖ การออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมทักษะ ด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น และเพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และ พฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๕๑
๔.๗ เรื่องย่อ และบทละครของละครเรื่อง “หม้อดินโบราณ” และกระบวนการในการจัดแสดง	๗๗
๔.๘ ผลจากการสัมภาษณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และ พฤติกรรมหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษา นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๘๒
๔.๙ ผลจากการสัมภาษณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านทักษะการใช้ชีวิต ร่วมกับผู้อื่นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๘๒

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
สรุปบท	๘๓
บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
๕.๑ สรุปผลการศึกษา	๘๕
๕.๒ ปัญหาและอุปสรรค	๘๘
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๘๘
บรรณานุกรม	๘๙
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ความเป็นมาของสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๙๑
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมงานวิจัย	๙๔
ภาคผนวก ค ภาพประกอบการทำวิจัยเรื่อง ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๑๑๑
ประวัตินักวิจัย	๑๔๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑.๑ การจัดกลุ่มลักษณะการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่มีภาวะปัญญาอ่อน	๑๑
ตารางที่ ๒.๑ ตารางการดำเนินงานตลอดโครงการ	๓๗
ตารางที่ ๒.๒ ตารางการออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์	๔๐
ตารางที่ ๓.๑ ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ วิจัยเรื่อง “ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา”	๔๔
ตารางที่ ๓.๒ กระบวนการละครสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา	๕๑
ตารางที่ ๓.๓ ระยะเวลาและสถานที่จัดแสดง	๘๑
ตารางที่ ๔.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา วิจัยเรื่อง “ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบัน การศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา”	๘๕

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปที่ ๑.๑ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๑	๕๑
รูปที่ ๑.๒ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๒	๕๓
รูปที่ ๑.๓ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๒	๕๔
รูปที่ ๑.๔ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๓	๕๗
รูปที่ ๑.๕ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๔	๖๐
รูปที่ ๑.๖ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๔	๖๑
รูปที่ ๑.๗ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๔	๖๒
รูปที่ ๑.๘ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๕	๖๕
รูปที่ ๑.๙ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๖-๘	๗๐
รูปที่ ๑.๑๐ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๑๓-๑๖	๗๕
รูปที่ ๑.๑๑ ภาพประกอบกิจกรรม ครั้งที่ ๑๓-๑๖	๗๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Children with special needs) หมายถึงเด็กที่มีสภาพความบกพร่องในการทำงานของอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย เช่น พิการทางด้านการได้ยิน คือ ไม่สามารถได้ยินเสียงต่างๆ ตามปกติได้ จึงต้องการการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพื่อให้ส่งผลกระทบต่อการทำงานดำเนินชีวิตน้อยที่สุด ซึ่งความบกพร่องอาจจำแนกได้ดังนี้ ความบกพร่องทางด้านร่างกาย ด้านสังคม ด้านอารมณ์ ด้านสติปัญญา ด้านภาษา ฯลฯ ในปัจจุบันสามารถจำแนกออกเป็น ๙ ประเภท^๑ ตามลักษณะของความเป็นพิเศษ ได้แก่

- ๑) เด็กปัญญาอ่อน - เด็กปัญญาเลิศ (mental retardation – giftedness)
- ๒) เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ (emotional disturbance)
- ๓) เด็กออทิสติก (autistic children)
- ๔) เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษา (language disorders)
- ๕) เด็กที่มีความด้อยความสามารถในการเรียน (learning disabilities children)
- ๖) เด็กหูหนวกหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (hearing impairment)
- ๗) เด็กตาบอดและสายตาลีอนราง (visual impairment)
- ๘) เด็กพิการ (physical disabilities)
- ๙) เด็กที่ถูกทำทารุณกรรมและเด็กที่ถูกข่มขืนทางเพศ (abused children and sexual abuse children)
- ๑๐) ฯลฯ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทยส่วนใหญ่มักมีปัญหาในด้านการเรียนร่วมกับเด็กอื่นๆ เนื่องจากขาดหลักสูตรเฉพาะสำหรับการเรียนร่วม ขาดครูผู้สอนที่มีความรู้เฉพาะด้าน หรือแม้แต่ขาดการเอาใจใส่ของผู้ปกครอง เด็กที่มีลักษณะพิเศษที่เรียนในโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษจึงได้รับการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับสภาพที่เขาเป็นมากกว่าเรียนในโรงเรียนปกติ

หากแต่ในสังคมปัจจุบัน เด็กทุกคนควรได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็สิทธิในด้านใดก็ตาม ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนจึงควรมีหลักสูตรการศึกษาแบบเรียนรวม คือการศึกษาสำหรับทุกคน (Educational for all) ระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการใช้ชีวิตร่วมกันบนความหลากหลาย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถปลูกฝังและสร้างโอกาสให้เด็กปกติเป็นคนมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ดูแลผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้

^๑ ชื่อที่ใช้เรียกเด็กกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ อาจมีความแตกต่างไปจากหนังสือเล่มอื่นๆ

โรงเรียนหรือสถานศึกษาทั้งในรูปแบบเรียนรวมหรือในชั้นเรียนพิเศษที่มีเฉพาะเด็กที่มีทักษะพิเศษ จึงต้องการกิจกรรม กระบวนการที่มีความเหมาะสมกับเด็กในแต่ละประเภท เป็นการเรียนการสอนที่มีความบันเทิงแต่สามารถสอดแทรกเนื้อหา ประเด็นการศึกษาต่างๆ ลงไปได้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้กระบวนการละครการศึกษา (Educational Theatre) ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) ละครในการศึกษา (Drama-in-Education) และละครบำบัด (Drama Therapy) มาเป็นเครื่องมือการเรียนการสอนและออกแบบกิจกรรม ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น และสามารถดูแลอารมณ์ พฤติกรรมของตนเองได้

ในประเทศไทยยังขาดงานวิจัยที่นำกระบวนการละครมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ให้แก่เด็กพิเศษประเภทออทิสติก ผู้วิจัยเลือกใช้เครื่องมือจากกระบวนการละครสร้างสรรค์ ละครการศึกษา ละครในการศึกษา และละครบำบัด มาผนวกกับสื่อต่างๆ เช่น การเล่านิทานผ่านกระบวนการละคร การอ่านบทกวีโดยเป็นตัวละคร การใช้เสียงดนตรี และบทเพลงมาประกอบการแสดงละคร เป็นต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ลงพื้นที่เพื่อหาแนวทางและวิธีการวางแผนกระบวนการวิจัย จากบุคลากรและนักเรียนในสถาบันพัฒนาการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เพื่อนำมาออกแบบกิจกรรมและกระบวนการละครสำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษา นักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการละครต่างๆ ดังนี้ กระบวนการละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) คือละครที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการ (process) มากกว่าผลงาน (product) โดยมุ่งเน้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ผ่านการปฏิบัติจริงเพื่อการเรียนรู้เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กระบวนการละครการศึกษา (Educational Theatre) ใช้ละครพัฒนาเด็ก โดยไม่เน้นทักษะความถูกต้องในการแสดง หรือการท่องจำบท แต่ให้ความสำคัญกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การให้เด็กได้คิดบทละครเองจากเรื่องราวหรือสถานการณ์ที่กำหนดเองได้ และเล็งเห็นความสำคัญในการค้นหาประสบการณ์ตรงจากการทำงานมากกว่าผลงานที่ต้องมีแบบแผนตายตัวหรือมีความสมบูรณ์แบบ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับกระบวนการละครในการศึกษา (Drama in Education – DIE) คือการนำละครมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน สำหรับ ครูหรือนักการละคร เพื่อใช้พัฒนาเด็กๆ ที่ร่วมกิจกรรม กระบวนการในการเรียนรู้คือการทำกิจกรรมร่วมกันผ่านการเล่นบทบาทสมมุติ (Role Play) ที่ครูแสดงเป็นตัวละครเพื่อให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ ประเด็น เรื่องราวที่ครูจัดเตรียมไว้ กระบวนการละครในการศึกษา (DIE) จึงนับว่าเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาเด็กแต่ละคน สร้างพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นมากยิ่งขึ้น และนอกจากการออกแบบกิจกรรมหรือกระบวนการละครดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยยังเล็งเห็นความสำคัญในการเข้าใจด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพของกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

ละครบำบัด หรือ (Drama Therapy) คือการนำกระบวนการละครมาใช้เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการพูดคุย แลกเปลี่ยนมุมมอง และรับฟังเรื่องราวต่างๆ อันก่อให้เกิดการเรียนรู้จากกลุ่มคนที่ร่วมกระบวนการ ละครบำบัดเป็นสื่อในการพัฒนาจิตใจผู้คน การร่วมกันแสดงบทบาทสมมุติเป็นคู่ตรงข้าม

หรือคู่กรณีในสถานการณ์ความขัดแย้ง เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ หาทางออกร่วม ทำให้บุคคลและกลุ่มได้รับ ฟัง มองเห็นปัญหาร่วมกัน เข้าใจปัญหาของผู้อื่นมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงปัญหาของผู้อื่นกับของตนเอง ได้ ทำให้มองเห็นความทุกข์ของตนเองที่คล้ายคลึงกับของผู้อื่น และทำให้มองเห็นทางออกหรือแนว ทางแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนขึ้น

ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า กระบวนการละครสามารถนำมาใช้พัฒนาผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ คือนักเรียนออทิ สติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เนื่องจากนักเรียนออทิสติกมีความบกพร่องในหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านการเข้าสังคม คือ ไม่ชอบให้แตะต้องเนื้อตัว/ กลัวคนแปลกหน้า/ ไม่สบตาผู้อื่น/ ไม่ สามารถแสดงความต้องการของตนเองได้ และไม่ตอบสนองต่อบุคคลอื่นๆ เป็นต้น ละครไม่เพียงแต่เป็น สื่อในการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดความสุขและมีความสุขระหว่างการเรียนรู้ แต่กระบวนการละครยัง สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เช่น ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม หรือแม้แต่ปัญหาด้าน สภาวะทางจิตใจของผู้คน เป็นต้น เช่นเดียวกับปัญหาพัฒนาการด้านอารมณ์และพฤติกรรม หรือปัญหา ด้านทักษะในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หากเด็กที่มีความต้องการพิเศษมี ทักษะในการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นได้ ก็จะสามารถช่วยเหลือตนเอง เรียนร่วมกับเด็กอื่นได้ อยู่ ร่วมกับคนในครอบครัว ที่ทำงาน และสังคมได้อย่างไม่รู้สึกแปลกแยก จนสามารถประกอบวิชาชีพเลี้ยง ตนเองอย่างมีความสุขได้ในที่สุด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนใน สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านอารมณ์และพฤติกรรมในการใช้ชีวิต ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขผ่านกระบวนการละครสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยออกแบบให้มีความ สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของนักเรียนออทิสติกแต่ละคน เช่น การสร้างสรรค์เพลงและออกแบบ ทำทางประกอบเพลงเพื่อสร้างความตระหนักเรื่องการเห็นคุณค่าในตนเองให้แก่นักเรียนออทิสติก โดยมี กระบวนการดังนี้ ๑. ฝึกนักเรียนออทิสติกให้ร้องและทำท่าทางประกอบเพลงตามผู้วิจัย ๒. นำเพลง ดังกล่าวมาใส่ในละครหุ่นเงาโดยมีนักเรียนออทิสติกที่ได้รับการฝึกมารวมกิจกรรมด้วย ๓. ให้นักเรียน ออทิสติกทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันในระหว่างดูละคร โดยแสดงความคิดเห็นหรือความสามารถของแต่ละคน ออกมา เพื่อสร้างความตระหนักรู้เรื่องการเห็นคุณค่าภายในตนเองให้แก่นักเรียนออทิสติก นำไปสู่การ เข้าใจตนเอง เข้าใจชีวิตและโลกมากยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้กระบวนการละครสร้างสรรค์ เช่น ละครหุ่นเงา ละครเพลง ละครเด็ก ฯลฯ ในการสร้าง เสริมทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นให้แก่เด็กพิเศษในสถาบันพัฒนาการศึกษาพิเศษ มรภ. สงขลา

๒. เพื่อใช้กระบวนการละครในการพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมแก่เด็กพิเศษในสถาบัน พัฒนาการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๒.๕ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับละคร

๒.๕.๑ ความหมายของละคร

๒.๕.๒ ประวัติความเป็นมาของศิลปะการละครตะวันตก

๒.๕.๓ องค์ประกอบของบทละคร

๒.๕.๔ ประเภทของละคร

๒.๖ ละครสร้างสรรค์

๒.๖.๑ ประวัติความเป็นมาของละครสร้างสรรค์

๒.๖.๒ ละครสร้างสรรค์กับละครประเภทอื่นๆ

๒.๖.๓ นิยามและคำจำกัดความของละครสร้างสรรค์

๒.๗ ละครการศึกษา

๒.๘ ละครในการศึกษา

๒.๙ ละครบำบัด

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการศึกษา

๓.๑ แผนการดำเนินการศึกษา

๓.๒ แหล่งข้อมูล

๓.๓ กระบวนการศึกษา

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา

๓.๕ การเสนอผลการศึกษา

บทที่ ๔ ผลการศึกษา

๔.๑ ประวัติของนักเรียนออทิสติก จำนวน ๕ คน สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๒ ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ

๔.๓ ปัญหาและอุปสรรคด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๔ การออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น และเพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๕ การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๖ การเปลี่ยนแปลงทางด้านทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม
ละครสร้างสรรค์ของนักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

๕.๒ ปัญหาและอุปสรรค

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑ ได้นำกระบวนการละครสร้างสรรค์มาออกแบบกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการใช้ชีวิต
ร่วมกับผู้อื่นให้แก่แก่นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๒ ได้ใช้กระบวนการละครในการพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้แก่แก่นักเรียนออทิสติกใน
สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

บทที่ ๒

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา จัดทำขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการละครสร้างสรรค์ ละครการศึกษา ละครเพื่อการศึกษาและละครบำบัด ในการเสริมสร้างทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นและเพื่อใช้กระบวนการละครในการพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทออทิสติก ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - ๒.๑.๑ ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - ๒.๑.๒ ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - ๒.๒ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - ๒.๒.๑ ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้
 - ๒.๒.๒ แนวคิดและหลักการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - ๒.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับละคร
 - ๒.๓.๑ ความหมายของละครเวที
 - ๒.๓.๒ ประวัติความเป็นมาของศิลปะการละครตะวันตก
 - ๒.๓.๓ องค์ประกอบของบทละคร
 - ๒.๓.๔ ประเภทของละคร
 - ๒.๔ ละครสร้างสรรค์
 - ๒.๔.๑ ประวัติความเป็นมาของละครสร้างสรรค์
 - ๒.๔.๒ ประโยชน์ของละครสร้างสรรค์
 - ๒.๕ ละครเพื่อการศึกษา
 - ๒.๖ ละครคุณธรรม
 - ๒.๗ ละครบำบัด
- สรุปบท

๒.๑ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๑.๑ ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ได้มีการให้คำจำกัดความ คำว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ไว้มากมาย แม้แต่ภาษาอังกฤษที่ใช้ก็มีหลายคำ เช่น Exceptional Children, Children with Exceptional Needs, Children with Special Needs, Special Children, Deviant Children, Unusual Children เป็นต้น แต่ในที่นี้ขอใช้คำว่า เด็กพิเศษ (Special Children) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เด็กพิเศษ หมายถึงเด็กที่มีลักษณะนอกเหนือไปจากปกติวิสัยหรือเด็กที่มีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (Norm) หรือเด็กที่มีลักษณะแตกต่างไปจากเด็กปกติ ไม่ว่าจะด้านบวกหรือลบจนถึงขั้นที่ไม่อาจได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการจัดให้การศึกษาตามปกติได้ จำเป็นต้องจัดให้การศึกษาหรือบริการพิเศษ

(หน่วยศึกษานิเทศก์, ๒๕๒๕ : ๓)

เด็กพิเศษ หมายถึงบุคคลที่ต่างไปจากเกณฑ์เฉลี่ยด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา อารมณ์ และบุคลิกภาพทางสังคมจนถึงขั้นที่ต้องการบริการพิเศษอื่นๆ ที่ช่วยปรับปรุงพฤติกรรมทางสังคม และความสามารถในด้านการประกอบอาชีพ (Haring, ๑๙๖๗ : ๔)

องค์การอนามัยโลกได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางในการเข้าใจร่วมกันว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องอยู่ในขอบเขต ๓ ประการ คือ

๑. ความบกพร่อง หมายถึง มีความสูญเสียหรือผิดปกติของจิตใจหรือสรีระหรือโครงสร้างและหน้าที่ของร่างกาย
๒. ไร้สมรรถภาพ หมายถึง การมีข้อจำกัดใดๆ หรือขาดความสามารถอันเป็นผลมาจากความบกพร่อง จนส่งผลต่อการทำกิจกรรมในการดำเนินชีวิตในขอบเขตที่ถือว่ามนุษย์ปกติทำได้
๓. ความเสียเปรียบ หมายถึง การมีข้อจำกัด หรืออุปสรรคกีดกัน อันเนื่องมาจากความบกพร่องและการไร้สมรรถภาพที่ชัดเจน ทำให้บุคคลไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของเขาได้สำเร็จ

จากคำนิยามของเด็กพิเศษ ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปความหมายได้ดังนี้

เด็กพิเศษหมายถึง เด็กที่มีลักษณะทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ที่เบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ปกติ อาจถึงขั้นต้องการการบริการเป็นพิเศษ เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ให้ดีที่สุด ในการจำแนกเด็กที่มีลักษณะพิเศษออกจากเด็กปกติ หากต้องการความถูกต้องแน่นอนคงต้องใช้เครื่องมือในการสำรวจวินิจฉัยที่มีมาตรฐานเชื่อถือได้ อย่างไรก็ตามการสังเกตว่าเด็กคนไหนมีความผิดปกติหรือไม่ คงต้องศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปกติก่อน แล้วจึงทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการผิดปกติ อย่างไรก็ตามเด็กกลุ่มนี้สามารถพัฒนาศักยภาพได้ด้วยการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพความสามารถเฉพาะตัว จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกให้เข้าถึงความต้องการของเด็ก อีกทั้งปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

๑. ความเข้มของภาวะปัญญาอ่อน
๒. ความคาดหวังที่จะเรียนได้
๓. ข้อมูลทางการแพทย์
๔. ลักษณะที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ

๑. ความเข้มของภาวะปัญญาอ่อน

ความสามารถเชิงสติปัญญาและทักษะในการปรับตัวที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์ปกติ อาจแบ่งได้เป็น ๔ ลักษณะตามลำดับความเข้มของภาวะปัญญาอ่อน คือ (๑) เบาบาง (mild) (๒) ปานกลาง (moderate) (๓) รุนแรง (severe) (๔) รุนแรงมาก (profound)

ปัญญาอ่อนเบาบาง : เชื่อกันว่าบุคคลปัญญาส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มนี้ (ประมาณร้อยละ ๘๕) กลุ่มบุคคลดังกล่าวนี้จะสามารถเรียนในระบบการศึกษาได้จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ แต่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น จะต้องการคำชี้แนะช่วยเหลือในการปรับตัวเข้าสังคม เพราะบุคคลเหล่านี้มักมองไม่เห็นเหตุผลและผลของการกระทำของเขาเอง อย่างไรก็ตาม หากเด็กเหล่านี้ได้รับการศึกษาที่มีความเหมาะสมตามศักยภาพและความเป็นเฉพาะของพวกเขา ก็จะสามารถประกอบอาชีพได้ในระดับหนึ่ง

ปัญญาอ่อนปานกลาง : เชื่อกันว่าบุคคลปัญญาอ่อนกลุ่มนี้มีประมาณร้อยละ ๑๐ ของกลุ่มคนปัญญาอ่อน กลุ่มนี้มีความสามารถเรียนในระบบการศึกษาได้จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นมักมีปัญหาในการเคลื่อนไหว เนื่องจากการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะการเคลื่อนไหวกับประสาทสัมผัสไม่ค่อยดีนัก หากได้รับการอบรมที่เหมาะสมจะสามารถดูแลตนเองได้บ้าง และมีพฤติกรรมทางสังคมใช้ได้ในระดับหนึ่ง

ปัญญาอ่อนรุนแรง : เชื่อกันว่าบุคคลกลุ่มนี้มีประมาณร้อยละ ๔ ของกลุ่มคนปัญญาอ่อน บางทีถูกเรียกว่า กลุ่มต้องพึ่งพิง มีความบกพร่องทั้งการเคลื่อนไหวและการใช้ภาษาพูด ส่วนใหญ่มักมีความผิดปกติทางอวัยวะเคลื่อนไหวและประสาทสัมผัส หากเป็นเด็กก็อาจทำอะไรง่าย ๆ ภายใต้อาณัติได้ เป็นเด็กที่ต้องพึ่งพิงบุคคลอื่นอย่างมาก

ปัญญาอ่อนรุนแรงมาก : เชื่อกันว่ากลุ่มนี้มีประมาณร้อยละ ๑ ของกลุ่มคนปัญญาอ่อน มักพูดไม่ค่อยได้ เมื่อพูดก็จะเป็นเสียงที่ฟังไม่ค่อยเข้าใจนัก มักมีรูปร่างไม่สมส่วน ผิดปกติ และต้องการการดูแลมากที่สุด ซึ่งเด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มักมีอายุไม่ยืนยาวนัก

แม้เด็กปัญญาอ่อนจะถูกจัดกลุ่มเป็น ๔ กลุ่มใหญ่ๆ ก็ตาม เด็กปัญญาอ่อนแต่ละคนจะมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนตน เช่น กรรมพันธุ์ การอบรมเลี้ยงดู และสิ่งแวดล้อมเชิงสังคม

๒. ความคาดหวังที่จะเรียนได้ (educability expectations)

ในปัจจุบันมีการจัดการศึกษาให้กับเด็กในทุกประเภท ทุกระดับสติปัญญา ซึ่งหมายรวมถึงเด็กปัญญาอ่อนด้วย จึงมีเกณฑ์กลางๆ ที่จะพิจารณาว่า เด็กปัญญาอ่อนกลุ่มใดควรศึกษาเล่าเรียนในระดับใด เมื่อไรและอย่างไร นักวิชาการด้านนี้แบ่งเด็กตามระดับที่เรียนได้ออกเป็น ๓ กลุ่ม (๑) กลุ่ม

ที่เรียนได้ (educable (EMR)) (๒) กลุ่มที่ฝึกฝนได้ (trainable) และ (๓) กลุ่มที่ฝึกไม่ค่อยได้ต้องการดูแลใกล้ชิด (custodial)

๓. ข้อมูลทางการแพทย์

ข้อมูลทางการแพทย์เป็นข้อมูลสำคัญอย่างหนึ่งในการบ่งชี้ความเป็นปัญญาอ่อน โดยมากมักจะถือว่าเป็นข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลทางการแพทย์เรื่องนี้ ได้แก่ (๑) กลุ่มอาการพิษสุราในทารก (fetal alcoholic syndrome) (๒) ความผิดปกติของโครโมโซม (chromosomal abnormalities) เช่น ดาวน์ซินโดรม (๓) ความผิดปกติเกี่ยวกับเมตาบอลิซึม (metabolic disorders) เช่น โรคฟีนิลคีโตนูเรีย (phenylketonuria), ความผิดปกติของไทรอยด์ (thyroid dysfunction) และ (๔) การติดเชื้อ เช่น ซิฟิลิส, หัดเยอรมัน

๔. การจัดกลุ่มลักษณะการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่มีภาวะปัญญาอ่อน

AAMR ได้ปรับปรุงความหมายของภาวะปัญญาอ่อนในปี ค.ศ. ๑๙๙๒ โดยแบ่งกลุ่มเด็กปัญญาอ่อนตามลักษณะที่ต้องการความช่วยเหลือเป็น ๔ ประเภทคือ (๑) intermittent (๒) limited (๓) extensive (๔) pervasive ดังรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

กลุ่ม	ลักษณะการให้ความช่วยเหลือ
Intermittent	<ul style="list-style-type: none"> ● ช่วยเหลือเมื่อจำเป็น (as need basis) ● ช่วยเหลือระยะสั้นๆ เมื่อมีเหตุการณ์วิกฤตในชีวิต เช่น ป่วยหนัก พ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูเสียชีวิต ช่วยเป็นครั้งคราว
Limited	<ul style="list-style-type: none"> ● ช่วยเหลือสม่ำเสมอในช่วงเวลาหนึ่งๆ ● ให้ความช่วยเหลือเป็นระยะๆ ● ให้ความช่วยเหลือเป็นทีม ● ช่วยเหลือเป็นช่วงเวลาในระยะสำคัญของชีวิต เช่น การเปลี่ยนสถานภาพจากวัยเด็กเป็นวัยผู้ใหญ่
Extensive	<ul style="list-style-type: none"> ● ช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอในกิจกรรมที่เป็นชีวิตประจำวัน และในสถานการณ์แวดล้อมบางประการ เช่น ที่บ้าน ที่ทำงาน ● ไม่มีการจำกัดเวลา เช่น การดูแลที่บ้าน
Pervasive	<ul style="list-style-type: none"> ● ต้องการได้รับความช่วยเหลือเป็นประจำอย่างมาก ในสถานการณ์ต่างๆ ● ต้องช่วยเหลือโดยบุคลากรหลายฝ่าย ● ไม่มีการจำกัดเวลา

ตารางที่ ๑.๑

เก็บความจาก AAMR AD HOC Committee on Terminology and Classification (1992)

อ้างอิง Hallahan & Kauffman, 1994, หน้า, 121)

สาเหตุของปัญญาอ่อน

จากการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบว่าสาเหตุของปัญญาอ่อนเกิดจากหลายปัจจัย ทั้งจากปัจจัยทางชีวภาพของบุคคล การติดเชื้อ กรรมพันธุ์ การปฏิบัติตนของแม่ระหว่างตั้งครรภ์ อาหารการกิน สารเคมี ยา รั้งสี โรคภัยแรงบางอย่าง ลักษณะการคลอด ฯลฯ และในปัจจุบันยังเชื่อว่าสาเหตุของปัญญาอ่อนเกิดจากสภาพแวดล้อมเชิงสังคม-วัฒนธรรมที่ไม่ส่งเสริมสมรรถภาพทางสติปัญญาของบุคคล (cultural – familial retardation) โดยสามารถจำแนกสาเหตุของปัญญาอ่อนได้ตามลักษณะของบุคคลปัญญาอ่อน ดังนี้

ผู้ที่ปัญญาอ่อนไม่มากนัก และไม่ต้องการดูแลใกล้ชิดมาก : สาเหตุ

เด็กที่มีลักษณะปัญญาอ่อนไม่มากนัก จะไม่ถูกวินิจฉัยว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อน เนื่องจากดูเหมือนเด็กปกติทั่วไป จนกระทั่งเข้าเรียนแล้วเจอปัญหาว่าเด็กเรียนในชั้นเรียนปกติไม่ได้ เรียนไม่ทันเพื่อน ตกซ้ำชั้น ซ้ำแล้วซ้ำอีก ในปัจจุบันเรียกเด็กปัญญาอ่อนระดับนี้ว่า เด็กด้อยความสามารถทางการเรียน (learning disabilities (LD)) และให้คำอธิบายว่าเป็นเด็กปัญญาอ่อนที่มีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมเชิงสังคม – วัฒนธรรมและครอบครัว (cultural – familial retardation) จากการศึกษาพบว่า เด็กปัญญาอ่อนกลุ่มนี้ไม่มีความพิการทางสมอง แต่มีพ่อแม่หรือ/ และแม่ปัญญาอ่อน และมีพี่หรือน้องที่เป็นปัญญาอ่อน สรุปคือสาเหตุของความเป็นปัญญาอ่อนเกิดจากทั้งสภาพแวดล้อมเชิงสังคม – วัฒนธรรม และ/ หรือสาเหตุจากพันธุกรรม

ผู้ที่มีปัญญาอ่อนมากและต้องการดูแลใกล้ชิด : สาเหตุ

ภาวะปัญญาอ่อนของเด็กกลุ่มนี้สามารถสังเกตได้ชัดเจน เพราะพวกเขาจะแตกต่างไปจากเด็กปกติ ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้ตั้งแต่เป็นเด็กทารก และวัยเข้าเรียน สาเหตุของเด็กปัญญาอ่อนในกลุ่มนี้เกิดจากสาเหตุสำคัญ ๓ ประการคือ (๑) ปัจจัยด้านพันธุกรรม (๒) ความผิดปกติทางสมอง และ (๓) ปัจจัยจากสภาพแวดล้อม

๑. ปัจจัยด้านพันธุกรรม

ปัญญาอ่อนที่เกิดจากสาเหตุด้านพันธุกรรม อาจเป็นเพราะมีความผิดปกติเกิดขึ้นตรงองค์ประกอบของยีน (เช่น โครโมโซมผิดปกติ) หรือเกิดขึ้นในขณะที่มีการสืบทอดลักษณะทางพันธุกรรมก็ได้ โดยสามารถจำแนกลักษณะปัญญาอ่อนที่เกิดจากสาเหตุทางพันธุกรรมออกเป็น ๔ ประเภทคือ (๑) ดาวน์ซินโดรม ซึ่งเกิดจากความผิดปกติในโครโมโซม (๒) กลุ่มอาการฟลาจิลเอกซ์ (Fragile X syndrome) (๓) โรคเฟนิลคีโตนูเรีย (phenylketonuria) และ (๔) โรคเทแซกส์ (Tay – Sachs disease) ซึ่งเกิดจากความผิดปกติในการสืบทอดลักษณะพันธุกรรม

๑.๑ ดาวน์ซินโดรม (Down syndrome) : เด็กปัญญาอ่อนประมาณร้อยละ ๕-๖ จะมีความ

อาการดังกล่าวนี้ (Patton, Payne & Beime – Smoth, 1990) เด็กกลุ่มนี้จะมีลักษณะทางกายภาพแตกต่างจากเด็กปกติอย่างชัดเจน เช่น มีเปลือกมุ่มตาหนาทำให้ต้องเงยหน้าสูงกว่าปกติ ร่างเล็ก กล้ามเนื้อหย่อน ข้อต่อหลวม มีรอยปรากฏอยู่ในม่านตา ช่องปากแคบทำให้ลิ้นคับ

ปาก มีมือสั้น นิ้วเท้าสั้น เป็นต้น เด็กดาวน์ซินโดรมมักมีอาการทางกายภาพแตกต่างไปจากเด็กปกติคนอื่น ๆ เช่น มีอาการผิดปกติของหัวใจ มีการมองเห็นไม่ชัดเจน ระบบหายใจไม่ปกติ เป็นลึกลับ และ มีช่วงอายุสั้นกว่าเด็กปกติ และตรวจพบว่าเด็กดาวน์ซินโดรมมีความสัมพันธ์กับโรคความจำเสื่อม กล่าวคือเด็กดาวน์ซินโดรมจะมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคความจำเสื่อมมากกว่าคนปกติ นอกจากสาเหตุที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังพบว่าดาวน์ซินโดรมยังมีความสัมพันธ์กับอายุของแม่ คือมักเกิดกับแม่ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีหรือเกิน ๔๐ ปี และอาจมีปัจจัยอื่นๆ เกี่ยวข้อง ได้แก่ อายุของพ่อ การได้รับรังสี หรือไวรัสบางอย่าง

๑.๒ กลุ่มอาการฟราจิลเอกซ์ (Fragile X syndrome) เชื่อกันว่าเป็นสาเหตุความผิดปกติทางพันธุกรรมที่สำคัญที่ทำให้เกิดภาวะปัญญาอ่อน ความผิดปกตินี้เกิดขึ้นตรงโครโมโซมคู่ที่ ๒๓ คือโครโมโซมที่เกี่ยวข้องกับเพศ (x chromosome) และหากมีความผิดปกติดังกล่าว จะทำให้เด็กมีสภาวะทางกายผิดปกติ เช่น มีศีรษะโต หูใหญ่กาง หน้าเรียวเล็ก หน้าผากกว้าง จมูกโต คางเป็นรูปเหลี่ยม แขนขาใหญ่ เป็นต้น

๑.๓ โรคเฟนิลคีโตนูเรีย (phenylketonuria) เป็นเด็กกลุ่มที่มีความผิดปกติซึ่งเกิดจากร่างกายไม่สามารถเปลี่ยนสารอาหารเฟนิลอะลานีน (phenylalanine) ให้กลายเป็นไทโรซีน (tyrosine) ทำให้ร่างกายมีการสะสมของเฟนิลอะลานีนมากกว่าปกติ ซึ่งมีผลกระทบต่อการพัฒนาสมอง จนทำให้เด็กที่ร่างกายไม่สามารถควบคุมสารเฟนิลอะลานีนได้กลายเป็นเด็กปัญญาอ่อนขั้นรุนแรง

๑.๔ โรคเทแซกส์ (Tay – Sachs disease) เป็นกลุ่มเด็กที่มีทั้งพ่อและแม่เป็นพาหะนำโรค ซึ่งส่งผลให้เด็กมีภาวะผิดปกติทางสมองต่อเนื่องจนถึงขั้นเสียชีวิตในที่สุด ซึ่งสามารถตรวจสอบอาการได้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์

๒. ความผิดปกติทางสมอง

ความผิดปกติทางสมองอาจเกิดจากปัจจัย ๒ ประการคือ การติดเชื้อและการได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อม ดังนี้

๒.๑ การติดเชื้อ การติดเชื้อของแม่อาจส่งผลต่อภาวะปัญญาอ่อนของลูกได้ การติดเชื้อของแม่อาจเป็นได้หลายโรคด้วยกัน เช่น หัดเยอรมันซึ่งจะส่งผลรุนแรงในช่วง ๓ เดือนแรกของการตั้งครรภ์ ส่วนโรคซิฟิลิส และงูสวัด จะส่งผลในช่วงท้ายๆของการตั้งครรภ์ การติดเชื้อในเด็กเองก็สามารถส่งผลกระทบต่อภาวะปัญญาอ่อนได้ เช่น การติดเชื้อแบคทีเรียหรือไวรัสในสมอง สมองบวมและเอดส์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีความผิดปกติอื่นๆ ที่ส่งผลต่อภาวะปัญญาอ่อนได้ เช่น ขนาดของศีรษะที่เล็กหรือใหญ่เกินไป หรือหน้าผากที่ลาดเล็กกลง เป็นต้น

๒.๒ ปัจจัยจากสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมเป็นภาวะเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความผิดปกติทางสติปัญญาของเด็กได้ มีหลายประการ เช่น การได้รับสารพิษ สารเสพติด รังสี และอาหารที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ นอกจากนี้ การเกิดก่อนหรือหลังกำหนดไปมาก ๆ ตลอดจนได้รับบาดเจ็บตรงส่วนสมองระหว่างคลอด ก็เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ

เด็กปัญญาเลิศ : ในปัจจุบันมีการศึกษา วิเคราะห์ความหมายของ เด็กปัญญาเลิศ ไว้มากมาย ซึ่งอาจอธิบายรวมๆ ได้คือ เด็กที่มีความสามารถทางวิชาการสูง มีความจำเป็นเลิศ ช่างซักช่างถาม มีความคิดอ่านลึกซึ้ง สุขุม รู้จักแก้ปัญหา มีความยืดหยุ่น มีอารมณ์ขัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีสมาธิ มั่นในการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง และมีความถนัดด้านใดด้านหนึ่งอย่างเป็นเลิศ เช่น งานฝีมือ กีฬา บางอย่าง เล่นดนตรี เป็นต้น หรือบางคนอาจมีความถนัดเป็นเลิศในหลายๆ ด้าน

Hallahan & Kauffman (๑๙๙๔) และ Hardman (๑๙๙๖) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับเด็กปัญญาเลิศว่ามีลักษณะดังนี้

๑. มีประสาทการรับรู้ที่ไวเป็นพิเศษ (heightened perceptual skills) : ตื่นตัว ว่องไว ช่างสังเกต มีปฏิภิกิริยาต่อสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา
๒. มีความอยากรู้อยากเห็นอย่างเข้มข้น (intense curiosity) : มักมีคำถามกับตนเองและผู้อื่น เสมอ มีความขยันพากเพียรในการหาคำตอบ โดยวิธีกาสังเกต ทดลองทำเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบนั้นๆ
๓. มีความสามารถแก้ปัญหาและมีความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ในระดับสูง (advanced problem solving ability and conceptualization) : สามารถคิดอย่างมีเหตุมีผล ตั้งข้อสรุปได้ นำไปประยุกต์ใช้ได้ มีความเข้าใจในสถานการณ์ใหม่ๆ และตั้งข้อสันนิษฐานได้
๔. มีแรงจูงใจและขยันอดทน (motivation and perseverance) : มีมีความตั้งใจกับงานที่ตนเลือกทำสูง รับผิดชอบต่องาน อยู่กับงานได้เป็นเวลานาน ทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยจนกระทั่งได้ผลลัพท์พอใจ
๕. มีแรงผลักดันที่จะจัดระเบียบดำเนินงานให้เสร็จสมบูรณ์โดยปราศจากที่ติ (a drive to organize and being perfect) : มีการตั้งเป้าหมายกับการทำงานของตนเองสูงมาก มักแสวงหาคุณภาพจากการทำงานมากกว่าปริมาณ
๖. ชอบแสวงหาสิ่งที่ท้าทาย (search for challenge) : เด็กมักมองหาสิ่งที่ซับซ้อน พิสดารท้าทายความคิดในระดับสูง มักมองข้ามงานง่ายๆ เช่น ชอบเล่นเกมที่ใช้ความคิดซับซ้อน และเหตุผล ไม่ยอมให้คนอื่นบื้อคำตอบให้ สนุกกับข้อคิดแปลกๆ คำศัพท์แปลกๆ
๗. มีความคิดสร้างสรรค์และมีอารมณ์ขัน (originality and humour) : เด็กมักทำงานสร้างสรรค์ที่ผิดแผกไปจากรูปแบบเดิม ต่างจากคนอื่น เวลาคิดค้นวัสดุชิ้นใหม่ มักมีอารมณ์ขัน มีความคิดแปลกใหม่ที่คนอื่นคิดไม่ถึง
๘. มีความรอบรู้เรื่องต่างๆ มีความอิสระเสรีในความคิดและการกระทำ (resourcefulness and independence) : เด็กคิดพึ่งตนเอง หาแนวทางด้วยตนเองอยู่เสมอ ไม่กลัวความแปลกประหลาดหรือลึกลับคลุมเครือ
๙. สนใจความพิสดารอลังการ (fondness for elaboration) : เด็กมักคิดแต่งเติมอยู่เสมอ เสนอความคิดให้ผู้อื่นเลือกได้มากมาย มักจะสนใจรายละเอียดไม่รู้จักจบสิ้น
๑๐. มีความรู้สึกละเอียดลึกซึ้งและว่องไว (acute sensitivity) : เด็กมีความอ่อนไหวเกี่ยวกับปัญหาด้านจริยธรรมและสังคม เช่น การเยาะเย้ย ถากถาง การทอดทิ้ง ปัญหานี้อาจแยก

เด็กปัญญาเลิศออกจากเด็กปกติได้อย่างชัดเจน เพราะเด็กปัญญาเลิศมักเป็นคนที่เข้มงวดกับตนเองเกินขอบเขต และปัญหาดังกล่าวก็อาจทำให้เด็กปัญญาเลิศเป็นที่นิยมชมชอบของเพื่อนฝูง และได้รับการยกย่องให้เป็นผู้นำหรือหัวหน้า ซึ่งปัญหาทางด้านอารมณ์และสังคมเหล่านี้เกิดจากลักษณะนิสัยอันละเอียดอ่อนต่าง ๆ เกิดจากความรูสึกของตนเองเมื่อมองว่าตนเองเป็นคนอย่างไร มากกว่าเกิดจากความคิดเห็นของผู้อื่น

๑๑. ลักษณะนิสัยอื่นๆ ที่อาจลำดับได้ดังต่อไปนี้

- ๑๑.๑ มีความสามารถในการเรียนรู้ได้รวดเร็วและง่ายคายมากกว่าเพื่อนในวัยเดียวกัน
- ๑๑.๒ มีความสามารถตีเยียมในการจดจำข้อมูลต่างๆ และไม่ลืมหรือลืมยาก
- ๑๑.๓ มีความสามารถในการอ่านหนังสือได้อย่างแตกฉานตั้งแต่ในวัยเยาว์
- ๑๑.๔ มีความสามารถในการเจรจากับผู้ใหญ่ด้วยศัพท์สูง อย่างถูกต้อง รู้คำศัพท์มาก อีกทั้งสามารถสื่อสารความคิดอ่านของตนได้อย่างชัดเจน
- ๑๑.๕ สามารถเรียนวิชาแขนงต่างๆ พร้อมกันในครั้งเดียว อย่างมีคุณภาพและมักสนใจค้นคว้าเรียนรู้สิ่งทีคนอื่นไม่รู้
- ๑๑.๖ มีทักษะพิเศษในด้านดนตรี นาฏศิลป์ การละคร และอื่นๆ ตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

(เก็บความจากรัตนา ศิริพานิช, ๒๕๔๒, หน้า ๒๙๕-๒๙๗)

สรุป : เด็กปัญญาอ่อน - เด็กปัญญาเลิศ (mental retardation – giftedness)

ปัจจุบันการวัดสติปัญญามีความสำคัญและจำเป็น เพราะผลของการวัดสติปัญญาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น การรับเด็กเข้าเรียน ผลการศึกษาเพื่อเลื่อนชั้น การคัดแยกเด็กปัญญาอ่อน เด็กปัญญาเลิศ ความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อให้การศึกษาที่เหมาะสม มีการนำแบบทดสอบวัดสติปัญญาหลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น Stanford-Binet Test แบบทดสอบ Wechsler ซึ่งระดับสติปัญญาถูกเรียกว่า IQ การแบ่งแยกเด็กปกติ ปัญญาเลิศ ปัญญาอ่อน แบ่งได้จากจุดตัดของ IQ ในปัจจุบันนอกจากแยกเด็กประเภทต่างๆ จากค่า IQ แล้ว ยังดูจากค่าคะแนนทักษะความสามารถในการปรับตัว ความสามารถเชิงสังคม และวุฒิภาวะทางอารมณ์ (EQ) และเชื่อกันว่าปัจจัยสำคัญที่กำหนดสติปัญญาของเด็กแต่ละบุคคลมีผลมาจากทั้งทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

ภาวะปัญญาอ่อนเกิดจากหลายสาเหตุ บางคนเกิดจากปัจจัยร่วมก็ได้ อาทิเช่น การติดเชื้อกรรมพันธุ์ การปฏิบัติตัวของแม่ขณะตั้งครรภ์ สารเคมี อาหารและพฤติกรรมการบริโภค ยา รังสี โรคภัยแรงบางชนิด (เช่น หัดเยอรมัน) ในปัจจุบันยังเชื่อว่า ภาวะปัญญาอ่อนอาจจะเกิดจากสภาพแวดล้อมเชิงสังคมวัฒนธรรมที่ไม่ส่งเสริมสมรรถภาพทางสติปัญญาของบุคคล

เด็กปัญญาอ่อนมีพฤติกรรมจำเพาะหลายอย่าง อันได้แก่ การตั้งความสนใจ ความจำ ความสามารถในการจัดการกับพฤติกรรมต่างๆ พัฒนาการทางด้านภาษา ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ พัฒนาการทางสังคมและแรงจูงใจ หากแต่ภาวะปัญญาอ่อนสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ในหลายมิติ โดย

การรักษาทางการแพทย์ การจัดการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการที่ดี ซึ่งอาจทำให้บุคคลปัญญาอ่อนสามารถประกอบอาชีพที่ไม่มีความซ้ำซ้อนได้

เด็กปัญญาเลิศคือ เด็กที่มีความสามารถในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆด้าน เป็นเลิศ มีความคิดกว้างขวาง มุ่งมั่นกับกิจกรรมที่ทำ รัจกียัดหยุน Renzulli (๑๙๘๖) ได้เสนอผลการศึกษาอันเป็นที่ยอมรับกันมากกว่า ความเป็นเลิศของเด็กปัญญาเลิศประกอบด้วย ๓ มิติ รวมกัน ได้แก่ (๑) ความสามารถเหนือเด็กธรรมดาทั่วไป (๒) ความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ลงมือกระทำอย่างไม่ย่อท้อ (๓) มีความคิดสร้างสรรค์และมีความกระหายใคร่รู้ไม่จบสิ้น

จุดด้อยของเด็กปัญญาเลิศคือ เด็กอาจไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่มากนัก เพราะคิดว่าเด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ดี ในทางกลับกัน เด็กอาจถูกชื่นชมยกย่องเกินไป การปฏิบัติต่อเด็กทั้ง ๒ วิธี เป็นวิธีที่ไม่ถูกต้อง อาจทำให้เด็กกลายเป็นเด็กซึมเศร้า มองโลกในแง่ร้าย ประชดสังคม หรืออาจกลายเป็นเด็กเย่อหยิ่ง อวดดี อวดเด่น และหมกมุ่นในการสร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้กับตนเอง

การปฏิบัติหรือวิธีการที่ถูกต้องในการดูแลเด็กเหล่านี้คือ ปฏิบัติต่อเด็กเหมือนเด็กธรรมดา แต่ให้โอกาสเด็กในการศึกษาและให้แสดงศักยภาพความสามารถตามสติปัญญาเลิศของเขาที่มีมากกว่าเด็กปกติ ทั้งนี้การอบรมเลี้ยงดูมีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมที่ดีงาม การลบจุดด้อยและเสริมจุดเด่นของเด็กเหล่านี้ ขึ้นอยู่บนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งผู้ดูแลควรให้ความสำคัญและตระหนักในปัญหาดังกล่าวเพื่อการพัฒนาต่อไป

๒.เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ (emotional disturbance)

เด็กจำนวนหนึ่งเติบโตมาจากอารมณ์เชิงลบที่มากและรุนแรง ในระดับที่เบี่ยงเบนไปจากลักษณะอารมณ์และพฤติกรรมของเด็กทั่วไป ทำให้เด็กกลุ่มนี้จัดเป็นเด็กพิเศษและต้องการความช่วยเหลือก่อนสายเกินแก้ เพราะหากไม่ได้รับแก้ไขหรือช่วยเหลือในวาระอันควร อาจทำให้เขากลายเป็นเด็กที่มีปัญหา กับตนเอง และก่อให้เกิดปัญหาเป็นภัยแก่ผู้อื่นในสังคมได้ เด็กกลุ่มนี้สามารถจำแนกได้หลายประเภท แต่ในที่นี้จะหยิบยกเพียง ๓ ประเภทเท่านั้น ได้แก่

๑. เด็กก้าวร้าวตั้งแต่ระดับรุนแรงธรรมดาจนถึงระดับอันธพาล อาชญากร
๒. เด็กเก็บตัวหมกมุ่นกับตนเอง
๓. เด็กสมบูรณ์แบบ ๒ กลุ่ม

๓.๑ โรคเบื่ออาหารจากปัญหาด้านจิตใจ หรือเรียกว่าโรคอะนอเรกเซียเนอร์โวซา (anorexia nervosa) ลักษณะของโรคคือไม่ยอมกินอาหารเพราะกลัวอ้วน จนผ่ายผอม ผิดปกติ

๓.๒ โรคหิวไม่หายจากภาวะด้านจิตใจ หรือเรียกว่าโรคบูลิเมียเนอร์โวซา (bulimia nervosa) ลักษณะของโรคคือ กินจุผิดปกติ ร่วมกับความรู้สึกผิดและซึมเศร้า

ลักษณะเด่นของเด็กกลุ่มนี้คือ ไม่สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันลึกซึ้งกับใครๆ ไม่รู้สึกผูกพันกับใคร มักมีเพื่อนในจินตนาการ สาเหตุของโรคยังไม่ชัดเจน แต่จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยสามารถให้

คำอธิบายได้ว่า (๑) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสิ่งแวดล้อมเชิงสังคมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อวุฒิภาวะทางสังคม และ (๒) ความผิดปกติบางประเภทในแง่ชีววิทยา

เด็กกลุ่มนี้จะมีพฤติกรรม ๒ ประเภทที่ชัดเจน ได้แก่

- เก็บตัว ถอยหนีสังคม (withdrawal behavior) ไม่มีสัมพันธภาพกับใครแบบรู้จักให้และรู้จักรับ

- มีพฤติกรรมต่อต้านสังคมในรูปแบบต่างๆ เช่น ก้าวร้าว ชอบทำตัวเป็นนาย ชอบครอบงำคนอื่น ชอบหาเรื่องทะเลาะ อิจฉา ชอบทำตัวเป็นศัตรู ขาดความรับผิดชอบ ชอบทำลายและทำร้ายผู้อื่น (attack behavior) เช่น เด็กยกพวกตีกัน เด็กที่เป็นอันธพาล เราอาจจำแนกพฤติกรรมตามธรรมชาติของเด็กกลุ่มนี้ออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ พฤติกรรมภายนอก (externalizing) และพฤติกรรมภายใน (internalizing)

พฤติกรรมภายนอก เช่น ทำร้ายทุบตีผู้อื่น

พฤติกรรมภายใน ได้แก่ ความขัดแย้งภายในจิตใจ ซึมเศร้า วิตกกังวล หมกมุ่นกับตัวเอง จากพฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายใน อาจแยกย่อยออกไปได้อีกดังนี้

- ความประพฤติที่ไม่เหมาะสม (conduct disorder) เช่น เรียกร้องความสนใจ ใ้อวด ชอบทำเด่น ทำตนให้เป็นที่น่ารำคาญต่อบุคคลอื่น เกรี้ยวกราด
- ก้าวร้าวเชิงสังคม (socialized aggression) เช่น ขโมยของ เข้าร่วมกลุ่มเพื่อนที่เกเร เพื่อนที่ต้องโทษ หนีโรงเรียน ไม่สนใจความถูกต้อง ศีลธรรม ไม่เคารพกฎหมายหรือกฎระเบียบใดๆ
- มีปัญหาด้านวุฒิภาวะของความสนใจ (attention problem immaturity) มีความสนใจในช่วงสั้นๆ เบ่นความสนใจง่าย หงุดหงิด เลื่อนลอย ตอบโดยไม่คิด ฉะฉาน ขี้จู้จี้
- มีพฤติกรรมผออดปกติเชิงจิต (psychotic behavior) เช่น มีความคิดผ่นเพื่องพูดซ้ำๆ มีพฤติกรรมแปลกๆ
- มีการเคลื่อนไหวมากเกินไป เช่น นั่งเฉยๆ ไม่ได้ พุดมากเกินไป เคลื่อนไหวไม่หยุด ผ่อนคลายไม่ได้

สาเหตุอารมณ์สับสนแปรปรวน

จากการศึกษาพบว่า อารมณ์สับสนแปรปรวนของเด็กกลุ่มนี้เกิดจากสาเหตุสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ (๑) สาเหตุทางชีววิทยา (๒) ความสัมพันธ์เชิงลบในครอบครัว (๓) อิทธิพลของสังคม – วัฒนธรรมเชิงลบ และ (๔) ประสบการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ในโรงเรียน ยังไม่ทราบแน่ชัดว่าสาเหตุใดเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุด ในปัจจุบันเชื่อว่าภาวะอารมณ์แปรปรวนของเด็กเกิดจากหลายสาเหตุปัจจัยผสมผสานกัน

๓. เด็กออทิสติก (autistic children)

ออทิสติกหรือภาวะออทิสติก ตามความหมายของกระทรวงศึกษาธิการสหรัฐฯ ในปี ค.ศ. ๑๙๙๑ (U.S. Department of Education) คือ ความบกพร่องทางพัฒนาการ ด้านการสื่อสารด้วยภาษาถ้อยคำ และไม่ใช้ภาษาถ้อยคำ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น อาการดังกล่าวเหล่านี้ อาจสังเกตเห็นได้ตั้งแต่เด็กมีอายุก่อน ๓ ขวบ ซึ่งความผิดปกติดังกล่าวส่งผลต่อพัฒนาการหลายด้าน เช่น เด็กกลุ่มนี้ชอบทำอะไรซ้ำๆ ชอบการเคลื่อนไหวแบบใดแบบเดียว หมกมุ่นกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมาก มีความพออกพอใจกับสิ่งแวดล้อมที่ซ้ำซากจำเจ

สาเหตุของการเกิดภาวะออทิสซึม

มีแนวคิดใหญ่ๆ ในการอธิบายสาเหตุของภาวะออทิสซึมคือ

๑. สาเหตุจากสภาวะจิตใจ
๒. สาเหตุทางชีววิทยา

๑. สาเหตุจากสภาวะจิตใจ

แนวคิดนี้เชื่อว่า ภาวะออทิสซึมของเด็ก เกิดจากความสัมพันธ์เชิงลบในครอบครัว เด็กใช้กลไกป้องกันตัวแบบหลบไปอยู่ในโลกของตัวเอง เพื่อหลีกเลี่ยงความรู้สึกกดดันและการปฏิเสธของพ่อแม่ ผู้ปกครอง (ทั้งในระดับสำนึกและ/หรือใต้สำนึก) แนวคิดนี้ไม่ได้รับการยอมรับมากนักในปัจจุบันแต่ก็ยังได้รับความสนใจอยู่บ้าง โดยเฉพาะในแง่ของความกลัว ความกังวลของเด็กทารกที่เกิดใหม่ รวมทั้งความเพ้อฝันในระดับจิตใต้สำนึกของเด็กทารกในครรภ์ (de Benedetti-Gadini, ๑๙๙๓ ; Haag, ๑๙๙๓ ; Weininger, ๑๙๙๓).

๒. สาเหตุทางชีววิทยา

งานวิจัยใหม่ๆ จำนวนมาก ให้ความสนใจกับสาเหตุของภาวะออทิสซึมในแง่ชีววิทยา

โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านยีน (Prior, ๑๙๘๙) อาทิ :

- ในปี ๑๙๖๐ มีการค้นพบว่ากลุ่มอาการฟราจิลเอกซ์ (Fragile X syndrome) เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะออทิสซึม และมักเกิดกับเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง แต่จากการค้นคว้าระบุได้ว่า อาการฟราจิลเอกซ์ไม่ใช่สาเหตุหลักที่ทำให้เกิดภาวะออทิสซึม
- มีการยอมรับกันมากกว่า สาเหตุหลักของภาวะออทิสซึมเกิดจากความบกพร่องของ central nervous system ซึ่งอาจจะเกิดจากเซลล์สมองที่ผิดปกติและไม่สมดุลของสารเคมีในระบบประสาท และยังพบด้วยว่ามีความผิดปกติในบางตำแหน่งของสมองเมื่อเทียบเด็กกลุ่มนี้กับเด็กปกติ เช่น มีความผิดปกติในส่วนที่เรียกว่า "vermis" ซึ่งอยู่ในสมองน้อย (cerebellum) ทำให้เด็กกลุ่มนี้มีปัญหา ด้านสติปัญญาและการเรียนรู้

นักประสาทชีววิทยาเชื่อว่าภาวะออทิสซึมเกิดจากความบกพร่องในช่วงพัฒนาการในวัยก่อนคลอดและในช่วงวัยทารก การเกิดโรคบางชนิดระหว่างตั้งครรภ์ เช่น หัดเยอรมัน การทำคลอดที่ไม่

ถูกต้อง ก็มีความเป็นไปได้ที่ทำให้เกิดภาวะนี้ด้วย ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องนี้ในปัจจุบันมีทัศนคติว่า ภาวะออทิสซึม เป็นเรื่องของอาการและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนมากกว่าเป็น “โรค” การศึกษาค้นหาสาเหตุ เป็นกุญแจสำคัญที่นำไปสู่การดูแลรักษา และการจัดโปรแกรมการเรียนการสอน การอบรมเลี้ยงดูให้มีความเหมาะสมต่อบุคคลนั้นๆ

ข้อบ่งชี้ในการวินิจฉัย : ประสบการณ์ของศาสตราจารย์แพทย์หญิงเพ็ญแข ลิมศิลา

เพื่อเป็นข้อบ่งชี้ในการวินิจฉัยภาวะออทิสซึมหรือเด็กออทิสติก ผู้วิจัยได้นำตัวอย่างประกอบจากหนังสือการวินิจฉัยโรคออทิสซึม (๒๕๔๐, หน้า ๑๗-๒๙) ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงของศาสตราจารย์แพทย์หญิงเพ็ญแข ลิมศิลา มาเป็นคำอธิบายเกี่ยวกับภาวะออทิสซึม สำหรับผู้สนใจโปรดอ่านรายละเอียดจากหนังสือเล่มนั้นโดยตรง

การสูญเสียทางด้านสังคม และไม่สามารถมีปฏิริยาต่อสัมพันธ์ภาพของบุคคลได้

๑.แสดงพฤติกรรมไม่สนใจใคร ตัวอย่างเช่น เมื่อมารดานำเด็กเข้ามาพบแพทย์ เด็กจะแสดงอาการเฉยเมยไม่สนใจใครและทำเสมือนว่ามีเพียงเขาคนเดียวในห้อง หรือแม้แต่เมื่อมารดาร้องไห้ขณะที่เล่าถึงปัญหาทางพฤติกรรมของเด็กให้แพทย์ฟังเด็กก็จะไม่มีปฏิริยาตอบสนองใดๆ ทั้งสิ้น

มีการกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งมีชีวิตอื่นคล้ายกับสิ่งของ ไม่รู้ความแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กกำลังนั่งเล่นรอกเท้าของตนเองอยู่ มีคนนำลูกบอลเข้าไปให้เพื่อเล่นทดแทนรอกเท้า นอกจากเขาจะไม่สนใจลูกบอลแล้วเขายังทำหน้าที่เฉยเมยและลุกขึ้นยืนมือหนึ่งถือลูกบอลอีกมือดึงคนนำลูกบอล จุดให้เดินออกห่างจากพื้นที่ที่เขาั่งเล่น แล้วทิ้งลูกบอลและปล่อยมือคนอย่างแรงเหมือนการขว้างของทิ้ง แล้ววิ่งกลับไปเล่นรอกเท้าดั้งเดิม เด็กจะทำเช่นนี้ทุกครั้งที่คนอื่นเข้าไปใกล้ พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกนั้น เหมือนกับว่าบุคคลเป็นเหมือนสิ่งที่ไม่มีชีวิต หากเขาไม่ต้องการก็จะเอาไปไว้ห่างๆ จากตัวเขาหรือโยนทิ้งเสีย

ไม่สามารถมีปฏิริยาต่อสัมพันธ์ภาพของบุคคล ตัวอย่างเช่น ถ้ากอดเด็ก เด็กจะกอดตอบไม่เป็น หรืออุ้มเด็ก เด็กก็จะทำตัวอ่อนไปอ่อนมา ทำให้รู้สึกว่าคุณพ่อคุณแม่ที่กอดเด็กนั้นเหมือนคนเป็นลม เนื่องจากเด็กไม่มีปฏิริยาตอบสนองเด็กจะทำหน้าที่เฉยเมยและไม่รู้จักโอบกอดคนที่อุ้มเหมือนเด็กปกติที่จะป้องกันไม่ให้ตนเองร่วงหล่นลงมา

๒.แสดงพฤติกรรมไม่รู้ร้อนรู้หนาว และไม่รู้จักรช่วยตัวเองจากอันตรายต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อเด็กออทิสติกถูกเด็กคนอื่นตี กัด หรือจิกผม เด็กจะไม่สามารถปกป้อง หลีกเลียงอันตรายหรือได้ตอบโต้ บางคนจะเฉยเมย บางคนจะร้องและส่งเสียงไม่เป็นภาษา เด็กบางคนถูกมัดแดงกัดเติมเขาก็ทำเสมือนไม่รู้สึกรู้เจ็บปวดเลย จะยืนเฉยและไม่สามารถปีดมัดแดงออกจากเท้าของตนเองได้

๓.ไม่สามารถลอกเลียนแบบการกระทำของคนอื่นได้ ตัวอย่างเช่น การโบกมือ บ้าย บาย ถ้าสอนซ้ำๆ ก็อาจจะทำได้ แต่ก็ยังทำผิดแปลกไปจากท่าปกติ โดยปกติท่าโบกมือ บ้าย บาย จะหันฝ่ามือออกนอกลำตัวและโบกไปมา แต่เด็กออทิสติกส่วนใหญ่จะทำท่านี้ด้วยการหันฝ่ามือเข้าหาลำตัว โดย

ที่นิ้วมืออาจชี้ขึ้นบนหรือลงล่างก็ได้ เมื่อสอนให้ยืมหรือหัวเราะเด็กจะยิงฟันแล้วต้องเอามือของตนเองแตะฟันทุกครั้ง เพราะเขาเห็นฟันของผู้สอนนั่นเอง

๔. เด็กออทิสติกจะเล่นกับใครไม่เป็น แม้จะเป็นการเล่นแบบง่าย ๆ ก็ตาม ตัวอย่างเช่น การเล่นโยนและรับบอลกับเพื่อนหรือการเล่นเตะลูกบอล เป็นต้น แม้แต่เด็กออทิสติกที่ดีขึ้นจนได้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ แล้วก็ตาม เมื่อเล่นเตะบอลกับเพื่อนเด็กไม่เคยได้เตะลูกบอลเลย จึงรู้สึกไม่พอใจจะวิ่งไปแย่งลูกบอลมากอดไว้คนเดียว โดยไม่ยอมให้ใครได้เตะลูกบอลอีกเลย

๕. ไม่สนใจจะมีเพื่อน ไม่สามารถผูกมิตรกับใคร ขาดความสนใจในการมีปฏิสัมพันธ์ด้านสังคมกับเด็กอื่น ตัวอย่างเช่น การกระตุ้นเด็กออทิสติก ๕ คน ในวัยเดียวกัน โดยร่วมกันทำกิจกรรมง่ายๆ ด้วยการให้โยนบอลให้แกกันภายในวงกลม หากผู้ดูแลไม่ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ แล้วภายใน ๑ นาที เด็กจะผละออกจากกันเหมือนเป็นแม่เหล็กขั้วเดียวกัน แต่แต่ละคนจะไปแสดงพฤติกรรมที่ผิดปกติในการเคลื่อนไหวที่ตนเองชอบทำเป็นประจำเมื่ออยู่ในโลกของตนเอง โดยไม่สนใจใครเลย

การสูญเสียทางด้านสื่อความหมาย ทั้งด้านการพูด และการไม่ใช้คำพูด รวมทั้งไม่สามารถมีจินตนาการในการเล่นได้

๑. ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมสื่อความหมายได้เลย เช่น ไม่มีการส่งเสียง อือ-อือ ไม่มีการแสดงออกทางใบหน้า เช่น แสดงอารมณ์โกรธ หรืออารมณ์ดีใจด้วยการยิ้มหรือหัวเราะ หากเด็กออทิสติกมีความต้องการอะไร มักจะดึงมือผู้ที่อยู่ใกล้ให้ไปทำให้ เช่น หากต้องการเปิดประตูก็จะดึงมือผู้ที่อยู่ใกล้ไปที่ลูกบิดประตูเท่านั้น ไม่สามารถแสดงอาการเลียนแบบในการพูดได้ และไม่สามารถสื่อภาษาในการพูดด้วย

๒. การสื่อความหมายที่ไม่ใช้คำพูดนั้น มีความผิดปกติอย่างชัดเจน เช่น เด็กไม่มีการสบตากับบุคคลทั่วไป เด็กจะใช้วิธีการมองผ่านไปมาจนดูเหมือนตาแฉ่ง หรือเด็กบางคนจะสบตาบุคคลโดยการมองด้วยตาที่เอียงไปด้านข้าง ไม่หันหน้าตรงกับบุคคลที่ต้องการสบตา ลักษณะคล้ายการขำเลียง เด็กออทิสติกจะมีใบหน้าเฉยเมยไม่แสดงออกถึงอารมณ์ใดๆ เด็กออทิสติกไม่มองหน้าบุคคลไม่เข้าไปทักทาย ไม่ยิ้มแย้มตอบ และไม่สามารถทักทายพ่อแม่หรือบุคคลใกล้ชิดได้

๓. เด็กออทิสติกจะขาดจินตนาการในการเล่น เด็กปกติวัย ๓ ขวบขึ้นไป สามารถเล่นเลียนแบบผู้ใหญ่ได้ เช่น การทำกับข้าว การขายของ การเล่นเป็นครอบครัวมีพ่อแม่ลูก เป็นต้น แต่เด็กออทิสติกจะเล่นบทบาทสมมุติไม่เป็น เด็กออทิสติกสร้างมโนภาพในการฟังนิทานไม่เป็น เด็กจะไม่สนใจการเล่านิทานที่ต้องจินตนาการ ฉะนั้นการสอนหรือการเล่านิทานให้เด็กออทิสติกฟังควรใช้รูปแบบรูปธรรม เช่น การขีดหุ่นหรือการเล่นละครโดยใช้ตัวแสดงจริง

๔. มีความผิดปกติอย่างชัดเจน ในการแปลงเสียงพูด เกี่ยวกับความดังของเสียง ระดับเสียง เสียงเน้น ความเร็วช้า จังหวะ และเสียงสูงต่ำ ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจน เด็กออทิสติกหลายคนมีเสียงในระดับเดียวกัน บางคนมีเสียงพูดในระดับต่ำมากหรือสูงมากเพียงอย่างเดียว หรือบางคนจะทำเสียงสูงต่ำคล้ายเสียงดนตรี

๕. มีความคิดปกปิดอย่างชัดเจนในรูปแบบเนื้อหาของบทพูด มีการพูดซ้ำซาก วกไปวนมา อย่างเดิม พูดเลียนแบบทันที เช่น หากมีใครถามว่า “หนูชื่ออะไร” เด็กก็จะพูดว่า “หนูชื่ออะไร” มีการพูดเลียนแบบเสียงจากโทรทัศน์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการ์ตูนหรือรายการที่เขาชอบดู ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาพูดที่ฟังไม่รู้เรื่องและไม่มี ความหมายเลย เด็กบางคนจะพูดความหมายของประโยคผิดไป เช่น ถ้าเขาต้องการจะเปิดตู้เพื่อหยิบของเล่น เขาจะพูดว่า “ป่าหมอจะเปิดตู้โซ่ไหมอะ” แต่ในความจริงเขาจะให้ถามเขาว่า “หนูจะเปิดตู้โซ่ไหม” เด็กออทิสติกบางคนจะใช้คำพูดที่เป็นลักษณะของเขาเอง เช่น “กูก กูก กูก” หมายความว่าต้องการจะกินอาหารหรือดื่มน้ำ หรือบางรายจะพูดไม่ตรงประเด็น ฉะนั้นจะเห็นได้ว่า หากเด็กออทิสติกคุยกัน ทะเลาะกัน จะเถียงกันคนละเรื่อง เช่น คนหนึ่งพูดเรื่องจตุจักร อีกคนพูดเรื่องสวน ลุมพินี

๖. ไม่มีความสามารถที่จะสนทนากับใครได้นาน มักจะพูดแต่เรื่องที่ตัวเองสนใจ เช่น ท่องหนังสือที่ตัวเองเรียนมาให้ฟังทั้งเล่ม โดยที่ไม่สนใจว่าจะมีใครฟังหรือไม่ บางรายอาจพำพูดแต่เรื่องจรวดชนิดต่างๆ โดโนเสาร์ชนิดต่างๆ หรือเรื่องต่างๆ ที่ตัวเขาเองสามารถอ่านและจดจำมาจากหนังสือสารานุกรมสำหรับเด็ก ความสามารถเหล่านี้ทำให้คนที่พบเห็นเข้าใจผิดว่าเป็นเด็กอัจฉริยะแต่ความจริงแล้วไม่ใช่

การกระทำและความสนใจซ้ำซากอย่างเด่นชัด

๑. มีการเคลื่อนไหวของร่างกายซ้ำ ๆ เช่น การเคาะมือเบาๆ การโบกมือไปมา การหมุนตัวเอง การกระโดดขึ้นลง ถีบสิ่งของเล็กๆ ในมือ เช่น เศษกระดาษ ใบไม้ หลอดดูด หรือดินสอ โดยเอาของอย่างใดอย่างหนึ่งหนีบไว้ระหว่าง ๒ นิ้ว อาจเป็นระหว่างนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ หรือระหว่างนิ้วชี้และนิ้วกลาง พร้อมทั้งโบกสิ่งของไปมา บางรายชอบไขว่คว้า และชอบนอนคว่ำ เป็นต้น

๒. คิดหมกมุ่นหรือสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งของสิ่งของ เด็กออทิสติกจะชอบถือสิ่งของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไว้ในมือ ชอบเอามือเดินลูบสิ่งของ เช่น เอามือไปประราบนับนิ้วขึ้นและลงซ้ำๆ ซากๆ บางคนชอบถือหนังสือชนิดใดก็ได้ไว้เปิดดูเรื่อย ๆ จนหมดเล่มและทำอย่างเดิมซ้ำไปซ้ำมา

๓. แสดงความคับข้องใจอย่างมาก ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจวัตรประจำวัน เช่น พอใจที่จะกินอาหารในสถานที่เดิมๆ ซ้ำซากและเปลี่ยนแปลงได้ยาก เด็กออทิสติกหลายๆ คนชอบจัดของให้อยู่อย่างเดิม เช่น การเรียงหนังสือ ของเล่น หรือแม้แต่ดินสอสี เมื่อเปิดกล่องดูแล้วเห็นว่าการเรียงสีไว้อย่างไร เด็กจะต้องเรียงไว้อย่างนั้นทุกครั้งหลังจากระบายเสร็จ และหากสิ่งของใดไม่อยู่ในที่เดิมก็จะแสดงอาการอึดอัดหรือร้องไห้ไม่ยอมหยุด จนกว่าจะยอมหยิบของสิ่งนั้นมาไว้ที่เดิม

๔. ต้องทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เคยทำเป็นประจำ โดยมีรายละเอียดเหมือนเดิม เช่น เด็กออทิสติกที่พ่อแม่เคยพาเดินซื้อของในห้างสรรพสินค้าแล้วครั้งหนึ่ง ในครั้งต่อไป ถ้าพาเด็กไปอีก เด็กจะต้องให้พาเดินไปซ้ำทางเก่าเสมอ เช่นเดียวกับทางมาโรงเรียน เด็กจะต้องใช้ทางเดินเดิมทุก ๆ วัน แม้จะมีฝนตกน้ำท่วมอย่างไรก็ไม่ยอมเปลี่ยนทางเดินใหม่

๕.มีความสนใจขอบเขตที่จำกัด และสนใจหมกมุ่นแต่ในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ เช่น การลากเส้นตามขอบของวัตถุหรือสนใจในรายละเอียดในการวาดรูป เช่น การวาดรูปคน เด็กจะไม่สนใจในรายละเอียดของใบหน้า แต่จะเน้นทางสร้อยคอหรือรายละเอียดของแบบเสื้อผ้ามากกว่า เด็กบางคนจะชอบดูรายละเอียดในแผนที่ บางคนชอบรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับอนุกรมวิทยา

พฤติกรรมทางสังคม

พฤติกรรมที่แปลกไปจากเด็กปกติเป็นจุดเด่นประการหนึ่งของเด็กออทิสติก แพทย์หญิงศุภรัตน์ เอกอัครวิน (๒๕๓๙ หน้า ๑๐-๑๒) ได้อธิบายว่าเด็กออทิสติกจะมีพฤติกรรมทางสังคมที่กลายเป็นลักษณะบุคลิกภาพประจำตัวของเขา ๓ ประเภทใหญ่ๆ คือ กลุ่มแยกตัว (aloof child) กลุ่มยอมตาม (passive child) และกลุ่มเข้าหาคน (active child) ซึ่งมีลักษณะโดยย่อดังต่อไปนี้

กลุ่มแยกตัว (aloof child)

ลักษณะพฤติกรรมของเด็กกลุ่มนี้ไม่ชอบอยู่ใกล้คน จะแยกตนเองออกจากผู้อื่น จะเข้าหาคนอื่นเพียงเพื่อให้สนองความต้องการของร่างกาย ไม่ใช่เพื่อความอบอุ่นทางใจ การต้องการอยู่คนเดียวมีความเด่นชัด สำหรับเด็กกลุ่มนี้ การได้อยู่คนเดียวเป็นการผ่อนคลาย หากยิ่งพบคนเยอะจะยิ่งเครียด โดยเฉพาะเมื่อต้องพบคนแปลกหน้า คนเลี้ยงดูหรือผู้สอนเด็กกลุ่มนี้ต้องหาวิธีการสื่อสารกับเด็กให้ได้ เพราะเด็กกลุ่มนี้ไม่มีปฏิกิริยาโต้กลับ บางครั้งถูกเด็กปกติแกล้งถึงขั้นถูกเด็กทุบตีเพราะไม่ต้องการทำตามคำสั่งของคนเลี้ยงดู ผู้ปกครองควรให้ความเอาใจใส่และความรักกับเด็กกลุ่มนี้โดยผ่านการให้รางวัลเมื่อเด็กทำพฤติกรรมที่เหมาะสม

มีข้อมูลยืนยันว่าเด็กกลุ่มนี้จำนวนหนึ่ง เมื่อโตเป็นวัยรุ่นแล้ว สามารถมีทักษะการทำงานพอสมควร คือการทำงานที่เข้ากับลักษณะเฉพาะของเขาเอง ตามความสนใจของเขา อีกทั้งพฤติกรรมก้าวร้าว เรือยเปื้อย ร้องเสียงดัง เล่นมือ หมุนตัว ก็ยังคงพบได้บ่อย และอาจมีผลต่อการคบเพื่อน รวมไปถึงการทำงานเมื่อโตขึ้นด้วย

กลุ่มยอมตาม (passive child) 1

มีลักษณะทำที่ยอมให้คนอื่นเข้าหา โอบกอด หรือร่วมกิจกรรมที่มีคนคอยควบคุมได้ เช่น การร้องเพลง เล่นเกม เล่นสมมุติพ่อแม่ตามคำสั่งได้ กลุ่มนี้มีมนุษยสัมพันธ์ดีกว่ากลุ่มแยกตัว สามารถเลียนแบบได้ทั้งท่าทางและภาษาพูด แต่มักไม่เข้าใจในการกระทำหรือคำที่ลอกแบบมา เด็กกลุ่มนี้จะอยู่ร่วมกับเด็กกลุ่มอื่นได้ดีกว่าทุกกลุ่ม ถึงแม้เด็กกลุ่มนี้จะมีทักษะการเข้าสังคมดีกว่าทุกกลุ่ม แต่เพื่อนๆ ก็มักจะเบียดเขา เพราะเขาไม่มีความคิดสร้างสรรค์ เอาแต่ทำตาม และเขามักจะหงุดหงิดมากหากสิ่งต่างๆ ไม่เป็นไปตามแผนที่คาดไว้แบบปกติ

เด็กออทิสติกกลุ่มนี้เมื่อโตขึ้นสามารถประกอบอาชีพและอยู่อย่างอิสระได้ แม้ว่าจะมีจำนวนน้อยก็ตาม บางคนมีความสามารถดีมากจนเพื่อนมักขนานนามว่า “อาจารย์เพี้ยน” (egocentric professor) บางครั้งการเป็นคนหัวอ่อน ใจดี ก็ทำให้เพื่อนๆ ไร้ค่า ไม่ค่อยอยากชวนร่วมกลุ่มด้วย จึงอาจทำให้เด็กกลุ่มนี้รู้สึกเครียด เขาต้องการเพื่อน แต่ไม่เข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจนเกิดปัญหาได้ เด็กออทิสติกกลุ่มนี้มีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่าทุกกลุ่ม

กลุ่มเข้าหาคณ (active but odd)

เด็กออทิสติกกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่จัดการได้ยากที่สุด กล่าวคือ หากเขาต้องการความสนใจ คนรอบข้างก็มักจะไม่ใช่ใจเขา เพราะวิธีการเข้าหาคณมักใช้วิธีถามซ้ำๆ พุดซ้ำๆ บางครั้งมักมาเคลือบเลื้อย และมักเกินเลยไปเป็นลักษณะก้าวร้าว ก่อความรำคาญ บางครั้งยังตอบก็ยิ่งถามซ้ำๆ คำถามก็มักแปลกพิสดาร

ลักษณะภายนอกดูเหมือนเขาชอบเข้าหาคณ แต่ถ้าสังเกตดีๆ จะพบว่าการเข้าหาคณเนื่องจากเข้ามาดูของที่ตนเองสนใจ โดยไม่สนใจความคิด ความรู้สึกหรือคำตอบของบุคคลนั้นๆ เลย จะพบว่ากลุ่มนี้มีทักษะทางสังคมดีกว่ากลุ่มแยกตัว แต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มนี้ไม่ค่อยประสบความสำเร็จก็คือพฤติกรรมรบกวนคนอื่น ในการดูแลเด็กออทิสติกกลุ่มนี้คือควรให้ความสนใจเมื่อเขาเข้าหาคณ แต่จะตอบคำถามเฉพาะคำถามแรกๆ เท่านั้น ถ้ายังกถามซ้ำอีก ไม่ควรให้ความสนใจ หรือชวนเปลี่ยนหัวข้อสนทนา

โดยสรุปแล้วพฤติกรรมทางสังคมของเด็กออทิสติก ไม่ว่าจะในรูปแบบใด คือปัญหาในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในลักษณะโต้ตอบสองทางได้ (two-way)

๔. เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษา

เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา มีลักษณะ ดังนี้

๔.๑ บกพร่องทางการพูด ศรียา นิยมธรรม (๒๕๕๕ : ๖๕-๗๗) กล่าวถึงความบกพร่องทางการพูดในลักษณะต่างๆ ดังนี้

- ๔.๑.๑ ความผิดปกติด้านการเปล่งเสียง (articulation)
- ๔.๑.๒ ความผิดปกติในด้านเวลาหรือการพูด (disorder of time)
- ๔.๑.๓ ความผิดปกติด้านเสียงที่ใช้พูด (voice disorder)

๔.๒ ความบกพร่องทางภาษา สามารถแบ่งได้เป็น ๔ ชนิด คือ

๔.๒.๑ ไม่มีภาษาพูด อายุ ๓ ขวบ ไม่แสดงว่าเข้าใจ หรือใช้ภาษาได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากหูหนวกแต่กำเนิดหรือตั้งแต่ทารก สมองถูกกระทบกระเทือน ถูกทำลาย หรือบกพร่องทางสติปัญญาเป็นเด็กจิตผิดปกติ

๔.๒.๒ ใช้ภาษาต่างจากเด็กปกติทั่วไป เช่น ความหมายและการสื่อสารต่างไป โดยที่อาจมีสาเหตุจากไม่เข้าใจในสิ่งที่ได้ฟัง เป็นเด็กจิตผิดปกติ มีปัญหาทางการเรียนรู้ บกพร่องทางสติปัญญาหรือสูญเสียการได้ยิน

๔.๒.๓ พูดได้ช้ากว่าวัย เด็กมีพัฒนาการทางภาษาช้ากว่าเด็กปกติ มีสาเหตุมาจากบกพร่องทางสติปัญญา เสียเปรียบด้านประสบการณ์ ขาดสิ่งเร้าทางภาษาหรือสูญเสียการได้ยิน

๔.๒.๔ ภาษาชะงัก เด็กมีพัฒนาการทางภาษาปกติ แต่ภายหลังประสบการณ์เจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือสาเหตุอื่นๆ ทำให้ภาษาบกพร่องไป สาเหตุมาจากสูญเสียการได้ยิน สมองได้รับการกระทบกระเทือนจากการถูกทำลายด้วยสาเหตุต่างๆ

๕. เด็กที่มีความด้อยความสามารถในการเรียน (learning disabilities children)

เด็กที่มีความด้อยความสามารถในการเรียนรู้ (learning disabilities children) เป็นเด็กที่ดูสภาพภายนอกแล้วเหมือนเด็กปกติ สามารถพูดคุยได้ เข้าใจในเรื่องต่างๆ ได้ อยากรู้อะไรเป็นเหตุเป็นผล แต่สำหรับในด้านการเรียนเท่านั้นที่เด็กกลุ่มนี้มีปัญหา

๑. ความหมายของเด็กที่มีความด้อยความสามารถในการเรียน

เด็กที่มีความด้อยความสามารถในการเรียน หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติของพัฒนาการทางด้านภาษา การพูด การอ่าน การฟัง การคิด การเขียน การสะกดคำหรือการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการคำนวณทางคณิตศาสตร์ ทั้งนี้ไม่นับรวมเด็กที่ขาดแรงเสริม ด้อยโอกาสทางสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมหรือเป็นเพราะครูไม่มีประสิทธิภาพ

๒. ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะมีปัญหาในลักษณะต่างๆ ดังนี้

๒.๑ ทางกรเรียน เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้จะมีปัญหาในด้านวิชาการต่างๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย

๒.๒ ทางกรรับรู้ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้จะมีปัญหาด้านกรรับรู้ การใช้ประสาทสัมผัสเพื่อจำแนก การจำและการแปลความหมาย

๒.๓ ทางกรเคลื่อนไหว ปัญหาทางการเคลื่อนไหว มี ๓ ลักษณะ คือ

๒.๓.๑ Hyperactivity เป็นการเคลื่อนไหวเกินกว่าปกติ ซึ่งเด็กจะเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ไม่สามารถอยู่นิ่งเฉยได้

๒.๓.๒ Hypoactivity เป็นการเคลื่อนไหวที่เชื่องช้ากว่าปกติ ซึ่งเด็กจะนั่งอยู่กับที่นานๆ โดยไม่ทำอะไรเลย

๒.๓.๓ Incoordination เป็นความไม่สามารถควบคุมกล้ามเนื้อได้ เด็กมีปัญหาทั้งกรใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่

๒.๔ ทางอารมณ์และสังคม เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ อาจมีปัญหาด้านอารมณ์และสังคมควบคู่ไปด้วย เนื่องจากมีความล้มเหลวทางการเรียนรู้ ทำให้รู้สึกไม่ดีเกี่ยวกับตนเอง มีความวิตกกังวล ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ เด็กอาจมีความก้าวร้าวและมีพัฒนาการทางอารมณ์ล่าช้ากว่าเด็กปกติ

๒.๕ ทางกรจำ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ มีปัญหาในการจำ กล่าวคือ จำในสิ่งที่เห็นที่ฟัง และที่อ่านไม่ได้ ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี

๒.๖ ด้านความสนใจ เด็กที่มีปัญหาทางด้านการเรียนรู้จะมีช่วงความสนใจสั้น ขาดสมาธิในการเรียน ไม่สามารถเรียนบทนานๆ ได้

๖. เด็กตาบอดและสายตาลีอนราง (visual impairment)

เคลื่อนเข้าหาตัวเขาได้ เพราะเขาไม่สามารถเคลื่อนไหวไปรอบๆ ห้องเพื่อหยิบจับมัน ส่วนเด็กที่มีอาการ
ดาว์นอาจมีความยากลำบากในการรวบรวมสมาธิ เป็นต้น

ปัจจุบันเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษมากมายเข้าเรียนในโรงเรียนชั้นอนุบาลทั่วไป
แทนที่เขาจะเข้าเรียนในโรงเรียนที่สอนเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษโดยเฉพาะ และก็
ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้ปกครองว่าจะส่งลูกเข้าเรียนที่ไหน นโยบายด้านการศึกษารัฐบาลเห็น
ความสำคัญและให้ความสนับสนุนทางด้านการศึกษแก่เด็กก่อนวัยเรียนอย่างเต็มที่ แต่ก็ยังไม่มี
กฎหมายใดรองรับเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษโดยตรงเหมือนเช่นที่ประเทศอังกฤษ ที่มี
กฎหมายซึ่งวางระเบียบการประเมิน และสนับสนุนเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ
โดยเฉพาะ

๒.๒.๑ ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างเสริมศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้
มีความรู้ ความสามารถที่จะบำรุงรักษาและพัฒนาสังคมให้มีความเจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้า เด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษ คือ ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยยึดหลักความต้องการ
พื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิตและหลักของสิทธิมนุษยชนที่กล่าวว่า “มนุษย์ทุกคนย่อมมีความเสมอภาค และ
มีโอกาستهاเทียบกันที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยดี ได้รับการศึกษาและประกอบอาชีพร่วมกับชุมชน
ที่ตนอาศัยอยู่ โดยไม่แบ่งแยกว่าเป็นบุคคลที่มีความต้องการพิเศษหรือบุคคลทั่วไป”

การสอนคือเครื่องมือสำคัญที่สามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอน
เด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเป็นต้องมีกระบวนการที่หลากหลายแตกต่างไปจากเด็กปกติ และครูผู้สอน
ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นอย่างดี เพราะครูผู้สอนเป็นผู้มีอิทธิพล
ในการพัฒนา สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในตัวของผู้เรียนได้

ความหมายของการสอนคือ กระบวนการหรือวิธีการต่างๆ ในการจัดกิจกรรมที่ครูจัดให้นักเรียน
ทั้งในและนอกห้องเรียน การสอนเป็นกิจกรรมที่ครูและนักเรียนได้ทำร่วมกัน เพื่อให้ได้เกิดการเรียนรู้
จนถึงการเกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดให้

๒.๒.๑.๑ แนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับการสอน

นักการศึกษาหลากหลายเชื้อชาติได้เสนอแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่
มีความแตกต่างตามความเหมาะสมของผู้เรียน ซึ่งแตกต่างกันทั้งด้านพฤติกรรมและความรู้
ความสามารถ ซึ่งแนวคิดเหล่านี้นำไปสู่หลักการสอนที่หลากหลาย ให้สามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสม
ตามกลุ่มผู้เรียนได้ เช่น แนวคิดของโคมินิอุส (John Amos Comenius, แนวคิดของจอห์น ดิวอี้ (John
Dewey), แนวคิดของมาเรีย มอนเตสซอรี (Maria Montessori)

๒.๒.๒ แนวคิดและหลักการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

มีผู้กล่าวถึงปรัชญาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษไว้ดังนี้

๑. ประภฤติ พูลพัฒน์ (๒๕๔๖ : ๑๙-๒๐) กล่าวถึงปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ดังนี้

๑.๑ เด็กทุกคนเรียนรู้ได้

- ๑.๒ เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้เรียน
- ๑.๓ เด็กต้องได้รับการฟื้นฟูเร็วที่สุด
- ๑.๔ เด็กทุกคนต้องได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเฉพาะด้าน
- ๑.๕ การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องเป็นแบบรวมพลัง

๒. ผดุง อารยะวิญญู (๒๕๔๒ : ๑๗) ได้กล่าวถึงปรัชญาในการจัดเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ว่า เด็กพิเศษควรมีสิทธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติ รัฐบาลควรจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสมตามความสามารถให้กับเด็กปกติและเด็กพิเศษ จึงจะสามารถทำให้เด็กได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษา

๒.๒.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นเด็กที่มีสภาพความบกพร่องทางร่างกาย หรือสติปัญญา อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งสภาพความบกพร่องนั้นเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่างๆ อันเป็นผลกระทบต่อการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนจึงสำคัญ ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษา ทำความเข้าใจหลักทฤษฎีทางจิตวิทยาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้มากที่สุด ซึ่งหลักทฤษฎีที่นำมาอ้างอิงในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีดังนี้

๑. ทฤษฎีพหุปัญญา

ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) เป็นแนวคิดของนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ชื่อเฮอวาร์ด การ์ดเนอร์ ซึ่งกล่าวไว้ว่า ความฉลาดหรือเชาว์ปัญญาของมนุษย์มีอย่างน้อย ๘ ด้าน เขาจึงให้ชื่อทฤษฎีว่า “พหุปัญญา” ซึ่งการ์ดเนอร์จำแนกความฉลาดหรือสติปัญญาของมนุษย์ไว้ ๘ ด้าน ดังนี้

๑.๑ ปัญญาด้านภาษา (verbal-linguistic intelligence) เป็นความสามารถสูงในการใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาของตนเองหรือภาษาอื่นๆ มีพรสวรรค์ในการสื่อสารและเข้าใจบุคคลรอบข้าง เช่น การพูด การเขียน เป็นต้น

๑.๒ ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (logical-mathematic intelligence) เป็นความสามารถในการคิดคำนวณ การใช้ตัวเลข จำนวน การใช้เหตุผล เช่นการเป็นนักบัญชี นักคอมพิวเตอร์ นักสถิติ นักวิทยาศาสตร์ นักตรรกศาสตร์

๑.๓ ปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ (bodily-kinesthetic intelligence) เป็นความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกาย และกล้ามเนื้อย่อย เช่นการใช้ร่างกายในการเล่น เกมกีฬา หรือการใช้ความคิดสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เป็นการแสดงขึ้นมา รวมถึงความคล่องแคล่ว แข็งแรง รวดเร็ว ยืดหยุ่นและความไวทางประสาทสัมผัส

๑.๔ สติปัญญาด้านดนตรี (musical intelligence) เป็นความสามารถสูงทางด้านดนตรี ความคิดเกี่ยวกับดนตรี ความไวในเรื่องจังหวะท่วงทำนอง เสียง สามารถเรียนรู้การเล่นดนตรีได้อย่างรวดเร็ว

๑.๕ ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (spatial intelligence) เป็นความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านการใช้พื้นที่ เช่น พื้นที่ในการเดินทางและการใช้แผนที่ ซึ่งผู้ที่มีความสามารถสูงในด้านนี้คือ นายพราน ลุงเสือ ผู้นำทาง สถาปนิก มัณฑนากร ศิลปิน นักประดิษฐ์

๑.๖ ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ (interpersonal intelligence) เป็นความสามารถสูงใน ด้านการเข้ากับผู้อื่น เข้าใจถึงอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดเจตนาของผู้อื่น ผู้ที่มีความสามารถในด้าน นี้คือ ผู้นำทางศาสนา ผู้นำทางการเมือง ครู นักวิชาชีพที่ทำหน้าที่บำบัดต่างๆ

๑.๗ สถิติปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (intrapersonal intelligence) สถิติปัญญาด้านการ เข้าใจตนเอง คือความรู้เกี่ยวกับแง่มุมต่างๆ ภายในตัว เช่น การเข้าถึงความรู้สึกต่อชีวิตของตนเอง การรู้จักขอบเขตอารมณ์ของตน เข้าใจภายในของตนเองสูง มีรูปแบบการดำเนินชีวิตของตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๘ ปัญญาด้านความเข้าใจธรรมชาติ (naturalistic intelligence) เป็นความสามารถใน การเข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติและปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เด็กที่มีความสามารถ ด้านนี้จะมีความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของพืชและสัตว์เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อนำมาพัฒนาอารมณ์และพฤติกรรมของเด็ก พิเศษประเภทออทิสติก โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทของละครที่สามารถนำมาปรับใช้หรือออกแบบ กิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับละคร

๒.๓.๑ ความหมายของละครเวที

ละครเวที (Theatre Production) หมายถึงการแสดงละครหรือผลงานการแสดงอันเกิดจากการมี องค์ประกอบต่างๆ ดังนี้ ๑) นักแสดง ๒) สถานที่ที่ทำให้เกิดการแสดง ๓) ผู้ชม และอาจมีองค์ประกอบ ทางศิลปะแขนงต่างๆ นับตั้งแต่การเขียนบทละคร หรือการตีความบทละครที่มีผู้อื่นเขียนไว้แล้ว การ ฝึกซ้อมการแสดง ตลอดจนการผลงานด้านการออกแบบ เช่น การออกแบบฉาก ออกแบบแสง ออกแบบ เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียงและดนตรี การผสมผสานองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกันก็เพื่อสื่อ ความหมายบางอย่างจากผู้สร้างสรรคงานให้ออกไปสู่สายตาผู้ชม

๒.๓.๒ ประวัติความเป็นมาของศิลปะการละครตะวันตก

๒.๓.๓ องค์ประกอบของละคร

อริสโตเติล ปราชญ์ชาวกรีกในศตวรรษที่ ๔ ก่อนคริสต์ศักราช กล่าวว่าละครประกอบด้วย องค์ประกอบ ๖ ส่วน โดยเรียงตามความลำดับความสำคัญดังนี้ คือ โครงเรื่อง (plot) ตัวละคร (character) ความคิด (Thought) ภาษา (Diction) เพลง (Song) และภาพ (Spectacle)

๒.๓.๔ ประเภทของละคร

ประเภทของละครเวทีที่สามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆในขั้นพื้นฐานดังนี้ คือ

๑. ละครประเภทโศกนาฏกรรมหรือที่เรียกว่า แทรเจดี (Tragedy) ละครประเภทโศกนาฏกรรมหรือแทรเจดี ถือกันว่าเป็นวรรณกรรมการละครที่เก่าแก่ที่สุดและมีคุณค่าสูงสุดในเชิงศิลปะและวรรณคดี ละครประเภทแทรเจดีถือกำเนิดขึ้นในประเทศกรีซ ลักษณะสำคัญของแทรเจดีทุกสมัยมีหลายประการที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้นว่า

๑.๑ ต้องเป็นเรื่องที่แสดงถึงความทุกข์ทรมานของมนุษย์ และจบลงด้วยความหายนะของตัวเอก

๑.๒ ตัวเอกของแทรเจดีจะต้องมีความยิ่งใหญ่เหนือคนธรรมดาทั่วไป แต่ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด ที่เป็นสาเหตุของความหายนะที่ได้รับ

๑.๓ ฉากต่างๆ ที่แสดงถึงความทรมานของมนุษย์ จะต้องมีผลทำให้เกิดความรู้สึกสงสารและความกลัว อันจะนำผู้ชมไปสู่ความเข้าใจชีวิต

๑.๔ มีความเป็นเลิศในเชิงศิลปะและวรรณคดี

๑.๕ ให้ความรู้สึกอันสูงส่งหรือความรู้สึกผ่องแผ้วในจิตใจ และการชำระล้างจิตใจจนบริสุทธิ์

๒. ละครประเภทตลกขบขันหรือที่เรียกว่า ฟาร์ส (farce) และคอเมดี้ (comedy) ละครประเภทตลกขบขันมีมากมายหลายชนิดและแบ่งออกเป็นหลายระดับ ทำให้ยากแก่การแยกประเภทให้เด็ดขาด ตามหลักของทฤษฎีการละครที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน มักจะถือว่า ละครประเภทตลกขบขันแยกออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

๒.๑ ฟาร์ส (farce) เป็นละครตลกชนิดโปกฮา ให้ความตลกขบขันจากเรื่องราวเหตุการณ์ที่เหลือเชื่อตลอดจนการแสดงที่รวดเร็วและเอะอะตึงตัง

๒.๒ คอเมดี้ (comedy) ถือกันว่า คอเมดี้ เป็นละครตลกที่มีลักษณะเป็นวรรณกรรม บางเรื่องเป็นวรรณคดีชั้นสูงของโลก เช่น สุขนาฏกรรม (romantic comedy) ของเชกสเปียร์ (shakespeare), ละครตลกประเภทเสียดสี (satiric comedy) ของโมลิแยร์ (molire) และตลกประเภทความคิด (comedy of ideas) ของ จอร์จ เบอร์นาร์ด ชอว์ (George Bernard Shaw) เป็นต้น

๓. ละครอิงนิยายหรือที่เรียกว่า โรมานซ์ (romance) เป็นละครที่มีเรื่องราวที่มนุษย์ใฝ่ฝันจะได้พบ มากกว่าที่จะพบในชีวิตประจำวัน ละครประเภทนี้มีลักษณะที่จะหลีกเลี่ยงจากชีวิตจริงไปสู่ชีวิตในอุดมคติ ซึ่งอาจเป็นการหนีไปสู่เทพนิยาย อดีตที่รุ่งเรือง ดินแดนที่สวยงาม ซึ่งมีความสวยงามตามอุดมคติและความใฝ่ฝันของมนุษย์

๔. ละครประเภทเรียมย์หรือที่เรียกว่า เมโลดราม่า (melodrama) ละครประเภทนี้จัดอยู่ในละครประเภทเรียมย์ที่นักธุรกิจบันเทิงทั่วโลกจัดทำขึ้นเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าเป็นสำคัญ ฉะนั้นละครประเภทนี้จึงได้รับการเผยแพร่มากที่สุด และมีอิทธิพลสูงสุดต่อบรรดาผู้ชมทั่วโลกในปัจจุบัน เพราะเป็นละครที่ติดตามง่าย มีระดับอารมณ์และความคิดที่ค่อนข้างผิวเผินและมีความสนุกในการรับชม สื่อการแสดงที่เผยแพร่ต่อประชาชนจำนวนมาก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

๒.๔ ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama)

๒.๔.๑ ประวัติความเป็นมาของละครสร้างสรรค์

โดยพื้นฐานแล้ว คำว่าละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) หมายถึงละครที่ไม่เป็นทางการ เกิดขึ้นจากการสมมุติบทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้สถานการณ์สมมุติที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ ละครสร้างสรรค์สามารถจัดแสดงในสถานที่เปิด เช่น ห้องเรียน หรือสถานที่ๆ ปรารถนาจากผู้ชมอย่างเป็นทางการ จุดเน้นของละครสร้างสรรค์คือ “กระบวนการ” แต่ไม่ได้หมายความว่าผลลัพธ์สุดท้ายไม่มีความสำคัญ เพียงแต่ละครสร้างสรรค์ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความสำคัญกับความสมบูรณ์แบบของละคร เช่น การมีฉาก เครื่องแต่งกาย ฯลฯ การพัฒนาผู้เข้าร่วมกิจกรรมมักเกิดขึ้นในระหว่างขั้นตอนหรือกระบวนการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ขั้นสุดท้าย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำเป็นต้องตั้งศักยภาพในการใช้ความคิด การแสดงออกทางภาษาและทางร่างกาย การใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการร่วมกิจกรรมทั้งปวง อย่างไรก็ตาม ละครสร้างสรรค์สามารถนำมาพัฒนาต่อไปเป็นละครเพื่อการศึกษาหรือละครเวทีแบบเต็มรูปแบบได้ หากผู้ร่วมกิจกรรมอยู่ในวัยที่พร้อมและมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการแสดงละครเวที

ละครสร้างสรรค์เป็นลักษณะของการใช้บทบาทสมมุติเพื่อพัฒนาทักษะการใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออก พัฒนาการของละครสร้างสรรค์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายๆ ประเทศ จนกระทั่งกลายเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาเรียนในระบบการศึกษาของบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น สำหรับในประเทศไทยนั้นก็ได้เริ่มมีการสอน “ละครสร้างสรรค์” ในลักษณะของกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กตามสถาบันเอกชนบ้าง หรือเปิดสอนเป็นรายวิชาหนึ่งในระดับอุดมศึกษาบ้าง แต่ยังไม่มีการพัฒนาการใช้ “ละครสร้างสรรค์” ให้สามารถบูรณาการต่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ละครสร้างสรรค์ได้ก่อตัวขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา พร้อมกับละครในการศึกษาที่ก่อตัวขึ้นในประเทศอังกฤษ ละครทั้ง ๒ ประเภทใช้กระบวนการต้นสด (Improvisational Drama) เหมือนกัน แต่มีจุดเน้นที่ต่างกันคือ ละครสร้างสรรค์ของอเมริกาเน้นกระบวนการทำแบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่การแสดงละครต้นสดตามเรื่องที่กำหนดให้ (Story Dramatization) เพื่อวัตถุประสงค์ที่เน้นทักษะและความรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม สร้างสำนึกทางสังคม พัฒนาทักษะการใช้ภาษา และการปูพื้นฐานไปสู่สุนทรียศาสตร์ด้านละครเวทีต่อไป ส่วนละครในการศึกษาในประเทศอังกฤษมักใช้ละครในห้องเรียนเพื่อนำเป้าหมายเชิงปรัชญาหรือเชิงจิตพิสัยมากกว่าการเรียนรู้ในเชิงความรู้และทักษะแบบอเมริกัน กล่าวคือละครในการศึกษาเน้นการใช้ละครในห้องเรียนในการเปลี่ยนทัศนคติ หรือขยายมุมมองในเชิงลึกเรื่องคุณค่าของสิ่งต่างๆ ให้กับผู้เรียน

๒.๔.๒ ประโยชน์ของละครสร้างสรรค์

ปัจจุบัน โทรทัศน์ได้เข้ามามีบทบาทต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม การชมโทรทัศน์นั้นเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้ชมเป็นฝ่าย “รับ” มากกว่าที่จะเป็น “ผู้มีส่วนร่วม” กับการนำเสนออื่นๆ การใช้หน้าโทรทัศน์มากขึ้นในปัจจุบันทำให้เด็กมีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นน้อยลง มีการเคลื่อนไหวร่างกายน้อยลง การเป็นเพียง “ฝ่ายรับ” แต่ฝ่ายเดียวนั้น ย่อมทำให้เด็กขาดโอกาสเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมรู้สึก สร้างจินตนาการ การสร้างสรรค์ ที่น้อยลง ซึ่งสิ่งที่เด็กขาดโอกาสเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญของการดำรงชีวิต

ในสังคม ละครสร้างสรรค์มีองค์ประกอบของการพัฒนามนุษย์อย่างครบถ้วน และหากมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ก็จะยิ่งทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืนมากยิ่งขึ้น คุณูปการของละครสร้างสรรค์มีมากมาย ซึ่งอาจแบ่งเป็นหมวดหมู่แบบกว้างๆ ได้ดังนี้

- ๑) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์** ในระยะแรกเริ่มของการฝึกใช้จินตนาการนั้น เด็กๆ หรือผู้ร่วมกิจกรรมควรเริ่มต้นจินตนาการในสิ่งที่ตนเองมีประสบการณ์มาก่อน โดยเฉพาะประสบการณ์จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ จะช่วยให้เด็กเกิดจินตนาการซึ่งเป็นบ่อเกิดของการขยายจินตนาการให้กว้างไกลและลึกซึ้งในลำดับต่อไป การเล่นเกมและการเล่นละครสร้างสรรค์ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกพัฒนาจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- ๒) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะการคิด** กระบวนการละครสร้างสรรค์ต้องอาศัยทักษะในการถามอย่างสร้างสรรค์จากผู้นำกิจกรรม กระบวนการคิดมักจะเกิดขึ้นเมื่อเด็กๆ ถูกตั้งคำถามให้เกิดการ “ชวนคิด” ซึ่งเป็นคำถามที่ทำให้เด็กหรือผู้ร่วมกิจกรรมต้องการแสวงหาคำตอบ กระบวนการคิดในละครสร้างสรรค์เกิดขึ้นอยู่แทบตลอดเวลา ความซับซ้อนหรือระดับของการคิดนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมและลักษณะของคำถาม ตัวอย่างเช่น หลังจากที่เด็กๆ ฟังนิทานเรียบร้อยแล้ว ลองให้เด็กๆ คิดหาวิธีการนำนิทานมาจัดแสดงเป็นละครภายในห้องเรียน เด็กๆ ต้องคิดวางแผนต่างๆ นานาๆ และในตอนท้ายชั่วโมง ครูยังมีคำถามที่ “ชวนคิด” ที่เกี่ยวกับละครที่แสดงจบไป ซึ่งทักษะในการคิดนั้นมีหลายทักษะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดอย่างมีเหตุผล คิดถูกทาง คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล ฯลฯ กระบวนการที่ใช้ละครสร้างสรรค์นั้น ทำให้เด็กได้ฝึกคิดหลายๆ แบบ
- ๓) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะของการสื่อสารกับผู้อื่น** กิจกรรมของละครสร้างสรรค์ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่มที่อาศัยทักษะของการเคลื่อนไหว การพูด การอ่าน ทุกๆ ขั้นตอนในการวางแผนกลุ่ม เด็กๆ ทุกคนต้องระดมความคิด ระดมสมอง หัดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หัดเสนอความคิดเห็น สร้างข้อตกลงร่วมกัน ฝึกฝนร่วมกัน จนกระทั่งนำเสนอผลงานละครออกมาเพื่อสื่อสารกับเพื่อนคนอื่นๆ ในห้อง และระหว่างการแสดงละครสร้างสรรค์นั้น ผู้สวมบทบาทสมมุติต้องตั้งใจฟังตัวละครอื่นๆ เพื่อที่จะสามารถตอบโต้ด้วยการ “ด้นสด” ได้ กระบวนการละครสร้างสรรค์เป็นการใช้ทักษะการสื่อสารทุกขั้นตอน
- ๔) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะทางสังคม** การทำงานเป็นกลุ่มทำให้เด็กๆ หรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับสมาชิกในกลุ่ม เด็กๆ เริ่มเรียนรู้ที่จะต้องเปิดใจให้กว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักเสียสละ หรือเป็นผู้ให้แก่กลุ่มเพื่อผลของงานที่ดี กระบวนการกลุ่มทำให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจความหมายของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน เป็นการพึ่งพาที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกที่เท่าเทียมกันและเป็นไปเพื่อผลของงาน ไม่ใช่การพึ่งพาเพื่อประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้นำกิจกรรมควรหมั่นดูแลเอาใจใส่ว่าสมาชิกในแต่ละกลุ่มนั้นให้การช่วยเหลือและรับผิดชอบต่อหน้าที่กันเป็นอย่างดี เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาภายในกลุ่ม

- ๕) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาการมองคุณค่าเชิงบวกในตนเอง** กระบวนการของละครสร้างสรรค์เน้นการมีส่วนร่วมของทุกคน นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การมีปฏิสัมพันธ์ และการได้แสดงออกอย่างเป็นตัวของตัวเอง ภายใต้บรรยากาศที่ปลอดภัยและเป็นกันเอง ปฏิภริยาในเชิงบวกจากผู้นำกิจกรรม คำชื่นชม การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมแต่ละคนเกิดความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง พัฒนาการที่เกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าของตนเองนั้นเป็นพื้นฐานสำคัญต่อความมั่นคงทางจิตใจและต่อบุคลิกภาพของเด็กทุกคน
- ๖) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาการรับรู้และสร้างความเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงในสังคม และช่วยให้ตระหนักถึงปัญหาที่มีอยู่ในสังคม** การได้ลองสวมบทบาทเป็นตัวละครต่างๆ รวมถึงการได้ชมละครที่มีตัวละครปรากฏอย่างมีชีวิตชีวา ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสเข้าไปอยู่ในสถานการณ์เดียวกับตัวละคร บ่อยครั้งที่ผู้ร่วมกิจกรรมต้องคำนึงถึงเหตุผลที่ตัวละครตัดสินใจทำบางสิ่งบางอย่าง หรือเหตุผลที่ตัวละครแสดงท่าทางต่างๆ ที่ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมเข้าใจตัวละครด้วยตัวเองอย่างลึกซึ้ง การที่เด็ก ๆ ได้มีโอกาสเข้าไปอยู่ในประสบการณ์ของตัวละครต่างๆ นั้น เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้เด็ก ๆ มีความเข้าใจเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับผู้คน ชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งละครสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพที่ดีนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือมุมมองของผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้
- ๗) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะในการใช้ร่างกายและการใช้ภาษา** เกมและกิจกรรมของละครสร้างสรรค์มักเป็นแรงจูงใจที่ดีที่ช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความต้องการที่จะแสดงออกด้วยร่างกายและด้วยภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน ภายใต้การเล่นสมมุติที่สนุกสนานและปลอดภัย นั้น เด็กที่เสียงเบาที่สุดในชั้นเรียน จะได้เปล่งเสียงดังขึ้น ภายใต้การเล่นบทบาทสมมุติเป็นตัวละครต่างๆ นั้น เป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นได้มีโอกาสเห็นความสามารถที่มีอยู่ในตัวเด็กทุกคน
- ๘) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะการอ่าน** กิจกรรมส่วนใหญ่ของละครสร้างสรรค์มักมาจากนิทาน คำกลอน บทกวี เรื่องสั้น หรือสารคดี ฯลฯ เมื่อผู้ร่วมกิจกรรมมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านที่ดี ประสบการณ์นั้นก็น่าจะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านได้อีกทางหนึ่ง
- ๙) **ละครสร้างสรรค์เป็นจุดเริ่มต้นไปสู่ความเข้าใจในศิลปะที่แท้ของการละคร** ละครสร้างสรรค์มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมของผู้ร่วมกิจกรรม แต่ก็ยังมีลักษณะที่เหมือนกับละครเวทีอยู่บ้าง ซึ่งก็คือ การนำเสนอ “โลกสมมุติ” ที่จริงใจกับผู้ชม เด็กที่นั่งชมละครสร้างสรรค์ในชั้นเรียน นอกจากจะได้รับความสนุกสนานจากการชมละครในรูปแบบที่เรียบง่ายแล้ว พวกเขายังได้เรียนรู้บทบาทของการเป็นผู้ชมที่ดี บทบาทของการเป็นนักแสดงที่ดี และเรียนรู้ถึงลักษณะของบทละครที่ดีด้วย การเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะการละครโดยมีประสบการณ์เบื้องต้นจากการเล่นสมมุติแบบนี้ตั้งแต่เยาว์วัยนั้น จะทำให้เด็กคนนั้นสามารถ

พัฒนาด้านประสบการณ์และมีรสนิยมในการเลือกชมการแสดงอย่างมีคุณภาพได้ในวาระต่อมา เขาจะแยกได้ว่า อะไรคือการแสดงที่ฉาบฉวยและอะไรคืองานศิลปะ

- ๑๐) **ละครสร้างสรรค์พัฒนาจิตใจให้ละเอียดอ่อน สร้างเสริมจริยธรรมในจิตใจ** ผู้ร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์มีโอกาสเข้าถึงประสบการณ์ต่างๆ จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ การใช้จินตนาการ การทดแทนความรู้สึกของตนเองด้วยความรู้สึกของคนอื่น การทำสมาธิเพื่อการเคลื่อนไหวอันละเอียดอ่อนเหล่านี้ ล้วนแต่เป็นการสร้างความละเอียดอ่อนให้กับจิตใจที่ละน้อยและสิ่งนี้นำไปสู่ภาวะทางอารมณ์และทางความคิดที่ดีในที่สุด
- ๑๑) **ละครสร้างสรรค์เป็นเทคนิคการสอนในวิชาอื่นได้** การเรียนจากกระบวนการละครสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ซึ่งนับว่าเป็นการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพราะทำให้ผู้เรียน เรียนแบบมีส่วนร่วม โดยมีจินตนาการ ความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกของตนเป็นศูนย์กลาง วิธีการเรียนรู้แบบนี้จึงเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ครูสามารถนำกระบวนการดังกล่าวไปขยายต่อในวิชาอื่นๆ ได้อีกมากมาย

๒.๕ ละครเพื่อการศึกษา (Theatre In Education หรือนิยมเรียกว่า TIE)

ละครเพื่อการศึกษา (Theatre In Education หรือนิยมเรียกว่า TIE) หมายถึงผลงานละครเวทีที่ยังคงรักษาไว้ซึ่งองค์ประกอบของละครเวทีโดยทั่วไป เพียงแต่อาจจะมีการลดรูปลงให้คงไว้เพียงความเรียบง่ายในเทคนิค เพื่อความคล่องตัวในการสัญจรไปเล่นตามที่ต่างๆ ละครเพื่อการศึกษาที่ดีจะตั้งเน้นที่คุณภาพของการนำเสนอ รวมถึงการแสดง การกำกับการแสดง การเขียนบท ตลอดจนการออกแบบกิจกรรมและการออกแบบองค์ประกอบทุกด้านอย่างมืออาชีพ ละครเพื่อการศึกษามุ่งเน้นที่จะใช้ประสบการณ์จากการชมละครเวทีมาเป็นเครื่องมือในการให้การศึกษาแก่ผู้ชม หรืออีกนัยหนึ่งคือ ละครเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้ผู้ชมต้องคิดตั้งคำถามและแสวงหาคำตอบอันเป็นสาระสำคัญต่อการใช้ชีวิต

โดยมากแล้วรูปแบบของละครเพื่อศึกษามักจะพบกันครึ่งทางระหว่างละครเวทีและละครสร้างสรรค์ เนื่องจากมีทั้งการนำเสนอละครแก่ผู้ชมด้วยนักแสดงมืออาชีพและมีกิจกรรมแบบละครสร้างสรรค์ที่ครูนักแสดง (Actor-teacher) จะดึงการมีส่วนร่วมจากผู้ชมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายในหัวข้อที่ต้องการ ซึ่งบางครั้งมีการให้ผู้ชมใช้บทบาทสมมุติในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้วย ละครสร้างสรรค์เริ่มจากแรงจูงใจอื่นๆ เช่น รูปภาพ วัตถุสิ่งของ เสียงต่างๆ ดนตรี บทเพลง บทกวี ปริศนาคำทาย หรือธรรมชาติรอบๆ ตัว ผู้นำกิจกรรมจะสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ทำการสำรวจข้อมูล วินิจฉัยข้อมูล ตั้งคำถาม แสวงหาคำตอบ ทดลองสมมุติฐานด้วยประสบการณ์สมมุติ แสดงออกทางความคิดด้วยกาย วาจา และความรู้สึก โดยมีผู้นำกิจกรรมหรือครูผู้เป็นเสมือนพี่เลี้ยงในการตั้งคำถามและให้ความสะดวกในการเรียนรู้สำหรับผู้ร่วมกิจกรรม

๒.๖ ละครคุณธรรม

การสร้างสรรค์ละครเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเป็นศาสตร์การเล่าเรื่องแบบไทยที่เป็นรากเหง้าของสังคมไทย ผสมผสานการเล่าเรื่องแบบละครตะวันตก ซึ่งรูปแบบนี้ ก่อให้เกิดความสนุกสนาน ชื่นชอบสู่ภายในจิตใจ ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ กระบวนการคิดในเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ มากกว่าการท่องจำเพียงอย่างเดียว

เพื่อเข้าใจว่าละครคืออะไร เข้าใจได้จากองค์ประกอบของละครดังนี้

1. เรื่องราว (Story)
2. นักแสดง (Actor)
3. คนดู (Audience)

ที่ไหนมีนักแสดง มีคนดู มีเรื่องราว ที่นั่นเป็นละคร ถ้ามีใครถามว่าละครคืออะไร เรามักจะเลี่ยงตอบว่า “ไม่แน่ใจว่าละครคืออะไร” แต่ที่แน่ๆ ถ้าไม่มีคนดูมีแต่นักแสดงกับเรื่องราว ที่นั่นไม่ใช่ละคร หรือที่ไหนมีแต่นักแสดงกับคนดู แต่ไม่มีเรื่องราวอะไรเลย ที่นั่นก็พูดได้เต็มปากว่าไม่ใช่ละคร หรือที่ไหนมีแต่เรื่องราวกับคนดู แต่ไม่มีนักแสดง ที่นั่นย่อมไม่ใช่ละครอย่างแน่นอน รูปธรรมหรือตัวละครที่แท้จริงที่จับต้องได้ จึงอยู่ที่องค์ประกอบของละครนั่นเอง และองค์ประกอบที่ว่านี้ เราสามารถพบได้ในห้องเรียนของเราที่สอนอยู่ทุกวัน เพราะคนสอนก็คือ นักแสดง (Actor) เรื่องราวก็คือวิชาที่สอน (Story) และนักเรียนในห้องก็คือ คนดู (Audience)

๒.๗ ละครบำบัด (Drama Therapy)

ละครสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการเยียวยาปัญหา ความขัดแย้งของสังคมปัจจุบันได้ ละครบำบัดหรือการบำบัดด้วยละคร เป็นอาชีพของบุคลากรทางด้านจิตบำบัด ล้วนใช้ผู้คนที่มียุทธศาสตร์ด้านจิตที่ตั้งแต่วัยเยาว์จนถึงวัยชรา สมาคมละครบำบัดแห่งชาติ (สหรัฐอเมริกา) ได้ให้คำนิยามละครบำบัดไว้ว่าเป็นการใช้ละคร กิจกรรม ผลงานการแสดงละคร เพื่อเป้าหมายในการบำบัดผู้มีอาการทางจิตให้ทุเลาลงในด้านอารมณ์ เพื่อให้สามารถควบคุมกายและจิตใจให้สัมพันธ์กันได้ ละครบำบัดเป็นแนวทางการรักษาที่เน้นการกระทำหรือการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้ป่วยได้เล่าเรื่องราว ปัญหาของตน และสามารถแก้ไขปัญหาที่ตนเองเผชิญได้ด้วยตนเองผ่านการทำกิจกรรมละครที่ให้โอกาสผู้ป่วยได้ลองศึกษา สวมบทบาท และได้วิเคราะห์เรื่องราว สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเชิงเปรียบเทียบ แทนที่จะปะทะกับปัญหานั้นโดยตรง

ละครบำบัดเป็นการประยุกต์ใช้ละคร ในทางจิตวิทยาที่ได้รับการยอมรับ และมีกระบวนการทำงานที่มีการวางแผนเป็นขั้นตอน ในการทำกระบวนการละครบำบัดนั้น นักจิตบำบัดต้องมีความรู้และได้รับการฝึกฝนในสาขาการละคร สาขาจิตวิทยา และการทำจิตบำบัด

ในสายละคร ผู้ที่สามารถทำงานด้านนี้ได้ ต้องมีความรู้ในการเล่นละครแบบด้นสด (Improvisation) การเล่นสมมุติ (Role Play) ละครใบ้ (Mime) หุ่นและหน้ากาก (Mask and Puppet) และการสร้างละคร (Play Production) ต้องมีการฝึกฝนงานด้านจิตวิเคราะห์และจิตบำบัด มีความรู้เรื่องพัฒนาการของตนเองและของกลุ่ม มีการฝึกงานคลินิกที่หลากหลายกับผู้ป่วย

เป้าหมายในการทำละครบำบัดก็เพื่อใช้ในการพัฒนากลุ่มผู้ป่วยในโรงพยาบาล หรือกลุ่มผู้ต้องการบำบัดในหลายพื้นที่ เช่น ศูนย์สุขภาพ บ้านพักคนชรา ทำงานกับผู้ป่วย เยาวชนที่พร้อมด้านการเรียนรู้ ผู้ถูกทำร้ายจิตใจหรือทุพพลภาพ หรือผู้ป่วยเอดส์ โดยต้องการลดความโดดเดี่ยว และช่วยพัฒนาการทำงานร่วมกับผู้อื่นและเป็นที่ยอมรับได้

สรุปบท

จากการศึกษาข้อมูลและเอกสารต่างๆ ผู้วิจัยได้ค้นพบเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของบุคคลที่มีลักษณะพิเศษและกลุ่มเด็กออทิสติก เพื่อนำความรู้ดังกล่าวมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมหรือกระบวนการละครสร้างสรรค์ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อจำกัดของเด็กพิเศษ เช่น การออกแบบกิจกรรมให้มีความเรียบง่ายและสื่อสารผ่านการมองเห็นด้วยภาพประกอบแล้วจึงค่อยลงมือทำเป็นต้น เนื่องจากนักเรียนพิเศษกลุ่มออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เป็นเด็กปฐมวัยที่ยังไม่สามารถสื่อสารเนื้อหาที่มีความซับซ้อนได้ แต่สามารถเรียนรู้ผ่านการมองเห็นด้วยภาพที่มีลายเส้นเรียบง่ายไม่ซับซ้อน เพื่อสื่อความหมายในการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นได้

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น และเพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

- ๓.๑ แผนการดำเนินการวิจัย
- ๓.๒ แหล่งข้อมูลในการศึกษา
- ๓.๓ กระบวนการศึกษา
- ๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา
- ๓.๕ การเสนอผลการศึกษา

๓.๑ แผนการดำเนินการวิจัย

ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ของนางสาวดาดดา สมพงศ์ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานการศึกษาคือเป็นเวลา ๑ ปี โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ มีแผนการดำเนินการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๒.๑ ตารางการดำเนินงานตลอดโครงการ

กิจกรรม การ ดำเนินงาน	เดือน ที่๑	เดือน ที่๒	เดือน ที่๓	เดือน ที่๔	เดือน ที่๕	เดือน ที่๖	เดือน ที่๗	เดือน ที่๘	เดือน ที่๙	เดือน ที่๑๐	เดือน ที่๑๑	เดือน ที่๑๒
นำเสนอเค้า โครงการวิจัย	→											
ทบทวน วรรณกรรม และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง / ออกแบบ ระเบียบวิธี วิจัย		→										
เก็บรวบรวม ข้อมูล					→							
วิเคราะห์ ข้อมูล								→				
สรุป ผลการวิจัย								→				
เขียน รายงานการ วิจัย/ปรับ ตาม ข้อเสนอแนะ										→		
ส่งงานวิจัย ฉบับสมบูรณ์											→	

๓.๒ แหล่งข้อมูลในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลโดยรวบรวมจากหนังสือ บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารอื่นๆ และวิทยุทัศน์ ผู้วิจัยได้สืบค้นจากแหล่งข้อมูลทางการศึกษาได้แก่

๓.๒.๑ ห้องสมุด ได้แก่

๓.๒.๑.๑ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๓.๒.๒ สื่อสาธารณะ ได้แก่

๓.๒.๒.๑ สื่อสารสนเทศ

๓.๓ กระบวนการศึกษา

ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีรายละเอียดในกระบวนการศึกษาคือ การค้นคว้าข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และขั้นตอนการศึกษา

๓.๓.๑ การค้นคว้าข้อมูล

๓.๓.๒ เอกสาร ตำราทางวิชาการ

- ๑) หนังสือการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ของกรรทอง จุฬารัตน์กร ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ๒) หนังสือเกมสร้างสรรค์ พัฒนาอัจฉริยะเด็ก ของเดวิด อาร์ ฟอ์สเตอร์ และเจมส์ แอล โอเวอร์โฮลท์ ผู้วิจัยได้ศึกษากิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็ก
- ๓) หนังสือหัวใจแห่งการศึกษาสำหรับเด็กวัย ๑-๕ ขวบ ของธรรมนูญ นวลใจ (ดร.) ผู้วิจัยได้ศึกษาการศึกษาที่มีความสำคัญสำหรับเด็กวัย ๑-๕ ขวบ
- ๔) หนังสือการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ของนิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- ๕) หนังสือละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก ของปาริชาติ จึงวิวัฒน์ภรณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายและประเภทของละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก
- ๖) หนังสือการละครสำหรับเยาวชน ของพรรัตน์ ดำรุง ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายและประเภทของละครสำหรับเยาวชน
- ๗) หนังสือจิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ ของศรีเรือน แก้วกังวาน ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของจิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ
- ๘) หนังสือละครคุณธรรม ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ผู้วิจัยได้ศึกษากระบวนการของละครคุณธรรม
- ๙) เอกสารประกอบการสอน รายวิชาเทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ของนิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ

๓.๓.๓ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๔ การค้นคว้าข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์และการจัดกระบวนการละครสร้างสรรค์

๓.๓.๔.๑ การสังเกตการณ์

- ๑) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม
- ๒) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม

๓.๓.๔.๒ การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรในการศึกษา ๓ กลุ่ม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ ๑ ครูชำนาญการสถานบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา จำนวน ๒ คน

กลุ่มที่ ๒ ครูพี่เลี้ยงสถานบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา จำนวน ๒ คน

กลุ่มที่ ๓ ผู้ปกครองของนักเรียนในสถานบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา จำนวน ๒ คน

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาจัดเป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ได้ ดังนี้

๓.๔.๑ การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในด้านประเด็นเนื้อหาที่กำหนดไว้

๓.๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลภาคสนาม จากการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

๓.๔.๓ จัดให้เป็นหมวดหมู่และเรียบเรียงข้อมูลโดยวิเคราะห์ สรุปเรียบเรียงเป็นลายลักษณ์อักษร โดยนำข้อมูลจากเอกสาร บทความ งานวิจัย และการสัมภาษณ์มาอ้างอิง

๓.๕ การเสนอผลการศึกษา

๓.๕.๑ นำเสนอหัวข้อวิจัยพร้อมทั้งนำคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง

๓.๕.๒ จัดทำรูปเล่มมี ๕ บท

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๓ ขอบเขตการศึกษา

๑.๔ วิธีการดำเนินงาน

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๑.๑ ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๑.๒ ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๒ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๒.๑ ความหมายและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

๒.๒.๒ แนวคิดและหลักการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

๒.๓ จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ

๒.๔ กิจกรรมการฝึกทักษะเด็กออทิสติก

๒.๕ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับละคร

๒.๕.๑ ความหมายของละคร

๒.๕.๒ ประวัติความเป็นมาของศิลปะการละครตะวันตก

๒.๕.๓ องค์ประกอบของบทละคร

๒.๕.๔ ประเภทของละคร

๒.๖ ละครสร้างสรรค์

๒.๖.๑ ประวัติความเป็นมาของละครสร้างสรรค์

๒.๖.๒ ละครสร้างสรรค์กับละครประเภทอื่นๆ

๒.๖.๓ นิยามและคำจำกัดความของละครสร้างสรรค์

๒.๗ ละครการศึกษา

๒.๘ ละครในการศึกษา

๒.๙ ละครบำบัด

บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการศึกษา

๓.๑ แผนการดำเนินการศึกษา

๓.๒ แหล่งข้อมูลในการศึกษา

๓.๒ กระบวนการศึกษา

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕ การนำเสนอผลงานการศึกษา

บทที่ ๔ ผลการศึกษา

๔.๑ ประวัติของนักเรียนออทิสติก จำนวน ๓ คน สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๒ ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ

๔.๓ ปัญหาและอุปสรรคด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๔ การออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น และเพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

ตารางที่ ๒.๒ ตารางการออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์

ระยะเวลา	วิเคราะห์ข้อมูล/ ออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กออทิสติก
เดือนที่ ๑	ทบทวนวรรณกรรม
เดือนที่ ๒	ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล
เดือนที่ ๓	ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนจัดกิจกรรม กระบวนการละครสร้างสรรค์สำหรับ

	<p>เด็กพิเศษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้ปกครอง - เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากครูจากสถานการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา - เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากอาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา - เก็บข้อมูลจากแฟ้มประวัตินักเรียนของสถานการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา - เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูในสถานการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา
<p>เดือนที่ ๔-๘</p>	<p>วิเคราะห์ข้อมูล/ ออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เลือกประเภทละครที่มีความเหมาะสมกับเด็กออทิสติก ได้แก่ ละครสร้างสรรค์, ละครการศึกษา, ละครในการศึกษา, ละครบำบัด ๒. ออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กออทิสติก เช่น โยคะเด็ก, เพลงประกอบท่าทาง, การเล่านิทาน, ละครหุ่นเงา เป็นต้น ๓. เขียนบทละครและออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์ โดยใช้ละครหุ่นเงา โดยมีขั้นตอนการแสดง ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำกิจกรรมบอกกล่าวเกี่ยวกับรายละเอียดของการแสดง - ผู้นำกิจกรรมทำข้อตกลงร่วมกันกับผู้ชม (นักเรียนออทิสติกในสถานการศึกษาพิเศษ) - ละครเริ่มแสดง - นักแสดงหรือผู้นำกิจกรรมชักชวนผู้ชม (นักเรียนออทิสติกในสถานการศึกษาพิเศษ) ร่วมทำกิจกรรมระหว่างการชมละคร เช่น การช่วยร้องเพลงประกอบเรื่อง, การทำท่าทางประกอบ, การร่วมกิจกรรมกลุ่มตามเนื้อเรื่อง เป็นต้น - ผู้นำกิจกรรมชักชวนผู้ชมสรุปใจความของเรื่อง ๔. ฝึกซ้อมเด็กออทิสติกและฝึกซ้อมนักแสดง ๕. จัดทำอุปกรณ์ประกอบการแสดงและฉาก ๖. ซ้อมการแสดงกับอุปกรณ์และฉากในรูปแบบเสมือนจริง
<p>เดือนที่ ๙</p>	<p>จัดแสดงละครหุ่นเงาเรื่อง "หม้อดินใบข้าว"</p>
<p>เดือนที่ ๑๐</p>	<p>ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลหลังการจัดกิจกรรม กระบวนการละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้ปกครอง - เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากครูจากสถานการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากอาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา - เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา
เดือนที่ ๑๑	วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย/ เขียนรายงานการวิจัยและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ
เดือนที่ ๑๒	ส่งงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

๔.๕ การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๖ การเปลี่ยนแปลงทางด้านทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ของนักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

๕.๒ ปัญหาและอุปสรรค

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๓.๕.๓ ส่งรูปเล่มฉบับสมบูรณ์

สรุปบท

จากการที่ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินงานการวิจัย โดยได้สืบค้นข้อมูลจากหนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถวางแผนให้เป็นไปตามที่กำหนดได้ จากนั้นจึงนำข้อมูลมาเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และตรวจสอบให้ถูกต้องก่อนการจัดทำเป็นรูปเล่ม

ผลการศึกษา

ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อสังเกตการณ์ สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ พัฒนาการ ความสนใจเฉพาะด้านของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา จากการสัมภาษณ์ ครูชำนาญการสถาบันการศึกษาพิเศษ จำนวน ๒ คน ครูพี่เลี้ยงสถาบันการศึกษาพิเศษ จำนวน ๒ คน และผู้ปกครองของนักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน ๒ คน เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นและเพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้แก่ นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ. สงขลา และเพื่อออกแบบการแสดงละครหุ่นเงาเรื่อง “หม้อดินโบราณ” ซึ่งผู้วิจัยแบ่งประเด็นต่างๆ ออกเป็นดังนี้

๔.๑ ประวัติของนักเรียนออทิสติกสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา จำนวน ๓ คน

๔.๒ ประวัติของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน ๖ คน

๔.๓ ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๔ ปัญหาและอุปสรรคด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๕ ผลจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมก่อนเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๖ การออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น และเพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๗ เรื่องย่อและบทละครเรื่อง “หม้อดินโบราณ” และกระบวนการจัดการแสดง

๔.๘ การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๔ การเปลี่ยนแปลงทางด้านทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ของนักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๑ ประวัติของนักเรียนออทิสติกสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา จำนวน ๓ คน

จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยค้นพบว่านักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษระดับปฐมวัย มีจำนวนทั้งหมด ๖ คน โดยแบ่งออกเป็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ๒ ประเภท คือ ประเภทดาวินซินโดรมจำนวน ๓ คน และประเภทออทิสติกจำนวน ๓ คน

นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เดิมที่มีจำนวน ๕ คน แต่เนื่องจากบางคนสามารถออกไปเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ หรือมีผู้ปกครองบางคนจัดการเรียนการสอนให้กับลูกของตนเองที่บ้าน จึงทำให้นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีจำนวนน้อยลง เหลือแค่ ๓ คน ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ วิจัยเรื่อง “ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา”

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	ที่อยู่	ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
๑	ด.ช. พรหม วงค์ (นามสมมติ)	๕ ปี ๕ เดือน	ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา	ผลการวินิจฉัยของแพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะพิเศษที่ต้องแก้ไข คือ: การสื่อสาร, สมาธิ, การทรงตัว, กล้ามเนื้อมัดเล็ก ลักษณะเด่นของพฤติกรรมเฉพาะตัว : เดินเขย่งเท้า สิ่งที่เด็กชอบหรือสนใจเป็นพิเศษ : ผ้าหรือริบบิ้น ความคาดหวังของ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	ที่อยู่	ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
				<p>ผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก : (ปัจจุบัน) สมารถที่ดีขึ้น, การทรงตัว (ไม่เขย่งเท้า), ช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้, สามารถสื่อสารได้</p> <p>(อนาคต) สามารถไปเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ และใช้ชีวิตร่วมกับสังคมได้อย่างปกติ</p>
๒	ด.ช.รพีกร สมปอง (นามสมมติ)	๓ ปี ๘ เดือน	ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา	<p>ผลการวินิจฉัยของแพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะพิเศษที่ต้องแก้ไข คือ : พัฒนาการในการพูดช้ากว่าเกณฑ์</p> <p>ลักษณะเด่นของพฤติกรรมเฉพาะตัว : ไม่มี</p> <p>สิ่งที่เด็กชอบหรือสนใจเป็นพิเศษ : ไม่มี</p> <p>ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก : (ปัจจุบัน) มีพัฒนาการในการพูดได้ดอบที่ดี</p> <p>(อนาคต) การพูดโต้ตอบและทำตามคำสั่งสื่อสารได้ดี</p>
๓	ด.ช. ประกฤษ สินสม (นามสมมติ)	๓ ปี ๘ เดือน	ต.บ่อหย่าง อ.เมือง จ.สงขลา	<p>ผลวินิจฉัยของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะพิเศษที่ต้องแก้ไข คือ:</p>

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	ที่อยู่	ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
				ไม่พูด พยายามสื่อสารด้วยท่าทาง ไม่ชี้บอกความต้องการ มีเสียงพูดเป็นภาษาที่ฟังไม่เข้าใจ ไม่สบตา

๔.๒ ประวัติของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน ๖ คน

๔.๒.๑ ครูชำนาญการ สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๑ ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล นายรุสดี สุหลง

วัน/เดือน/ปี เกิด ๒๕ เมษายน ๒๕๓๓ อายุ ๒๖ ปี

เพศ ชาย สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน ๔๔/๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลตะโละทะเล อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

อาชีพ ครูการศึกษาพิเศษ สังกัด สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี กศ.บ.

๒ ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล นางสาววิษุตา สวัสดิ์รักษา

วัน/เดือน/ปี เกิด ๘ มิถุนายน ๒๕๓๕ อายุ ๒๔ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน ๓๖ หมู่ที่ ๓ ถนนเขาแดงระโนด ตำบลบ่อदान อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

อาชีพ ครูการศึกษาพิเศษ สังกัด สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี

๔.๒.๒ ครูพี่เลี้ยง สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๑ ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล นางฉวีวรรณ เกตุอักษร

วัน/เดือน/ปี เกิด ๔ มิถุนายน ๒๕๑๔ อายุ ๔๔ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๖๐ หมู่ที่ ๔ ถนนสงขลา-นาทวี ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา

อาชีพ ครูพี่เลี้ยง สังกัด สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี

๒ ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล นางสาวชุตินา สันเต

วัน/เดือน/ปี เกิด ๑๘ มีนาคม ๒๕๓๑ อายุ ๒๘ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๗๐/๔ ซอย๔๗ ถนนไทรบุรี ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัด
สงขลา

อาชีพ ครูพี่เลี้ยง สังกัด สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี

๔.๒.๓ ผู้ปกครองของนักเรียนออทิสติก สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๑ ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล นางอนุชรา ทองสง

(มีความเกี่ยวข้องเป็นมารดาของ ด.ช.พีรยากร ทองสง)

วัน/เดือน/ปี เกิด ๕ มีนาคม ๒๕๒๑ อายุ ๓๘ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน ๖๓/๒๑๙ หมู่ที่ ๑๐ ซอยกาญจนวนิช ๓๕ ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

อาชีพ แม่บ้าน

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี

๒ ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล นางจิรภัทร์ อุดมสิน

(มีความเกี่ยวข้องเป็นยายของ ด.ช กฤตภาส อุดมสิน)

วัน/เดือน/ปี เกิด ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๐๖ อายุ ๕๓ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๒๕/๖๗ ซอยดวงตะวัน ถนนริมทางรถไฟนอก ตำบลปอ้อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

อาชีพ ค้าขาย สถานที่ ตลาดนัด

วุฒิการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๗

๔.๓ ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ จำนวน ๓ คน มีอุปสรรคในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น เนื่องจาก ยังไม่สามารถสื่อสารกับผู้อื่น เพื่อบอกความต้องการของตนเองได้

๔.๔ ปัญหาและอุปสรรคด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษยังมีปัญหาเรื่องการควบคุมอารมณ์ของตนเอง เช่น เมื่อไม่พอใจจากการที่ต้องทำหรือต้องอยู่ในที่ๆ ตนเองไม่คุ้นเคย จะมียอารมณ์ที่รุนแรง แสดงอาการโกรธอย่างชัดเจน โดยการโวยวาย ร้องไห้ หรือแม้กระทั่งทำร้ายร่างกายตนเองและผู้อื่น ส่งผลให้มีพฤติกรรมต่างๆ ดังนี้ เช่น กลัวคนแปลกหน้า กลัวพื้นที่แคบ ไม่สบตาผู้อื่น ฯลฯ พฤติกรรมดังกล่าวทำให้นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษมีปัญหาในการปรับตัวเพื่อใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น

๔.๕ ผลจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมก่อนเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๕.๑ ครูชำนาญการ สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษฯ มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นแม้กระทั่งเป็นเด็กพิเศษด้วยกันเอง เนื่องจากทางสถาบันการศึกษาพิเศษยังขาดกิจกรรมกลุ่มที่ทำร่วมกัน นักเรียนออทิสติกไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ เมื่อไม่ได้รับในสิ่งที่พึงพอใจก็อาจจะแสดงอารมณ์รุนแรงออกมา เช่น อาการหงุดหงิด โมโห กัดตนเอง ร้องอย่างไม่มีเป้าหมาย เดินชนเพื่อน พฤติกรรมดังกล่าวมีสาเหตุมาจากการที่นักเรียนออทิสติกไม่ได้รับการปรับพฤติกรรมตั้งแต่ต้น

นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษฯ มีปัญหาด้านพฤติกรรมที่มีสาเหตุมาจากการขาดการฝึกปฏิบัติให้ทำในสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เช่น นักเรียนบางคนฉีกได้ทุกที่ บางคนกลัวสิ่งใหม่ๆ หรือกลัวการเปลี่ยนแปลง บางคนกลัวสถานที่แคบ เช่น ห้องเล็กๆ และลิฟ เมื่อนักเรียนตกอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว จะแสดงพฤติกรรมออกมาด้วยการส่งเสียงดัง ร้องไห้ หรือฉีก

นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีความสนใจในกิจกรรมด้านการแสดง การเคลื่อนไหว ภาพ ภาพเคลื่อนไหวและการมีส่วนร่วมในการแสดง เช่น เดิน ทำท่าทางประกอบ ร้องเพลง เป็นต้น เนื่องจากนักเรียนออทิสติกสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมมากกว่าการนั่งเรียนหรือนั่งฟัง นักเรียนออทิสติกสามารถฝึกฝน พัฒนาศักยภาพการร่วมกิจกรรมจากการสังเกตและ

เลียนแบบได้ นอกจากนี้ การได้ร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์อาจเป็นการกระตุ้นด้านการพูด ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นให้ดีขึ้นได้

๔.๕.๒ ครูที่เลี้ยง สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

นักเรียนออทิสติกมีปัญหาเรื่องการสื่อสารและภาษาแต่บางคนก็สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้เป็นอย่างดี นักเรียนออทิสติกมีปัญหาในการควบคุมอารมณ์ของตนเอง เมื่อไม่พอใจ เช่น ร้องไห้ กัด ทำร้ายตนเอง สาเหตุเนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น ไม่สามารถบอกความต้องการของตนเองได้ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ฯลฯ

กิจกรรมเสริมสร้างทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นมีความจำเป็นอย่างมาก ต่อนักเรียนออทิสติก เนื่องจากการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อพัฒนาให้นักเรียนออทิสติกสามารถบอกความต้องการของตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษแต่ละคนจะมีความสนใจไม่เหมือนกัน บางคนสนใจภาพเป็นพิเศษ บางคนสนใจเสียง สี สนใจการเคลื่อนไหว หากเขาได้ทำในกิจกรรมที่เขาชื่นชอบ เขาก็จะให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมนั้นเป็นอย่างดี เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการพูด การเข้าใจ ภาษา และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่ดีขึ้น

๔.๕.๓ ผู้ปกครองของนักเรียนออทิสติก สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

เด็กออทิสติกมีความบกพร่องในหลายๆ ด้าน จนบางครั้งการใช้ชีวิตประจำวันหรือเรื่องธรรมดา ก็อาจกลายเป็นเรื่องยากมากสำหรับเด็กออทิสติก ดังนั้นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นจึงมีความสำคัญมาก เพราะผู้ปกครองไม่สามารถอยู่กับเด็กตลอดไปได้ เด็กจึงต้องเรียนรู้ที่จะทำอะไรได้ด้วยตนเอง และสามารถบอกความต้องการของตนเองหรือขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นได้

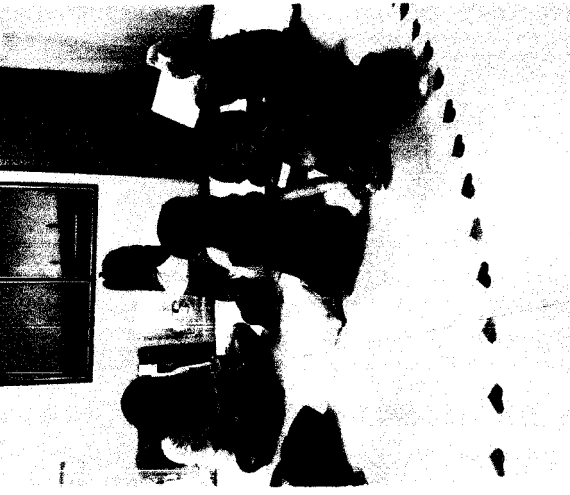
เด็กออทิสติกมีปัญหาทางด้านอารมณ์และพฤติกรรม จึงมีความจำเป็นมากที่จะจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมเพื่อพัฒนาอารมณ์และพฤติกรรม ให้มีความรู้เท่าทันอารมณ์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และสามารถจัดการ ควบคุม ดูแลตนเองได้ต่อไป

ในฐานะผู้ปกครองของนักเรียนออทิสติก มีความเห็นว่าลูกควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมในทุกๆด้าน โดยเฉพาะความสามารถพิเศษเฉพาะตน เช่น ด้านความจำ ตัวเลขและ พัฒนาความสามารถด้านคณิตศาสตร์

๔.๖ การออกแบบกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น และเพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนหอศิลป์ที่ศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการและเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
๑	วันที่ ๑๒-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐- ๑๐.๑๕ น. (๑๕ นาที)	สร้างความสัมพันธ์/ทำความ รู้จัก - กิจกรรมส่งบอล บอกชื่อ - เพลงดังดอกไม้บาน รายละเอียดกิจกรรม ๑. กิจกรรมส่งบอล บอกชื่อ ให้นักเรียนยืนเป็น วงกลม โดยมีผู้นำกิจกรรม อยู่ในวงกลมและเป็นผู้	- ชื่อกิจกรรม ๑. กิจกรรมส่งบอลบอกชื่อ ๒. กิจกรรม เพลงดัง ดอกไม้บาน - จำนวนนักเรียนออกสตูดิโอที่ เข้าร่วมกิจกรรม ๒ คน ได้แก่ น้องหนูแดง และ น้อง กิ้นดี จากกิจกรรมทั้ง ๒ ทำให้เห็นว่า นักเรียนออกสตูดิโอไม่ให้ความ ร่วมมือเท่าที่ควร เนื่องจากเพลงที่ ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นเพลงเดียวกับ	 รูปภาพที่ ๑.๑ ที่มา : รุสดี สุหลง

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
	<p>เริ่มทำกิจกรรม โดยถือลูกบอลไว้ในมือพร้อมกับบอกชื่อเล่นของตนเอง เมื่อบอกเสร็จให้ยื่นบอลไปให้คนถัดไปที่อยู่ภายในวงกลม แล้วทำต่อไปเรื่อยๆ จนครบหมดทุกคน</p> <p>๒. เพลงดังดอกไม้บาน</p> <p>รอบที่ ๑ : ผู้นำกิจกรรมร้องเพลงพร้อมกับทำท่าทางประกอบให้เด็กดูจนจบเพลง</p> <p>รอบที่ ๒ : ผู้นำกิจกรรมร้องเพลงพร้อมทำท่าทางประกอบและให้เด็กทำท่าตามทีละวรรค จนจบเพลง</p>	<p>กิจกรรมของสถาบันอยู่แล้ว ซึ่งนักเรียนเพิ่งทำกิจกรรมดังกล่าวเสร็จไม่นาน แต่กิจกรรมส่งบอลบอกชื่อทำให้เห็นว่านักเรียนออกสตีกมีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนคนอื่น ๆ เชิงพฤติกรรมทำให้นักเรียนออกสตีกสามารถสื่อสารกับครูและนักเรียนคนอื่นได้บ้าง และเชิงอารมณ์ นักเรียนออกสตีกสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ในระยะเวลาที่ดำเนินกิจกรรม</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค : เนื่องจากทางสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา อยู่ในช่วงที่มีนักเรียนประเภทออกสตีกน้อย จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อยและไม่หลากหลาย ใน</p>		

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
		รอบที่ ๓ : ผู้นำกิจกรรม และเด็กร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงพร้อมกันจนจบเพลง	การศึกษาวิจัย	
๒	วันที่ ๑๙-๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. (๑๕ นาที)	ทำความรู้จักร่างกายของตนเอง - เล่นิทานประกอบท่าทาง "ร่างกายของหนู" - โยคะเด็ก รายละเอียดของกิจกรรม ๑. เล่นิทาน "ร่างกายของหนู" ให้นักเรียนออกสตีกนึ่งเป็นครึ่ง	- กิจกรรม ๑. กิจกรรมเล่นิทานเรื่อง ร่างกายของหนู ๒. กิจกรรม โยคะเด็ก - จำนวนนักเรียนออกสตีกที่เข้าร่วมกิจกรรม ๒ คน ได้แก่ น้องหมูแดง และ น้องกันต์ จากกิจกรรมทั้ง ๒ ทำให้ผู้วิจัยค้นพบรายละเอียดจากการร่วม	 รูปภาพที่ ๑.๒ ที่มา : รุสดี สุหลง

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
	<p>วงกลม และผู้นำ</p> <p>กิจกรรมทำการเล่า นิทานด้านหน้า โดยนั่งเล่าอย่างช้าๆ พร้อมทำท่าทาง ประกอบ และให้นักเรียนออกทิสติกจับตามอวัยวะส่วนต่างๆ ที่ผู้นำกิจกรรมนำจับ</p> <p>๒. โยคะเด็ก</p> <p>ให้นักเรียนออกทิสติกนั่งในตำแหน่งที่ผู้นำกิจกรรมกำหนด โดยนั่งห่างกันพอประมาณ เพื่อทำกิจกรรมโยคะ แล้วให้ทำท่ายोคะ ตามผู้นำกิจกรรม โดย</p>	<p>กิจกรรม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมเล่านิทาน“ร่างกายของหนู” เนื่องจากหนังสือนิทานดังกล่าวเป็นหนังสือที่ไม่มีเนื้อเรื่อง มีแค่ภาพประกอบคำศัพท์ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย แต่หนังสืออาจมีจำนวนหน้าเยอะเกินไป จึงทำให้นักเรียนเริ่มไม่มีความสนุกสนาน ผู้วิจัยจึงคิดว่าหากมีเรื่องราว อาจทำให้กิจกรรมดีขึ้น 	 <p>รูปภาพที่ ๑.๓</p> <p>ที่มา : รุสดี สุหลง</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม					
	<p data-bbox="263 1295 419 1619">มีทำโยคะเด็กที่เป็นการเลียนแบบท่าทางและรูปร่างของสัตว์ ดังตาราง</p> <table border="1" data-bbox="569 1284 1166 1619"> <tr> <td data-bbox="569 1532 663 1619">ท่า นั่ง</td> <td data-bbox="569 1284 809 1532"> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่าผีเสื้อ ๒. ท่ากระต่าย </td> </tr> <tr> <td data-bbox="809 1532 984 1619">ท่า นอน</td> <td data-bbox="809 1284 984 1532"> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่างู ๒. ท่าคันทู </td> </tr> <tr> <td data-bbox="984 1532 1166 1619">ท่า ยืน</td> <td data-bbox="984 1284 1166 1532"> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่าต้นไม้ ๒. ท่ายีราฟ </td> </tr> </table>	ท่า นั่ง	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่าผีเสื้อ ๒. ท่ากระต่าย 	ท่า นอน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่างู ๒. ท่าคันทู 	ท่า ยืน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่าต้นไม้ ๒. ท่ายีราฟ 	<p data-bbox="263 853 489 1166">- กิจกรรม "โยคะเด็ก" ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่านักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมดังกล่าวมากกว่ากิจกรรมการเล่นกีฬา เนื่องจากนักเรียนชอบทำท่าทางซึ่งมีลักษณะคล้ายกับทำโยคะบางท่า และเนื่องจากผู้วิจัยชวนนักเรียนทำท่าทางโยคะที่เป็นการเลียนแบบท่าทางของสัตว์ นักเรียนจึงมีความสนใจมากกว่าทำอื่นๆ</p> <p data-bbox="1035 853 1260 1166">จากกิจกรรมในวันนี้นำถือว่าประสบความสำเร็จ เนื่องจากนักเรียนให้ความสนใจกับกิจกรรมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี</p>	ภาพประกอบกิจกรรม
ท่า นั่ง	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่าผีเสื้อ ๒. ท่ากระต่าย 								
ท่า นอน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่างู ๒. ท่าคันทู 								
ท่า ยืน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ท่าต้นไม้ ๒. ท่ายีราฟ 								

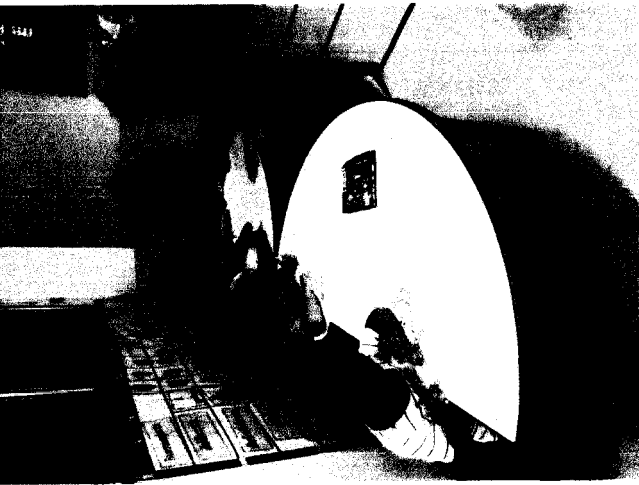
ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
๓	วันที่ ๒๖-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐- ๑๐.๑๕ น. (๑๕ นาที)	<p>ความสำคัญของวัยจะ ต่างๆในร่างกายของตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - โยคะเด็ก (ต่อ) - ละครสร้างสรรค์ <p>เกี่ยวกับร่างกาย นำ ตัวละครมาจาก กิจกรรม “โยคะเด็ก” มาสร้างเป็น เรื่องราว</p> <p>กาลครั้งหนึ่ง มียิปโปตัวหนึ่ง มันชอบกินไปไม่มาก มัน เดินไปๆ พร้อมกับหาไปไม้ ไปด้วย มีไม้เยอะเยอะให้ กิน อ้าๆๆ ไปไม้ เยอะเยอะเลย เจ้ายิปโป เดิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรม <ul style="list-style-type: none"> ๑. กิจกรรมเล่านิทานเรื่อง ร่างกายของหนู ๒. กิจกรรม โยคะเด็ก <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนนักเรียนออกสตีกที่ เข้าร่วมกิจกรรม ๒ คน ได้แก่ น้องหมูแดง และ น้อง กันต์ <p>จากกิจกรรมโยคะเด็กและละคร สร้างสรรค์ ทำให้ผู้วิจัยค้นพบผลของ กิจกรรม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - โยคะเด็ก ผลจากการดำเนิน 	 <p>รูปภาพที่ ๑.๕</p> <p>ที่มา : รุสดี สุหลง</p>

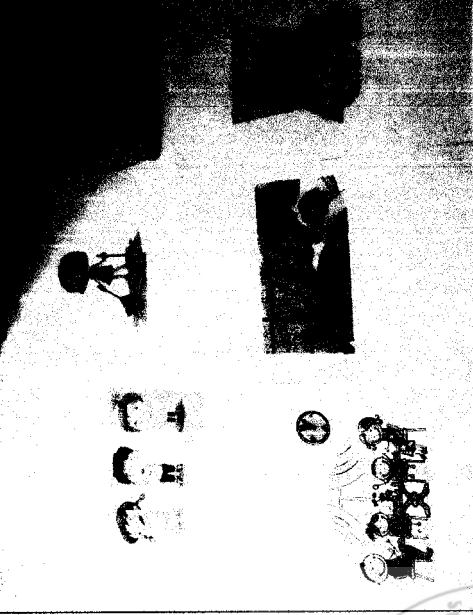
ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
	<p>กินไปไม่วันแล้ว วันเล่า จนไปไม่เริ่มหมด เดินไปทางไหนก็ไม่มีใบไม้จะกิน (เพลง ยีราฟคอยาว)</p>	<p>กิจกรรมทำให้เห็นว่า นักเรียนออกสตีกจำนวน ๓ คนคือ น้องหมูแดง น้องพี และน้องกันต์ ซึ่งทุกคนมีความชื่นชอบในการทำท่าทางตามผู้วิจัยและครู โดยสามารถทำตามผู้วิจัย และครูได้ทุกท่า ไม่ต้องมีคนจับทำเหมือนครั้งแรกที่ทำการกิจกรรมนี้</p> <p>ละครสร้างสรรค์ ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่า นักเรียนออกสตีกจำนวน ๓ คน น้องหมูแดง น้องพี และ น้องกันต์ ยังไม่สามารถจินตนาการตามเนื้อเรื่องที่ผู้วิจัยชวนทำตาม</p>		

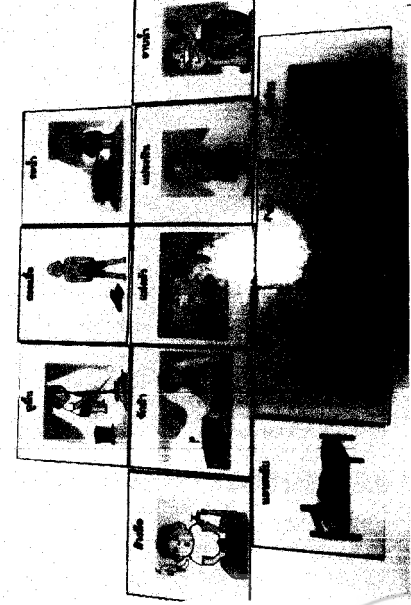
ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>เช่น การกินไปไม่ นักเรียนออกสตูดิโอ ก็ไม่สามารถทำได้ ทำได้เฉพาะทำทางที่ผู้วิจัย และครูทำให้อู แต่ทำทางที่ต้องใช้จินตนาการและทำเอง นักเรียนออกสตูดิโอไม่สามารถทำได้ และผู้วิจัยได้ปรับเนื้อหาของเรื่องราวของนิทานคือ ให้เป็นแคตยิวาฟเดินไปๆ และกินไปไม่ๆ แล้วไปเจอผีเสื้อก็ให้นักเรียนทำทำผีเสื้อ บินไปๆ แล้วไปเจอ ก็ให้นักเรียนทำทำงู ลูเลื่อยไปๆ ก็ไปเจอคันทัน ก็กลายเป็นคันทันชลุ ฯลฯ โดยภาพรวมถือว่านักเรียนออกสตูดิโอให้ความ</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการและเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>ร่วมมือเป็นอย่างดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมละครสร้างสรรค์ โดยการเล่าสถานการณ์สมมุติจากตัวละครที่เป็นสัตว์ในโยคะเด็ก 	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
๔	วันที่ ๒-๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. (๑๕ นาที)	<p>การค้นหาคำคุณค่าภายในตนเอง/ ความสามารถเฉพาะด้านของตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เล่านิทานเรื่อง ใครๆ ก็ฝ้ายอก เป็นอย่างนั้น - ระบายสีรูปภาพ ตัวฉัน - เลือกรูปภาพ สิ่งที่ฉันถนัด/ สิ่งที่ฉันชอบทำ - ระบายสีรูปภาพ ตัวฉัน - เลือกรูปภาพ สิ่งที่ฉันถนัด/ สิ่งที่ฉันชอบทำ 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรม ๑. เล่านิทานเรื่อง ใครๆ ก็ฝ้ายอกเป็นอย่างนั้น ๒. ระบายสีรูปภาพ ตัวฉัน ๓. เลือกรูปภาพ สิ่งที่ฉันถนัด/ สิ่งที่ฉันชอบทำ - จำนวนนักเรียนออกสตีกที่เข้าร่วมกิจกรรม ๒ คน ได้แก่ น้องหนูแดง และน้องกันต์ - จากกิจกรรมการเล่านิทาน การระบายสีและการเลือกรูปภาพที่ฉันถนัด/ รูปภาพที่ฉันชอบ ทำให้ผู้วิจัยค้นพบ 	 <p>รูปภาพที่ ๑.๕</p> <p>ที่มา : เจริญรา ช่วยดิฐ</p>

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินงานและเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>ว่า</p> <p>๑. กิจกรรมการเล่านิทานให้นักเรียนออกทัศนคติทั้ง ๒ คน ให้ความสนใจกับเรื่องราวดีมาก มีสมาธิจดจ่อกับกิจกรรมดีมาก แต่ยังไม่สามารถชี้รูปภาพประกอบได้</p> <p>๒. กิจกรรมบรรยายรูปภาพตัวฉัน นักเรียนออกทัศนคติไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับกิจกรรมนี้ เนื่องจากสิ่งต่างๆ เหล่านี้</p>	 <p>รูปภาพที่ ๑.๖ (ภาพที่ผู้วิจัยหามาเอง)</p> <p>ที่มา : ดาดดา สมพงษ์</p>

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>๒.๑ เปลี่ยนสถานที่ เป็นห้องฝึกปฏิบัติกลุ่มเนืองมัดใหญ่ ซึ่งเมื่อนักเรียนย้ายมาห้องนี้ เขามีความเคยชินว่าจะต้องได้เคลื่อนไหวร่างกายเพื่อฝึกกล้ามเนื้อมัดใหญ่ เช่นการกระโดดแทมโบลีน การเล่นฟุตบอล ฯลฯ เป็นต้น แต่เมื่อต้องมานั่งบรรยายก็ จึงทำให้ให้นักเรียนออกสติกไม่เข้าใจและไม่พอใจกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ส่งผลให้กิจกรรมบรรยายนี้ ไม่สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นได้ เช่น นักเรียนออกสติกคนหนึ่งถึงรูปภาพที่กำลังบรรยายอยู่เพื่อนำมาแกว่งให้เหมือนกับผ้าที่ตนชอบ เป็นต้น</p> <p>๒.๒ รูปภาพที่ผู้วิจัยเลือกมา ไม่ได้</p>	 <p>รูปภาพที่ ๑.๗ (ภาพของสถาบันการศึกษาพิเศษ)</p> <p>ที่มา : ดาดดา สมพงศ์</p>

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>เป็นรูปภาพที่มีความเฉพาะ สำหรับนักเรียนออทิสติก ทำให้เขาไม่สามารถจดจำกับลายเส้นบนแผ่นกระดาษได้ดีเท่าที่ควร</p> <p>เนื่องจากมีพื้นที่ว่างของกระดาษ ทำให้เขาไม่สามารถจดจำและมีสมาธิกับรูปภาพนั้นๆ ได้</p> <p>๒.๓ กิจกรรมใช้ระยะเวลาในการดำเนินการยาวนานเกินกว่าความอดทนและสมาธิของนักเรียนออทิสติก</p> <p>๓. กิจกรรมเลือกรูปภาพกิจกรรมที่ฉันนัด/รูปภาพกิจกรรมที่ฉันชอบ ไม่สามารถดำเนินไปตามกระบวนการที่ผู้วิจัยได้วางแผนไว้ เนื่องจากสาเหตุต่างๆ ดังนี้</p> <p>๓.๑ รูปภาพที่ผู้วิจัยเลือกมา ไม่มีความเป็นเฉพาะสำหรับนักเรียนออทิสติก</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>เนื่องจากมีรายละเอียดในภาพเยอะเกินไป ทำให้นักเรียนออกข้อคิดไม่สามารถจดจอกับรูปภาพดังกล่าวได้ ครูในสถาบันการศึกษาพิเศษ จึงให้คำแนะนำเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนที่ทางสถาบันฯ มีอยู่ และให้ผู้วิจัยนำกลับมาเพื่อเตรียมวางแผนสำหรับกิจกรรมครั้งหน้า</p> <p>๓.๒ กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมสุดท้ายที่นักเรียนออกข้อคิดไม่มีสมาธิอยู่กับกิจกรรมแล้ว เนื่องจากผ่านการทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดและจดจ่อ นานเกินไป</p>	
๕	วันที่ ๑๖-๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. (๑๕	<p>การค้นหาคูณค่าภายในตนเอง/ ความสามารถเฉพาะด้านของตนเอง</p> <p>- เล่านิทานเรื่อง ใครงู ก็ฝืนอยาก</p>	<p>- กิจกรรม</p> <p>๑. เล่านิทานเรื่อง ใครงูก็ฝืนอยากเป็นอย่างนั้น</p> <p>๒. เลือกรูปภาพ สิ่งที่ฉันถนัด/</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
	<p>นาที่)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นอย่างนั้น - เลือกรูปภาพ สิ่งที่ฉันถนัด/ สิ่งที่ฉันชอบทำ - ชวนนักเรียนออกทัศนิกทำกิจกรรมตามรูปภาพ ดังกล่าวจริงๆ 	<p>สิ่งที่ฉันชอบทำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนนักเรียนออกทัศนิกที่เข้าร่วมกิจกรรม ๒ คน ได้แก่ น้องหมูแดง และ น้องกันต์ - จากกิจกรรมการเล่านิทาน และให้เลือกรูปภาพสิ่งที่ฉันถนัดนั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบผลจากกิจกรรม ดังนี้ <p>๑. กิจกรรมการเล่านิทาน</p> <p>นักเรียนออกทัศนิกมีความสนใจในเรื่องมากกว่าครั้งก่อนหน้านี้</p> <p>สังเกตจากการจัดจ้อ และมีสมาธิกับการเล่า</p>	<p>รูปภาพที่ ๑.๘</p> <p>ที่มา : เจริญรา ช่วยดิฐ</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>ของผู้วิจัย และนักเรียน ออกทัศนศึกษาที่นิว ตามรูปภาพประกอบใน หนังสือนิทาน ตามที่ ผู้วิจัยและครูช่วยชี้แนะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นว่านักเรียนมีสมาธิ กับกิจกรรมดังกล่าว มากขึ้น</p> <p>๒. กิจกรรมเลือกรูปภาพสิ่ง ที่ฉันฉันด/ สิ่งที่น่าสนใจ จากกิจกรรมนี้ทำให้ ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียน ออกทัศนศึกษาไม่ สามารถเลือก รูปภาพและปฏิบัติตาม</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>ขั้นตอนหรือกระบวนการที่ผู้วิจัยได้วางไว้ เนื่องจากอาจเป็นกิจกรรมสุดท้ายซึ่งกว่าจะดำเนินการมาถึงตอนนี้ นักเรียนต้องใช้สมาธิในการเรียนรู้มากพอสมควร เนื้อหาอาจเยอะเกินไป สำหรับกิจกรรมสุดท้าย ครูในสถาบันการศึกษาพิเศษจึงนำนักเรียนออกทัศนศึกษาทางต่างๆ เช่น การกระโดดตบ การกระโดดทำกระต่าย เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนออกที</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p> สติที่มี ความ กระตือรือร้นและหันมา ให้ความร่วมมือกับ กิจกรรมมากขึ้น แต่ เนื่องจากกิจกรรมเป็น กิจกรรมใหม่ และเลย ระยะเวลาที่เขาคุ้นชิน กิจกรรมดังกล่าวจึงไม่ ประสบผลสำเร็จ ๓. กิจกรรมชวนนักเรียน ออกสตีกทำกิจกรรม ตามรูปภาพจริงๆ นักเรียนไม่ให้ความ ร่วมมือในกิจกรรม กล่าวคือ นักเรียนเลือก หยิบรูปภาพกิจกรรม </p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>ถอดสื่อ ในกิจกรรม ก่อนหน้านี้ ซึ่งเมื่อถึง ขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติจริง นักเรียนออกสตีกไม่ เข้าใจว่า ทำไมต้องถอด สื่อตอนนั้น เพราะยังไม่ ถึงเวลาที่เขามีความเคย ชิน คือ ต้องหลังกินข้าว เที่ยงและถอดสื่อเพื่อ อาบน้ำ แต่เมื่อต้อง ปฏิบัติจริงในกิจกรรมนี้ จึงไม่เข้าใจและไม่ยอม ให้ความร่วมมือ กิจกรรมนี้จึงถือว่าไม่ ประสบผลสำเร็จ</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการและเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
๒-๙	วันที่ ทุกวันอังคาร และวันพุธ เดือน สิงหาคมเดือน กันยายน เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. (ครึ่งละ ๑๕ นาที)	การค้นหาคูณค่าภายในตนเอง/ ความสามารถเฉพาะด้านของตนเอง - โยคะเด็ก ๒-๓ ท่า - กิจกรรม สอนเพลง "คนพิเศษ" และทำทางประกอบเพลง โดยสอนนักเรียนออกทิสติก เป็นรายบุคคล และปรับวิธีการสอนให้มีความเหมาะสมกับสมภาวะเด็กแต่ละคน เช่น เด็กบางคนต้องมีของที่เขาชอบ	- กิจกรรม ๑. โยคะเด็ก ๒-๓ ท่า ผลจากการจัดกิจกรรมทำให้ผู้วิจัยเห็นว่านักเรียนออกทิสติกจำนวน ๓ คน คือ น้องหมูแดง น้องกันต์ และน้องพี มีความแตกต่างกันทั้งในด้านอารมณ์และพฤติกรรม เนื่องมาจากค่าระดับความฉลาดทางด้านสติปัญญาและด้านอารมณ์ต่างกัน เช่น น้องกันต์ มีระดับความฉลาดทางเชาว์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ค่อนข้างน้อย	 <p style="text-align: center;">รูปภาพที่ ๑.๙</p> <p style="text-align: center;">ที่มา : ตยาตา สมพงษ์</p>

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
	<p>มาเป็นเครื่องในการมีอในการฝึกปฏิบัติ เมื่อเขาสามารถทำตามที่ผู้นำกิจกรรม กิจกรรมต้องการได้ แล้ว ผู้นำกิจกรรมก็ให้ของที่เขาสอบแก่เขา ถือเป็นกรับรับพฤติกรรม ให้เขาทำในสิ่งที่ไม่ชอบ แล้วจะได้สิ่งตอบแทนเป็นของที่เขาชอบ เป็นต้น</p> <p>เนื้อร้อง: มองดูฉันให้ดีที ฉันนี่เป็นคนพิเศษ มองดูฉันให้ดีที ฉันนี่</p>	<p>ผู้วิจัยและครูผู้ช่วย กิจกรรมจึงต้องใช้วิธีการเอาของเด็ก ขอบมาเป็นรางวัลให้ เมื่อเด็กตอบสนองตามความต้องการของผู้นำ กิจกรรมได้</p> <p>ในเนื้อร้องช่วงท้ายของเพลง ผู้นำกิจกรรมจะใส่เนื้อร้องที่ระบุความถนัดหรือความสามารถของเด็กออกมาสติกแต่ละคนเข้าไป เช่น ฉันช่วยเปิดไฟได้ ฉันช่วยเก็บของได้ เป็นต้น เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้กับเด็กได้เห็นคุณค่าภายในตนเอง และผลจากการฝึกฝนเด็กทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า เด็กออกทิสติกทั้ง ๓ คน มีความสุขที่ได้ฟังเพลง โดยแสดงออกด้วยการมีพฤติกรรมที่สงบ อารมณ์ดี และพร้อมทำตามในสิ่งที่ผู้นำ</p>	<p>ภาพประกอบกิจกรรม</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
		<p>เป็นคนพิเศษ ฉันทช่วย.....ได้</p>	<p>กิจกรรมต้องการ ทั้งนี้เพราะเพลงที่นำมาฝึกซ้อมให้กับเด็กเป็นเพลงที่มีทำนองแจ่มชัด ชุ่มนวล ทำให้เด็กสงบลง และมีเนื้อร้องไม่ยาว ใช้วิธีร้องซ้ำๆ เพื่อให้เด็กได้คุ้นชินกับเพลงดังกล่าวได้เร็วขึ้น กิจกรรมนี้จึงเป็นกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี</p>	
<p>๑๐-๑๒</p>	<p>เดือนพฤศจิกายน-เดือนธันวาคม ๒๕๕๕</p> <p>เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. (๑๕ นาที)</p>	<p>พัฒนาด้านสมาธิ/ ความถนัดเฉพาะด้านของตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมทบทวนเพลงและทำทางประกอบเพลง "คนพิเศษ" - กิจกรรม ชวนน้องเล่น รู้จักเงา ผ่าน 	<p>ผู้นำกิจกรรมไม่ได้ให้ครูชำนาญการ และครูที่เลี้ยงในสถาบันการศึกษาพิเศษ นำเพลง "คนพิเศษ" ไปใช้ในกิจกรรม วงกลม ชวงงเข้า เพื่อสร้างความคุ้นชินให้กับเด็ก ๆ ทุกคน และเป็นการกระตุ้นให้เด็ก ๆ มีพัฒนาการด้านอารมณ์และพฤติกรรมที่ดีขึ้น</p> <p>ผู้นำกิจกรรมเห็นว่า เด็กออทิสติก</p>	-

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
	<p>หนึ่งชั่วโมงไปไม่ และ สร้างตัวละครใน ละครหุ่นเงาเรื่อง “หม้อดินใบข้าว”</p>	<p>จำนวน ๑ คน คือ น้องหมูแดงมี พัฒนาการที่ดีขึ้นมาก สามารถทำท่า ทางประกอบเพลงได้ทั้งหมด ทุกท่า และจำได้ว่าเพลงท่อนไหน ต้องทำ อะไร อย่งไร และยังสามารถเข้าใจ เนื้อหาของเพลงที่เปลี่ยนไป เช่น ฉันช่วย เปิด-ปิด ไฟ ได้ เปลี่ยนมา เป็นฉันช่วย เก็บสีกุ้งของ ได้ และ ฉันช่วยปรบมือ ได้ ผู้วิจัยจึงสามารถ สรุปได้ว่า เมื่อมีการนำกระบวนการ ละครสร้างสรรค์ เพลงและท่าทาง ประกอบเพลง “คนพิเศษ” มาใช้เป็น หนึ่งในกิจกรรมวางกลมช่วงเช้าของ ทางสถาบันการศึกษาพิเศษ ที่เด็ก ทุกคนต้องทำร่วมกันทุกวัน กระบวนการดังกล่าวสามารถกระตุ้น ให้เด็กออทิสติกที่มีปัญหาการกล้ว</p>		

ครั้งที่	ระยะเวลาในการ ดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>ความเปลี่ยนแปลง กลัวห้องแคบ สามารถพัฒนาให้อยู่ภายในห้องแคบ และทำกิจกรรมได้ สามารถทำสิ่ง แปลกใหม่ที่ไม่คุ้นชินได้ เป็นเวลา อย่างน้อย ๑๕ นาที</p>	

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
๑๓-๑๖	วันที่ ๒๑-๒๒ พ.ค. ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๑ ชั่วโมง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดแสดงละครหุ่นเงาเรื่อง "หม้อดินใบข้าว" และสร้างความตระหนักเรื่อง การมองเห็นคุณค่า ในตนเองและการใช้ชีวิต ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุภาพ กระบวนการกลุ่ม 	<p>จัดแสดงละครหุ่นเงารอบที่ ๑ สถานที่ : สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา</p> <p>กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา</p> <p>รอบที่ ๑ : เนื่องจากในห้องที่จัดแสดงมีความมืดค่อนข้างมากจึงทำให้นักเรียนสนใจเฉพาะที่จอละครหุ่นเงา และเรื่องด้วยนักเรียนมีจำนวนน้อยจึงทำให้มีสมาธิกับการแสดงและกระบวนการระหว่างการแสดง "ได้เป็นอย่างดี"</p> <p>จัดแสดงละครหุ่นเงา รอบที่ ๒</p> <p>สถานที่ : บ้านสาธิต มรภ.สงขลา</p>	 <p>รูปที่ ๑.๑๐ (แสดงละครหุ่นเงารอบที่ ๑)</p> <p>ที่มา : สมบัติ แก้วเน้ออ่อน</p>

ครั้งที่	ระยะเวลาในการดำเนินการ	กิจกรรมในการดำเนินการ และเครื่องมือที่ใช้	ผลตอบรับจากกิจกรรม	ภาพประกอบกิจกรรม
			<p>กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนจากสถาบันการศึกษาพิเศษ และนักเรียนจากบ้านสาธิต มรภ.สงขลา</p> <p>รอบที่ ๒ : เนื่องจากสถานที่จัดแสดงเป็นห้องที่ค่อนข้างสว่าง ทำให้นักเรียนทั้งหมดสามารถมองเห็นสิ่งต่างๆในห้องได้ จึงขาดสมาธิในการจดจ่อไปที่จอละครหุ่นเงาเพียงอย่างเดียว และจำนวนของนักเรียนที่เยาะกวาร์รอบแรกจึงทำให้นักเรียนสนใจกันมากขึ้น</p>	<p>รูปที่ ๑.๑๑ (แสดงละครหุ่นเงารอบที่ ๒)</p> <p>ที่มา : สมบัติ แก้วเนื้ออ่อน</p>

ตารางที่ ๓.๒ กระบวนการละครสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๔.๗ เรื่องย่อ และบทละครของละครเรื่อง “หม้อดินใบร้าว” และกระบวนการในการจัดแสดง

๔.๗.๑ เรื่องย่อของละครเรื่อง หม้อดินใบร้าว

มีเด็กชายคนหนึ่ง อาศัยอยู่กับแม่ในกระท่อมที่ทำด้วยหญ้าบ้าน รอบ ๆ บ้านของเขาเต็มไปด้วยต้นไม้ดอกไม้ ที่แม่และเขาได้ช่วยกันปลูกและรดน้ำพรวันดินทุกวัน ทุก ๆ เช้า แม่จะให้เด็กชายทำหน้าที่รดน้ำต้นไม้เหล่านั้น เด็กชายจะมีหม้อดินสองใบเพื่อนำไปตักน้ำจากลำธาร มารดน้ำต้นไม้ที่บ้าน

เด็กชายออกเดินทางโดยถือหม้อดินสองใบไปยังลำธารที่อยู่ไม่ไกลจากบ้านนัก เขาตักน้ำจนเต็มหม้อทั้งสองใบ แล้วออกเดินทางกลับ เมื่อมาถึงบ้าน เด็กชายจะมีหม้อใบสวยที่มีน้ำเต็มหม้อและหม้อใบร้าวที่เหลือน้ำเพียงค่อนหม้อ เป็นอย่างนี้ทุกวัน จนอยู่มาวันหนึ่ง ระหว่างทางเดินกลับบ้าน หม้อใบร้าวก็บอกกับเด็กชายว่าให้ทิ้งคนไว้ข้างทางเถิด เพราะคนนั้นเป็นหม้อใบร้าว ไม่มีค่าอันใด ยิ่งทำให้เด็กชายนั้นเหนื่อยเปล่า เด็กชายได้ยินหม้อใบร้าวพูดดังนั้นจึงบอกให้หม้อใบร้าวมองข้างทางเดินกลับบ้านฝั่งที่เด็กชายถือหม้อใบร้าว ว่าข้างทางนั้นเต็มไปด้วยต้นไม้ดอกไม้ ที่กำลังงอกงามจากน้ำที่หยดจากหม้อใบร้าว และบอกให้หม้อใบร้าวนั้นเห็นคุณค่าในตัวของตนเองที่ไม่เหมือนกับหม้อใบสวย ทุกคนย่อมมีคุณค่าในตนเองเสมอ

๔.๗.๒ บทละครเรื่อง หม้อดินใบร้าว

มีแม่และลูกชายอาศัยอยู่ในกระท่อมหลังหนึ่ง รอบ ๆ กระท่อมเต็มไปด้วยต้นไม้ดอกไม้ งดงามทั้งสองช่วยกันปลูกและดูแล รดน้ำ พรวันดิน ต้นไม้ดอกไม้เหล่านั้นเป็นอย่างดีทุกวัน

ฉาก ๑ กระท่อมและแปลงดอกไม้

(ผู้นำกิจกรรมชวนเด็กๆมานั่งชมละครและบอกกล่าวเด็กๆ เรื่องการช่วยร้องเพลง)

(ก้านและแม่ร้องเพลง คนพิเศษ ระหว่างรดน้ำ พรวันดิน ต้นไม้ดอกไม้)

ลองมองฉันให้ดีสิ ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ ลัล ลา ลัล ลา

ลองมองฉันให้ดีสิ ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ

ฉันช่วยรดน้ำ ได้

ลา ลัล ลา ลัล ลา

ไล่เดือน : ฉันช่วยพรวันดิน ได้

(ใส่เดือนค่อยๆ ซอนไซลงในดิน)

ดอกไม้ : ฉันทช่วยเบงบาน ได้

(ดอกชบาค่อยๆ บาน)

แมลง : ฉันทช่วยผสมเกสร ได้

(แมลงภู่บินวนดอกไม้ แล้วบินขึ้นไปบนท้องฟ้า)

(เมฆก้อนใหญ่ลอยเข้ามา ฝนตก แม่และกำนันรีบวิ่งเข้าบ้าน)

(พระอาทิตย์ลับขอบฟ้า ดวงดาวและพระจันทร์โผล่ขึ้นมา)

(เสียงนกร้อง พร้อมกับพระอาทิตย์ขึ้น)

กำนัน : วันนี้พระอาทิตย์มาเร็วจังเลย สวัสดีดอกไม้ สวัสดีแมลง สวัสดีใส่เดือน สวัสดีเพื่อนๆ

แม่ : (พูดออกมาจากในบ้าน) กำนัน วันนี้ อย่าลืมรดน้ำต้นไม้ล่ะลูก

กำนัน : ได้เลยครับแม่ (วิ่งไปเอาหม้อดินจากในบ้านแล้วออกเดินทางไปยังลำธาร)

ฉาก ๒ ทางเดินเท้าจากบ้านไปลำธาร

(กำนันดักน้ำจากลำธารด้วยหม้อดินทั้ง ๒ ใบ คือหม้อใบสวยและหม้อใบร้าว เขาเดิน ไป-กลับ ระหว่างบ้านและลำธารเพื่อรดน้ำต้นไม้ ๒ เที่ยว)

หม้อใบสวย : วันนี้น้ำในลำธารชุ่มไปหน่อยนะ

หม้อใบร้าว : อืม เป็นเพราะเมื่อคืนฝนตกไง

(กำนันก้มลงดักน้ำในลำธาร หม้อใบสวยและหม้อใบร้าวเดินร่ำกัน)

หม้อใบร้าว : ฉันทช่วยดักน้ำๆ

หม้อใบสวย : เธอช่วยดักน้ำ ฉันทช่วยพุงเธอขึ้นจากลำธาร

หม้อใบร้าวและหม้อใบสวย : ลัล ลัล ลา

(กำนันดักน้ำจากลำธาร ๒ เที่ยว ระหว่างทางเดินกลับบ้าน น้ำจากหม้อใบร้าวรั่วเกือบหมด ในเที่ยวที่ ๒ หม้อใบร้าวจึงพุดขึ้นด้วยความละอายใจ)

หม้อโบราณ : ฉันช่วยเธอได้ไม่ดีเหมือนเมื่อก่อน ตัวฉันมีรอยร้าว ทำให้น้ำรั่วตลอดทาง กว่าเธอจะเดินถึงบ้าน น้ำในตัวฉันก็เหลือเพียงนิดเดียว เธอทิ้งฉันไว้ตรงนี้เถิด แล้วซื้อหม้อใบใหม่มาแทนฉันเสีย

ก้าน : (ยิ้มให้หม้อดินโบราณ) จะให้ฉันทิ้งเธอได้อย่างไร เธอช่วยรดน้ำต้นไม้ฉันได้ตั้งเยอะ เพราะเธอมีรอยร้าวไง ดอกไม้เหล่านี้จึงเบ่งบาน (ก้านซีไปที่ข้างทางที่เดินผ่านมา)

หม้อใบสวย : ใช่ เธอไม่ได้ช่วยแค่ดอกไม้เหล่านั้นนะ เธอยังเป็นเพื่อนที่ดีของฉันเสมอมา ถ้าไม่มีเธอใครจะช่วยพยุงฉันขึ้นจากลำธารล่ะ

หม้อโบราณ : (มองไปที่ข้างทางฝั่งที่ก้านแบกดินมา ตลอดข้างทางนั้นมีดอกไม้บานาพันธุ์ เดิบโตสวยงาม แล้วมองไปที่หม้อใบสวย)

หม้อโบราณ : ดอกไม้สวยจริงๆ เป็นแนวทางเดินเลย

(ก้านเดินต่อไป รดน้ำต้นไม้ที่บ้าน)

ก้าน : ถ้าไม่มีเธอ ฉันก็คงไม่มีทางเดินดอกไม้สวยๆ หน้าบ้านฉันหรอก ถึงเธอจะมีรอยร้าว แต่เธอก็ไม่ได้ด้อยคุณค่านะ ทุกคนแตกต่างกัน แต่มีคุณค่าในตัวเอง

หม้อโบราณ : ขอบคุณเธอทั้งสองคนมากนะ ฉันรู้แล้วล่ะว่าฉันช่วยเหลือผู้อื่นได้ ฉันมีคุณค่าในตัวเอง มันรู้สึกดีอย่างนี้เอง

(ผู้ดำเนินกิจกรรม ร้องเพลง คนพิเศษ ระบุเนื้อหา ช่วยรดน้ำต้นไม้ได้ และชวนนักเรียนออกทิสติก ร่วมทำท่าทางประกอบเพลง ตามความสามารถของแต่ละคน เช่น ช่วยเปิด-ปิดไฟ ช่วยเก็บของ เป็นต้น)

ลองมองฉันให้ดีสิ ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ ลัล ลา ลัล ลา

ลองมองฉันให้ดีสิ ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ

ฉันช่วยรดน้ำ ได้

ลา ลัล ลา ลัล ลา

(ซ้ำ)

จบ

๔.๗.๓ กระบวนการจัดแสดงละครเรื่องหม้อดินใบร้าว

๔.๗.๓.๑ วิธีการนำเสนอ: นำเสนอละครเรื่อง หม้อดินใบร้าว ในรูปแบบละครหุ่นเงา ที่มีเนื้อเรื่องอิงมาจากหนังสือนิทานเด็กเรื่อง ขอพลังงอยู่กับลูก ของรัตนา คชนาท โดยเลือกใช้ดนตรีและเพลงประกอบเรื่องจากผู้วิจัยสร้างสรรค์ขึ้นเอง

๔.๗.๓.๒ กระบวนการในการจัดแสดงละครเรื่องหม้อใบร้าว

๑. ผู้นำกิจกรรมชวนเด็กๆ มานั่งหน้าโรงละครและพูดคุยทำข้อตกลงเรื่องการช่วยทำเสียงฝนตกโดยการปรบมือและช่วยร้องเพลง “คนพิเศษ”

๒. จัดแสดงละคร

๓. ระหว่างการแสดง ผู้นำกิจกรรมชวนเด็กๆ ให้มีส่วนร่วมกับการแสดง โดยให้เด็กๆ ปรบมือทำเสียงฝนตก

๔. ละครดำเนินเรื่องจนจบ

๖. ผู้นำกิจกรรมร้องเพลง คนพิเศษ ต่อเนื่องจากในละครและระบุเนื้อร้องตามความสามารถของเด็กๆ พร้อมทั้งชวนเด็กๆ ทำตามเนื้อร้องดังกล่าว ทำของตนเองและของเพื่อนๆ จนครบทั้ง ๓ คน เช่น ช่วยปรบมือ ช่วยเปิดไฟ และช่วยเก็บของ ดังเนื้อร้องด้านล่างนี้

รอบที่ ๑ ลองมองฉันให้ดีสิ ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ ลัล ลาล ลัล ลาล

ลองมองฉันให้ดีสิ ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ

ฉันช่วยปรบมือ ได้

ลาล ลัล ลาล ลัล ลาล

(ซ้ำ)

รอบที่ ๒ ลองมองฉันให้ดีสิ ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ ลัล ลาล ลัล ลาล

ลองมองฉันให้ดีสิ ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ

ฉันช่วยเปิด-ปิดไฟ ได้

ลาล ลัล ลาล ลัล ลาล

(ซ้ำ)

รอบที่ ๓ ลองมองฉันให้ดีขึ้น ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ ลัล ลาล ลัล ลาล

ลองมองฉันให้ดีขึ้น ฉันนั้นเป็นคนพิเศษ

ฉันช่วยเก็บของ ได้

ลาล ลัล ลาล ลัล ลาล

(ซ้ำ)

๔.๗.๓. ระยะเวลาและสถานที่จัดแสดง

รอบที่	วัน/เดือน/ปี เวลา	สถานที่/กลุ่มเป้าหมายและ วัตถุประสงค์	ภาพประกอบ
๑	๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น.	กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนใน สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ. สงขลา สถานที่ : สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาทักษะ ทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมแก่ นักเรียนออทิสติกใน สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ. สงขลา	
๒	๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น.	กลุ่มเป้าหมาย : นักเรียนใน สถาบันการศึกษาพิเศษและ นักเรียนในบ้านสาธิต มรภ.สงขลา สถานที่ : บ้านสาธิต มรภ.สงขลา วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างเสริม ทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวัน ร่วมกับผู้อื่นแก่นักเรียนออทิสติก สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ. สงขลา	

ตารางที่ ๓.๓ ระยะเวลาและสถานที่จัดแสดง

๔.๘ ผลจากการสัมภาษณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ในวันที่ ๒๑-๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

๔.๘.๑ ครูชำนาญการ สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

นักเรียนออทิสติกมีภาวะทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น เช่น มีอารมณ์ที่คงที่ มีสมาธิ จดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้นานขึ้น นักเรียนสามารถนั่งกับที่ได้นานตลอดระยะเวลาการทำกิจกรรม สังกะจากพฤติกรรมก่อนการนำกระบวนการละครเข้ามาใช้ นักเรียนออทิสติกมีอารมณ์ที่รุนแรง ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ เช่น ร้องไห้ไม่หยุดเมื่อมีความต้องการ หรือเมื่อไม่ได้ดังความต้องการนั้นๆ แต่เมื่อนำกระบวนการละครมาใช้กับนักเรียนแล้ว นักเรียนอารมณ์ดีขึ้น ใช้ความรุนแรงน้อยลง รู้จักรอคอยและมีความอดทนมากขึ้น นักเรียนออทิสติกมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น เช่น นักเรียนสามารถลอกเลียนแบบพฤติกรรม ทำทางของผู้นำกิจกรรมหรือครูผู้สอนได้ นักเรียนมีความสนใจในการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใหญ่ที่เพิ่มขึ้น เช่น การเดินไป เปิด-ปิด ไฟ และการเดินช่วยครูเก็บของ เป็นต้น นอกจากนี้นักเรียนออทิสติกยังสามารถเคลื่อนไหวตามเสียงและจังหวะดนตรีได้ดีขึ้น โดยไม่ต้องอาศัยการกระตุ้นจากครู เหมือนที่ผ่านมา

๔.๘.๒ ครูพี่เลี้ยง สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

นักเรียนออทิสติกมีภาวะทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น คือนักเรียนมีอารมณ์ที่นิ่งลง สามารถรับรู้และมีอารมณ์ร่วมกับกิจกรรมที่จัดได้เป็นอย่างดี และไม่แสดงพฤติกรรมรุนแรง เช่น ไม่โวยวายเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของกิจกรรมที่ไม่คุ้นชิน เป็นต้น นักเรียนออทิสติกมีพฤติกรรมที่นิ่งลง และสามารถนั่งทำกิจกรรมได้นานขึ้น

๔.๙ ผลจากการสัมภาษณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ในวันที่ ๒๑-๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

๔.๙.๑ ครูชำนาญการ สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

นักเรียนออทิสติกมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นทั้งด้านอารมณ์และพฤติกรรม ทำให้นักเรียนที่มีลักษณะพิเศษสามารถใช้ชีวิตร่วมกับนักเรียนปกติได้มากขึ้น เนื่องจากนักเรียนออทิสติกสามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีโอกาสทำความรู้จักเพื่อนๆ มากขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนออทิสติกรู้จัก

สังคมที่กว้างขึ้น เชื่อมโยงตนเองกับผู้อื่นในสังคมได้ สังเกตได้จากการทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนจาก บ้านสาธิต คือ นักเรียนออทิสติกมีความสุขที่ได้เจอเพื่อนใหม่ มีกิจกรรมทำร่วมกัน เช่น การปรบมือ ร่วมกัน การลุกขึ้นไปเปิดไฟในสถานที่ใหม่อย่างกระตือรือร้น และการช่วยกันเก็บของ กิจกรรมเหล่านี้ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งเป็นการดึงนักเรียนออทิสติกออกมาจากโลกส่วนตัวของเขาที่มัก ชอบทำอะไรคนเดียวให้เขามีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนคนอื่น ๆ อย่างสนุกและมีความสุข

๔.๔.๒ ครูที่เลี้ยง สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

นักเรียนออทิสติกสามารถนำประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากนักเรียนมีสมาธิที่นิ่งขึ้น สามารถร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้มากขึ้น และนักเรียนสามารถนำไปปรับใช้เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันของตนเองได้

สรุปบท

กระบวนการละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ออกแบบมาเพื่อพัฒนาภาวะทางด้านอารมณ์และพฤติกรรม และเพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นในสังคมให้แก่เด็กนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา โดยเริ่มจากกิจกรรมทำความรู้จักร่างกายของตนเองผ่านจินตนาการ เช่น กิจกรรมโยคะเด็ก การทำท่าทางเลียนแบบสัตว์ประเภทต่างๆ การร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมเคลื่อนไหวร่างกาย ร่วมกันในกลุ่ม การใช้ภาษาในการสื่อสารผ่านการเล่านิทาน การใช้สื่อต่างๆ เช่น นิทาน บัตรภาพ และ เพลง เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง

ผู้วิจัยใช้กระบวนการละครสร้างสรรค์ โดยเลือกนำเสนอผลงานด้านการแสดงในรูปแบบละครหุ่นเงา ซึ่งมีเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่คือเพลง “คนพิเศษ” เพื่อนำเสนอประเด็นสำคัญในเรื่องคือการสร้างความตระหนักเรื่องคุณค่าในตัวเองจากการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือผู้อื่น เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนออทิสติกที่มีความสนใจเกี่ยวกับภาพ และแสง เงา เป็นพิเศษ

การเรียนรู้จากท่าทางประกอบเพลง “คนพิเศษ” โดยการเลียนแบบท่าทางประกอบเพลงจากผู้นำกิจกรรม (ผู้วิจัย) หรือครูผู้สอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายหลักคือการสร้างความตระหนักเรื่องคุณค่าในตนเอง จากการร่วมกิจกรรมการแสดงละครหุ่นเงา เรื่อง “หม้อดินโบราณ” ที่นักเรียนออทิสติกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำท่าทางประกอบเพลง “คนพิเศษ” ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าภายในตนเอง จากการได้ช่วยเหลือผู้อื่น ทำประโยชน์จากความสามารถของตน เนื้อหาต่างๆ ในละครมุ่งเน้นให้นักเรียนออทิสติกเห็นคุณค่าในตนเองและสามารถดูแลอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง จนอยู่

ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ในที่สุด จากกระบวนการละครสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบมาดังกล่าวทำให้เห็นว่านักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา สามารถพัฒนาทักษะได้พร้อมกันเกือบทุกด้าน คือด้านอารมณ์และพฤติกรรม นักเรียนมีการควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น และแสดงออกถึงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์น้อยลง ทำให้นักเรียนมีสมาธิในการรับรู้และเรียนรู้ที่ดีขึ้น เช่น การรู้จักรอ และอดทนได้มากกว่าเดิม ถึงแม้จะไม่ได้ตั้งใจก็ตาม ทางด้านพฤติกรรมนักเรียนสามารถเลียนแบบท่าทางของผู้นำกิจกรรม (ผู้วิจัย) ได้ สามารถทำท่าทางประกอบเพลงได้ด้วยตนเอง โดยรู้จักทำนอง จังหวะและเนื้อร้องของเพลง “คนพิเศษ” โดยครูไม่ต้องกระตุ้นเหมือนแต่ก่อน อีกทั้งนักเรียนยังสามารถทำตามโจทย์ที่ผู้นำกิจกรรม (ผู้วิจัย) ให้ตามเนื้อร้องได้เป็นอย่างดี ถึงแม้จะอยู่ต่างสถานที่ กับผู้คนที่ไม่เคยพบเจอก็ตาม ทางด้านทักษะทางการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่น นักเรียนสามารถร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่นการปรบมือเป็นจังหวะตามเนื้อเรื่องพร้อมกันกับผู้อื่น การช่วยกันเก็บของหลังจากชมการแสดงเสร็จ กิจกรรมดังกล่าวในกระบวนการละครสร้างสรรค์ส่งเสริมให้นักเรียนออทิสติกเล็งเห็นคุณค่าในตนเองจากความสามารถเฉพาะตนที่ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่นได้ รู้จักการเข้าสังคม เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการอยู่ในโลกส่วนตัว การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา สามารถพัฒนาภาวะทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ดีขึ้นได้ และสามารถส่งเสริมทักษะทางการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นได้ ส่งผลให้ครูในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา สอนนักเรียนออทิสติกได้ง่ายขึ้น เนื่องจากนักเรียนเรียนรู้ที่จะสังเกต สบตา และฟังด้วยสมาธิที่จดจ่อมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

วิจัยเรื่อง ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เป็นการศึกษาและออกแบบกระบวนการสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมและเพื่อสร้างเสริมทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นให้แก่เรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา โดยการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์ที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนออทิสติกแต่ละคน แล้วจึงนำกระบวนการดังกล่าวมาใช้กับนักเรียนแต่ละบุคคลและกระบวนการกลุ่ม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เป็นสถาบันที่เปิดสอนการศึกษาพิเศษระดับปฐมวัยให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีจำนวนทั้งหมด ๕ คน โดยแบ่งออกเป็นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ๒ ประเภท คือ ประเภทดาว์นซินโดรมจำนวน ๓ คน และประเภทออทิสติกจำนวน ๓ คน

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา เนื่องจากนักเรียนออทิสติกมีปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมและมีปัญหาด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นมากกว่านักเรียนดาว์นซินโดรม ซึ่งนักเรียนออทิสติกเดิมที่มีจำนวน ๕ คน แต่เนื่องจากบางคนสามารถออกไปเรียนร่วมในโรงเรียนปกติได้ หรือมีผู้ปกครองบางคนจัดการเรียนการสอนให้กับลูกของตนเองที่บ้าน จึงทำให้นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีจำนวนน้อยลงคงเหลือแค่ ๓ คน ดังนี้

ตารางที่ ๕.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา วิจัยเรื่อง “ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา”

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	ที่อยู่	ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
๑	ด.ช. พรหม วงศ์ (นามสมมติ)	๕ ปี ๕ เดือน	ด.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา	ผลการวินิจฉัยของแพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะพิเศษที่ต้องแก้ไข คือ: การสื่อสาร, สมาธิ, การทรงตัว, กล้ามเนื้อมัด

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	ที่อยู่	ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
				<p>เล็ก</p> <p>ลักษณะเด่นของพฤติกรรมเฉพาะตัว : เดินเขย่งเท้า</p> <p>สิ่งที่เด็กชอบหรือสนใจเป็นพิเศษ : ผ้าหรือริบบิ้น</p> <p>ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก : (ปัจจุบัน) สมารถดีขึ้น, การทรงตัว (ไม่เขย่งเท้า), ช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้, สามารถสื่อสารได้ (อนาคต) สามารถไปเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ และใช้ชีวิตร่วมกับสังคมได้อย่างปกติ</p>
๒	ด.ช. รพีกร สมปอง (นามสมมติ)	๓ ปี ๘ เดือน	ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา	<p>ผลการวินิจฉัยของแพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะพิเศษที่ต้องแก้ไข คือ:</p> <p>พัฒนาการในการพูดช้ากว่าเกณฑ์</p> <p>ลักษณะเด่นของพฤติกรรมเฉพาะตัว : ไม่มี</p> <p>สิ่งที่เด็กชอบหรือสนใจเป็นพิเศษ : ไม่มี</p> <p>ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อเด็ก : (ปัจจุบัน) มีพัฒนาการ</p>

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อายุ	ที่อยู่	ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพิเศษ
				ในการพูดโต้ตอบที่ดี (อนาคต) การพูดโต้ตอบและทำตามคำสั่งสื่อสารได้ดี
๓	ด.ช. ประกฤต สินสม (นามสมมติ)	๓ ปี ๘ เดือน	ต.บ่อทราย อ.เมือง จ.สงขลา	ผลวินิจฉัยของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับลักษณะพิเศษที่ต้องแก้ไข คือ: ไม่พูด พยายามสื่อสารด้วยท่าทาง ไม่รับบอกความต้องการ มีเสียงพูดเป็นภาษาที่ฟังไม่เข้าใจ ไม่สบตา

จากผลการสัมภาษณ์ครูชำนาญการ สถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ทำให้ผู้วิจัยทราบว่านักเรียนกลุ่มออทิสติกมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข ๒ ประเด็นใหญ่ๆ คือ ปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรม กล่าวคือ ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ เมื่อไม่พอใจจะแสดงออกถึงอารมณ์รุนแรง เช่น ร้องไห้ โวยวาย และบางคนอาจทำร้ายตนเอง ด้วยอารมณ์และพฤติกรรมดังกล่าว ทำให้ครูในสถาบันฯ สอนสิ่งต่างๆ ให้กับนักเรียนออทิสติกได้ยาก เนื่องจากขาดสมาธิและการจดจ่อ และปัญหาด้านทักษะการใช้ชีวิตประจำร่วมกับผู้อื่น เนื่องจากนักเรียนออทิสติกกลัวการเปลี่ยนแปลง เช่น หากมีบุคคลแปลกหน้าเข้ามาในห้องเรียน นักเรียนออทิสติกจะไม่สามารถทำกิจกรรมต่อไปได้

ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูชำนาญการสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ว่านักเรียนออทิสติกมีความสนใจเกี่ยวกับภาพและแสงเงาเป็นพิเศษ จึงออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่การแสดงละครหุ่นเงาเรื่อง "หม้อดินโบราณ" โดยผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการทั้งที่เป็นแบบเฉพาะบุคคล เช่น สอนท่าทางประกอบเพลง "คนพิเศษ" เพื่อนำมาใช้ประกอบในการแสดงละครหุ่นเงา และกระบวนการที่เป็นแบบกลุ่ม เช่น โยคะเด็ก และการจัดแสดงละครหุ่นเงาเรื่อง "หม้อดินโบราณ" เป็นต้น

หลังจากจัดแสดงละครหุ่นเงา จำนวน ๒ รอบ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ครูชำนาญการและครูพี่เลี้ยงในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่ากระบวนการดังกล่าวสามารถพัฒนา

ด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้แก่นักเรียนออทิสติกได้ ดังนี้ นักเรียนออทิสติกมีอารมณ์ที่เย็นลง ไม่แสดงออกโดยการร้องไห้โวยวายเมื่อไม่พอใจ และมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น คือสามารถนั่งชมการแสดงละครหุ่นเงาได้นานจนจบกระบวนการ มีอารมณ์ร่วมระหว่างการแสดงและสามารถทำตามโจทย์ที่ผู้วิจัยออกแบบตามเนื้อเรื่องได้ เช่น ช่วยปรบมือ ช่วยเปิดไฟและช่วยเก็บของ เป็นต้น และกระบวนการดังกล่าวยังสามารถส่งเสริมทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นให้กับนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลาได้ เนื่องจากการแสดงละครหุ่นเงารอบที่ ๒ ผู้วิจัยได้ออกแบบให้จัดแสดงที่บ้านสาธิต สงขลา ซึ่งเป็นโรงเรียนปฐมวัยของนักเรียนปกติ ผลจากการสัมภาษณ์ครูชำนาญการ และครูพี่เลี้ยงในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ทำให้ผู้วิจัยค้นพบว่านักเรียนออทิสติกสามารถร่วมกิจกรรมกับเด็กปกติได้ เช่น การปรบมือร่วมกัน การลุกขึ้นไปเปิดไฟในห้องเรียนใหม่ ที่ไม่เคยไปมาก่อน และการช่วยกันเก็บของหลังจากจบการแสดง โดยนักเรียนออทิสติกสามารถทำตามโจทย์ที่ผู้วิจัยออกแบบเพื่อใช้ในการแสดงละครหุ่นเงาได้อย่างมีความสุข

๕.๒ ปัญหาและอุปสรรค

๕.๒.๑ เนื่องจากทางสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลาอยู่ในช่วงที่มีนักเรียนประเภทออทิสติกน้อย จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายมีจำนวนน้อยและไม่หลากหลาย ในการศึกษาวิจัย

๕.๒.๒ เนื่องจากสถานที่จัดแสดงละครหุ่นเงาเรื่อง “หม้อดินโบราณ” ที่บ้านสาธิต มรภ.สงขลา เป็นห้องที่ค่อนข้างสว่าง มีแสงเข้าเยอะจึงไม่มีมิติสนิท นักเรียนเห็นสิ่งต่างๆในห้องได้ดี ทำให้เสียสมาธิในการชมการแสดง

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยเรื่อง ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษา นักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ดังนี้

๕.๓.๑ ผู้วิจัยควรลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล ออกแบบกระบวนการละครสร้างสรรค์และจัดการแสดงก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

๕.๓.๒ ผู้วิจัยควรจัดหาห้องที่มีความมืดสนิทแล้วเชิญให้นักเรียนจากสถาบันการศึกษาพิเศษและนักเรียนจากบ้านสาธิต มรภ.สงขลา มาชมการแสดงที่ห้องดังกล่าว

บรรณานุกรม

นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ. รายวิชาเทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. สงขลา: เอกสารประกอบการสอน

กระครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2551.

นพมาศ แวหวงส์. บรรณาธิการ. *ปริทัศน์ศิลปะการละคร*. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

ปาริชาติ จึงวิวัฒนาภรณ์. ประวัติความเป็นมาของละครสร้างสรรค์. *ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก*. กรุงเทพมหานคร:

พัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2547.

ผดุง อารยะวิญญู. ลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. *เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แว่นแก้ว, 2542.

พิมพ์พรรณ วรชุตินธร. การแบ่งประเภทของเด็กพิเศษ. *จิตวิทยาเด็กพิเศษ*. กรุงเทพมหานคร:

สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2542.

พรรัตน์ ดำรุง. ประวัติและพัฒนาการของละครเยาวชน. *การละครสำหรับเยาวชน*.

กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

พรรัตน์ ดำรุง. ละครเพื่อการพัฒนาบุคคล. *ละครประยุกต์ การใช้ละครเพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.

วินัดดา ปิยะศิลป์. เรื่องราวเกี่ยวกับเด็กออทิสติก. *คู่มือสำหรับพ่อแม่เด็กออทิสติก*.

กรุงเทพมหานคร:

บริษัทแปลน พับลิชชิ่ง จำกัด, 2537.

อัลเฟร็ด ฮาร์เช็ด. ภาษาทางกายของเด็ก (วัย 3-6 ปีขึ้นไป). ภาษากายสื่อความหมายจากลูก
รัก. นนทบุรี:

บริษัท เอ็ดสันทัน เพรส โปรดักส์ จำกัด, 2540.

Hwang Kun-Ki. พัฒนาศมาธิ. อัจฉริยะฝึกได้ก่อนวัย 12. กรุงเทพมหานคร:

ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2551.

ภาคผนวก ก

ความเป็นมาของสถาบันการศึกษาพิเศษ มรท.สงขลา

ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.๒๕๔๓ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ หรือเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้นโดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ การศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงาน หรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมกับคนปกติ ในมาตรา ๑๕ ข้อ ๒ ให้คนพิการได้รับการสงเคราะห์ด้านการศึกษาดมกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ หรือการศึกษาสายอาชีพ หรืออุดมศึกษา ตามแผนการศึกษาชาติอย่างเหมาะสม และตามแผนการศึกษาชาติระยะที่ ๗ (พ.ศ.๒๕๓๕ – ๒๕๓๙) เน้นการขยายโอกาสและการสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของกรมการฝึกหัดครู จึงได้เร่งรัดการพัฒนาการศึกษาพิเศษเพิ่มขึ้นจากที่ทำอยู่แล้วในวิทยาลัยครูส่วนกลาง คือ วิทยาลัยครูสวนดุสิต เพื่อผลิตบัณฑิตให้เพียงพอกับการบริการด้านการศึกษาพิเศษ และจัดบริการด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน โดยขยายโครงการพัฒนาการศึกษาพิเศษในวิทยาลัยครูส่วนภูมิภาค ๕ แห่ง คือ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ พิบูลสงคราม มหาสารคาม นครราชสีมา และสงขลา ขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๓๔ โดยการพัฒนาความรู้จากการอบรมสัมมนาด้านการศึกษาพิเศษให้แก่อาจารย์ในโครงการฯ และประชุมเตรียมการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำวิทยาลัยต่อไป โดยมีหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู เป็นศูนย์กลางการจัดโครงการและงบประมาณสำหรับทุกวิทยาลัย โดยจัดสรรเป็นค่าวัสดุใช้สอยให้ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๓๔ ใน ปี ๒๕๓๖ กรมการฝึกหัดครูได้จัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคารศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อเป็นศูนย์ปฏิบัติงานโครงการพัฒนาการศึกษาพิเศษของแต่ละสถาบัน ในปี ๒๕๓๘ เมื่อวิทยาลัยครูเปลี่ยนสถานภาพเป็นสถาบันราชภัฏ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ได้จัดงบประมาณเพิ่มให้กับศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นค่าจ้างชั่วคราวสำหรับเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ และในปี ๒๕๓๙ ได้รับงบประมาณครุภัณฑ์ประจำอาคาร จึงมีศูนย์การศึกษาพิเศษที่เริ่มเป็นรูปแบบชัดเจนมีงบประมาณดำเนินการเฉพาะแต่ละสถาบันตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ โดยสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏเป็นผู้ประสานงานโครงการ

ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมาจนถึงงบประมาณ ๒๕๔๐ ศูนย์การศึกษาพิเศษได้รับงบประมาณในโครงการพัฒนาการศึกษาพิเศษของสถาบันราชภัฏ ปฏิบัติงานในฐานะเป็นศูนย์การศึกษาพิเศษ โดยไม่ได้มีฐานะเป็น "ศูนย์" ตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการของสถาบันราชภัฏอย่างแท้จริง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ สรท. ได้จัดงบประมาณสำหรับบริหารงานศูนย์การศึกษาพิเศษอยู่ในงานพัฒนาการเรียนการสอน แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นการ

ดำเนินงานควบคู่กับโปรแกรมวิชาเอกการศึกษาพิเศษ โดยมีอาจารย์ประจำโปรแกรมการศึกษาพิเศษทุกคนเป็นกรรมการปฏิบัติงานศูนย์ ปัจจุบันศูนย์การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีสถานภาพเป็น "สถาบัน" ในโครงสร้างของคณะครุศาสตร์ภายใต้คณะกรรมการอำนวยการซึ่งประกอบด้วย อธิการบดี เป็นประธาน รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและฝ่ายวางแผน เป็นกรรมการ คณะบดีคณะครุศาสตร์เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสถาบันทำหน้าที่ประสานงานการปฏิบัติงานของสถาบันและโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษกับหน่วยงานและองค์กรต่างที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย การปฏิบัติงานของสถาบันพัฒนาการศึกษาพิเศษ/โปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ปฏิบัติงานตามนโยบายของคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งอธิการบดีและคณะบดีคณะครุศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีศูนย์การศึกษาพิเศษทั้ง ๖ แห่ง ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่กำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ แผนงาน และการดำเนินการพัฒนาการศึกษาพิเศษของมหาวิทยาลัยให้บรรลุผลอย่างมีคุณภาพ

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ

ปรัชญาสถาบันพัฒนาการศึกษาพิเศษ

พัฒนาการศึกษาพิเศษด้วยเมตตาธรรม นำวิชาการ ประสานชุมชน

วิสัยทัศน์สถาบันพัฒนาการศึกษาพิเศษ

ภายในปี ๒๕๕๖ สถาบันพัฒนาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เป็นผู้นำด้านการการศึกษาพิเศษ ทั้งด้านพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากร และการบริการทางวิชาการอย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในท้องถิ่นในเขตภาคใต้

พันธกิจสถาบันพัฒนาการศึกษาพิเศษ

๑. ผลิตบัณฑิตสาขาการศึกษาพิเศษ

๒. พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ

๓. บริการผู้ปกครองและเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านการให้คำปรึกษาและการจัดการเรียนการสอน

๔. บริการวิชาการด้านการการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน

๕. วิจัยเพื่อพัฒนางานการศึกษาพิเศษ

ปรัชญาโปรแกรมวิชาการการศึกษาพิเศษ

"การศึกษาพัฒนาคนพิการ คนพิการพัฒนาตนเองและสังคม"

วิสัยทัศน์โปรแกรมวิชาการการศึกษาพิเศษ

บัณฑิตการศึกษาพิเศษ เป็นผู้นำทางวิชาการด้านการศึกษาพิเศษทั้งด้านทักษะการสอน การบริการเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับในท้องถิ่น

พันธกิจโปรแกรมวิชาการการศึกษาพิเศษ

๑. ผลิตบัณฑิตการศึกษาพิเศษ
๒. บริการผู้ปกครองและเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชุมชน
๓. บริการวิชาการด้านการศึกษาพิเศษแก่ชุมชน
๔. วิจัยเพื่อพัฒนาวิชาการด้านการศึกษาพิเศษ

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมงานวิจัย

คำถามชุดที่ ๑ แบบสัมภาษณ์ก่อนดำเนินกิจกรรม

ครูชำนาญการ สถาบันการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้

สัมภาษณ์.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

อายุ.....ปี

เพศ.....สัญชาติ.....เชื้อ

ชาติ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/

ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/

เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....

อาชีพ.....สถานที่/

สังกัด.....

วุฒิการศึกษา.....

วันที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

๒. ท่านคิดว่านักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีอุปสรรคในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นหรือไม่ อย่างไรบ้าง

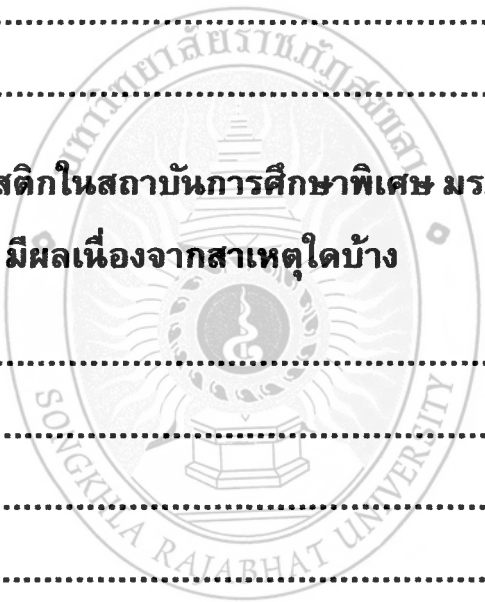
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. ท่านคิดว่านักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีภาวะทางด้านอารมณ์เป็นเช่นไร มีผลเนื่องจากสาเหตุใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ท่านคิดว่านักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีภาวะทางด้านพฤติกรรมเป็นเช่นไร มีผลเนื่องจากสาเหตุใดบ้าง

.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

๕. ท่านคิดว่าการเสริมสร้างทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นและการพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้แก่เด็กนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๖. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่มีการนำกระบวนการละครสร้างสรรค์มาใช้เพื่อการพัฒนาทางการศึกษาแก่เด็กออทิสติกหรือไม่ และคิดว่ากระบวนการเหล่านั้นมีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๗. ในฐานะครูชำนาญการที่มีประสบการณ์การทำงานกับนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ท่านคิดว่านักเรียนออทิสติกทั้ง ๕ คน มีความสนใจประเด็นหรือเรื่องใดเป็นพิเศษหรือไม่ เพราะเหตุใด และหากนักเรียนออทิสติกได้ร่วมกิจกรรมดังกล่าว ท่านคิดว่านักเรียนจะสามารถพัฒนาศักยภาพด้านใดได้บ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามชุดที่ ๒ แบบสัมภาษณ์ก่อนดำเนินการ

ครูพี่เลี้ยง สถาบันการศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้

สัมภาษณ์.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

อายุ.....ปี

เพศ.....สัญชาติ.....เชื้อ

ชาติ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/

ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/

เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....

อาชีพ.....สถานที่/

สังกัด.....

วุฒิการศึกษา.....

วันที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

๒. ท่านคิดว่านักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีอุปสรรคในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ท่านคิดว่านักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีภาวะทางด้านอารมณ์เป็นเช่นไร มีผลเนื่องจากสาเหตุใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ท่านคิดว่านักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีภาวะทางด้านพฤติกรรมเป็นเช่นไร มีผลเนื่องจากสาเหตุใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๕. ท่านคิดว่าการเสริมสร้างทักษะด้านการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นและการพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้แก่เด็กนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา มีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๖. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่มีการนำกระบวนการละครสร้างสรรค์มาใช้ในการพัฒนาทางการศึกษาแก่เด็กออทิสติกหรือไม่ และคิดว่ากระบวนการเหล่านั้นมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๗. ในฐานะครูชำนาญการที่มีประสบการณ์การทำงานกับนักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา ท่านคิดว่านักเรียนออทิสติกทั้ง ๕ คน มีความ

สนใจประเด็นหรือเรื่องใดเป็นพิเศษหรือไม่ เพราะเหตุใด และหากนักเรียนออกทัศนคติ
เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ท่านคิดว่านักเรียนจะสามารถพัฒนาศักยภาพด้านใดได้บ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามชุดที่ ๓ แบบสัมภาษณ์ก่อนดำเนินการ

ผู้ปกครองของนักเรียนในสถาบันการศึกษาพิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้

สัมภาษณ์.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

อายุ.....ปี

เพศ..... สัญชาติ.....เชื้อ

ชาติ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่..... หมู่ที่.....ตรอก/

ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/

เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....

อาชีพ.....สถานที่/

สังกัด.....

วุฒิการศึกษา.....

วันที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

๒. ท่านมีทัศนคติอย่างไรเกี่ยวกับเด็กออทิสติก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ในฐานะผู้ปกครอง ท่านคิดว่าการสร้างเสริมทักษะทางการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นมีความสำคัญต่อบุตรหลานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ในฐานะผู้ปกครอง ท่านคิดว่าการพัฒนาด้านอารมณ์และพฤติกรรมของบุตรหลานท่านมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

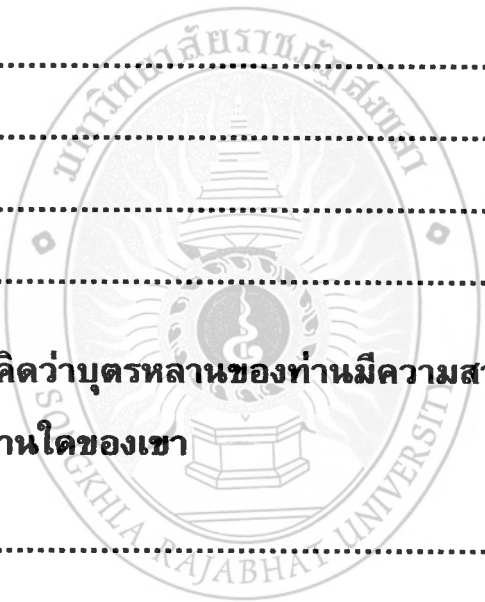
.....

๕. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่มีการนำกระบวนการละครสร้างสรรค์มาใช้เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนแก่เด็กออทิสติกหรือไม่ และคิดว่ากระบวนการเหล่านั้นมีความสำคัญอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๖. ในฐานะผู้ปกครอง ท่านคิดว่าบุตรหลานของท่านมีความสามารถพิเศษอะไรและต้องการพัฒนาทักษะทางด้านใดของเขา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

คำถามชุดที่ ๑ แบบสัมภาษณ์หลังดำเนินกิจกรรม

ครูชำนาญการ สถาบันการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้

สัมภาษณ์.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

อายุ.....ปี

เพศ.....สัญชาติ.....เชื้อ

ชาติ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/

ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/

เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....

อาชีพ.....สถานที่/

สังกัด.....

วุฒิการศึกษา.....

วันที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

๒. ท่านคิดว่านักเรียนออกทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษมีภาวะทางด้านอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. ท่านคิดว่านักเรียนออกทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษมีภาวะทางด้านพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ท่านคิดว่ากระบวนการละครสร้างสรรค์มีผลทำให้นักเรียนออกทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษมีภาวะทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

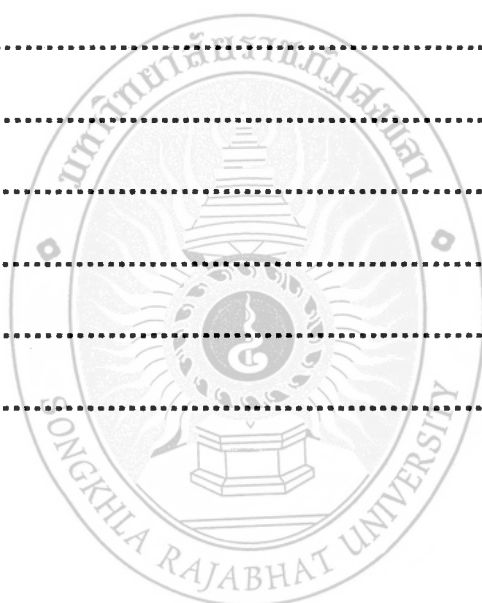

.....

.....

.....

**๕. ท่านคิดว่าจากผลการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมดังกล่าว
นักเรียนออกทัศนคติในสถาบันการศึกษาพิเศษจะสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
ร่วมกับผู้อื่นได้หรือไม่ อย่างไรบ้าง**

คำถามชุดที่ ๒ แบบสัมภาษณ์หลังดำเนินการ

ครูพี่เลี้ยง สถาบันการศึกษาพิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้

สัมภาษณ์.....

วัน/เดือน/ปีเกิด.....

อายุ.....ปี

เพศ..... สัญชาติ.....เชื้อ

ชาติ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่..... หมู่ที่..... ตรอก/

ซอย.....

ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/

เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....

อาชีพ..... สถานที่/

สังกัด.....

วุฒิการศึกษา.....

วันที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

๒. ท่านคิดว่านักเรียนออกทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษมีภาวะทางด้านอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. ท่านคิดว่านักเรียนออกทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษมีภาวะทางด้านพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ท่านคิดว่ากระบวนการละครสร้างสรรค์มีผลทำให้นักเรียนออกทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษมีภาวะทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

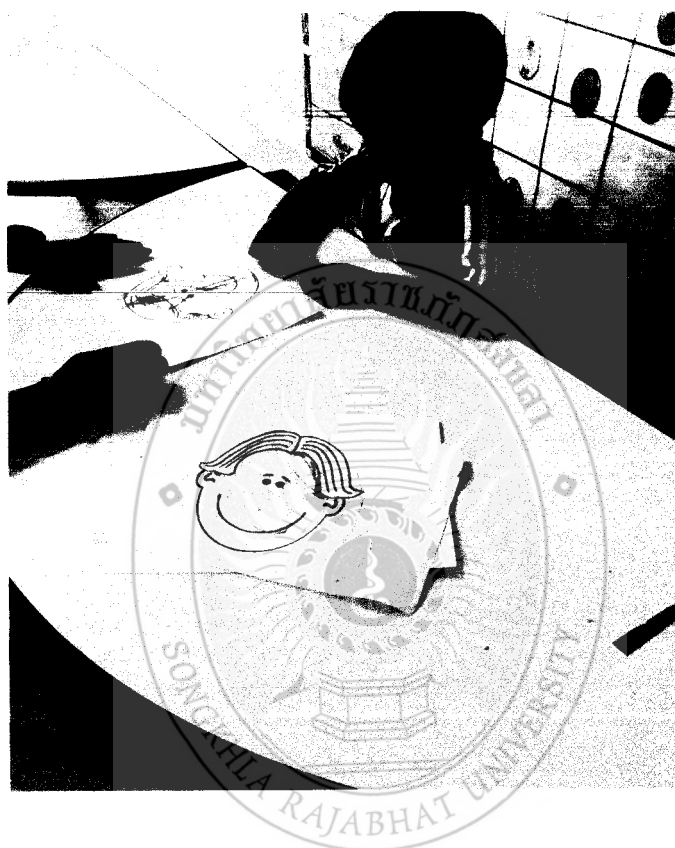
.....
.....
.....

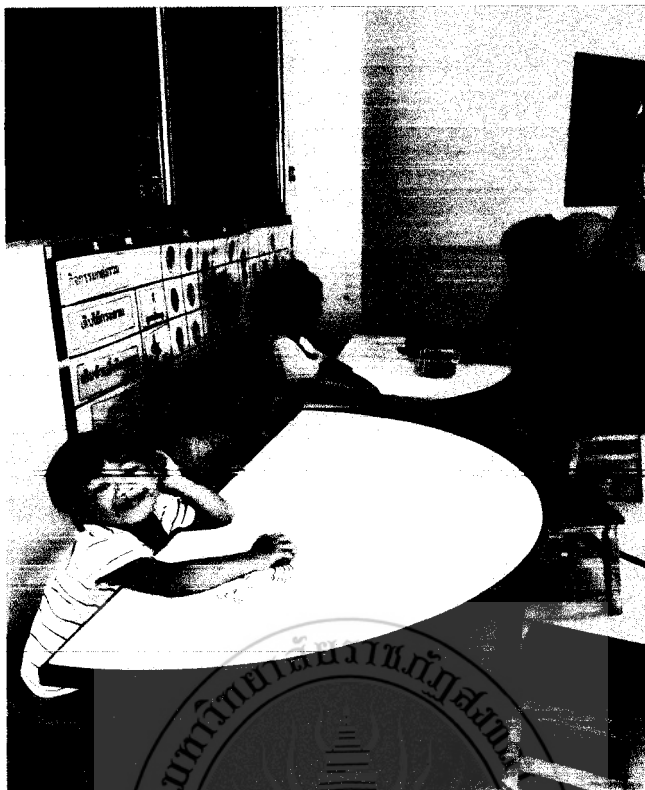
**๕. ท่านคิดว่าจากผลการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมดังกล่าว
นักเรียนออทิสติกในสถาบันการศึกษาพิเศษจะสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
ร่วมกับผู้อื่นได้หรือไม่ อย่างไรบ้าง**

ภาคผนวก ค

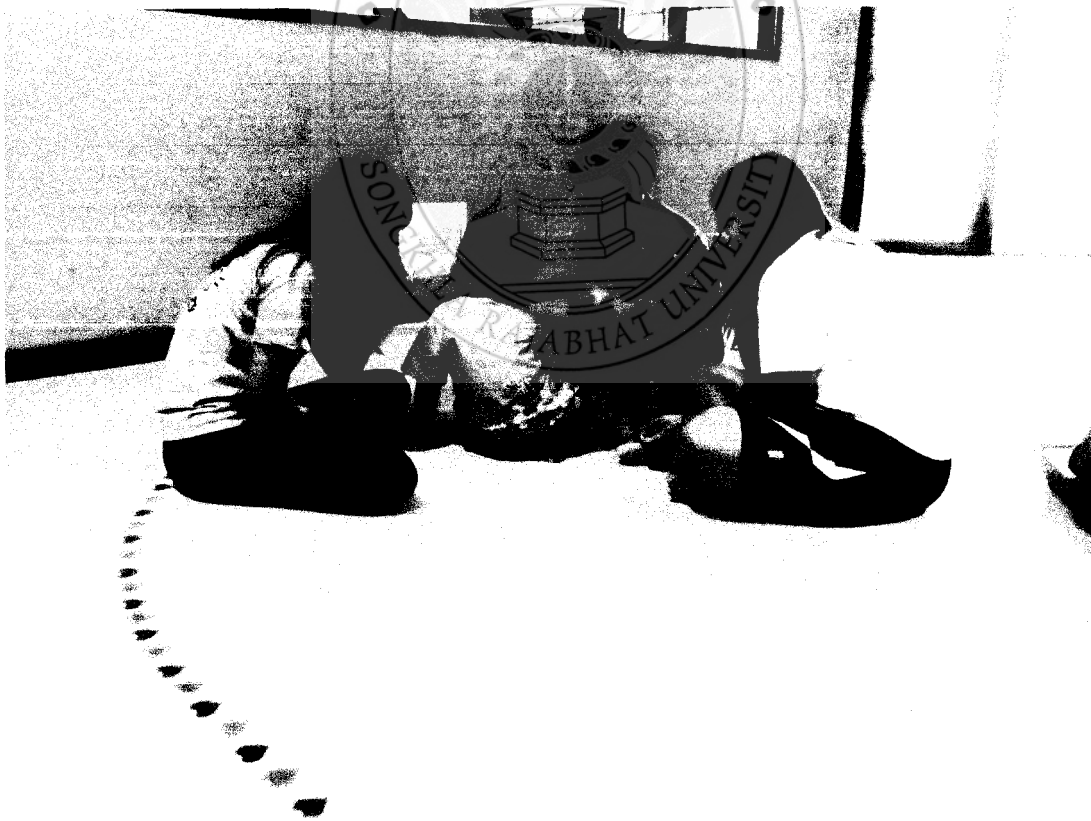
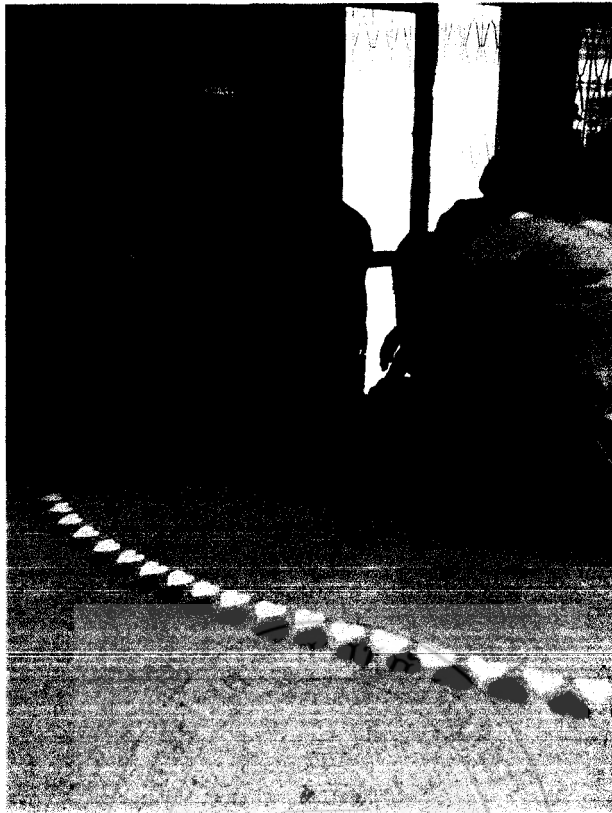
ภาพประกอบการทำวิจัยเรื่อง ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็กพิเศษ กรณีศึกษานักเรียน
ในสถาบันการศึกษาพิเศษ มรภ.สงขลา

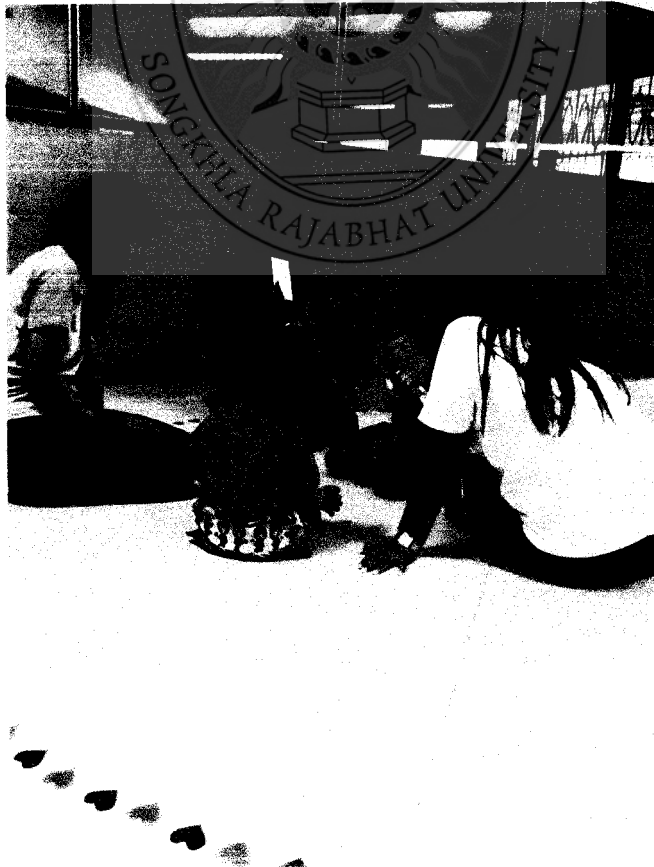

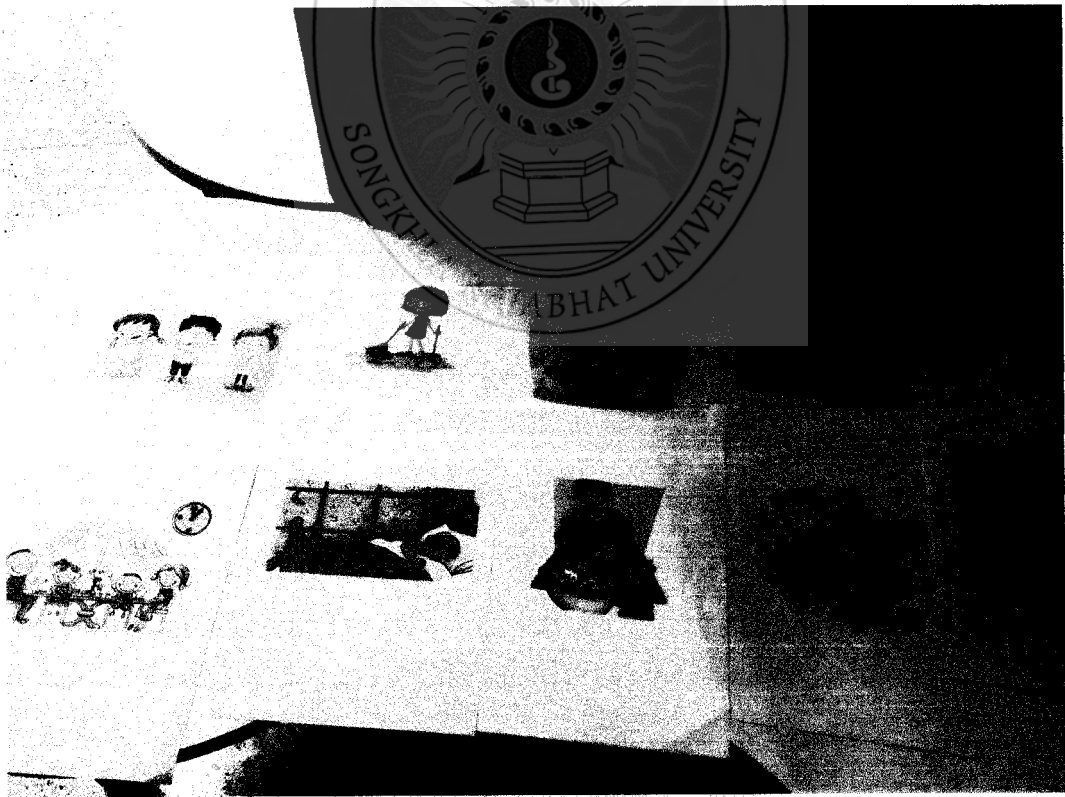

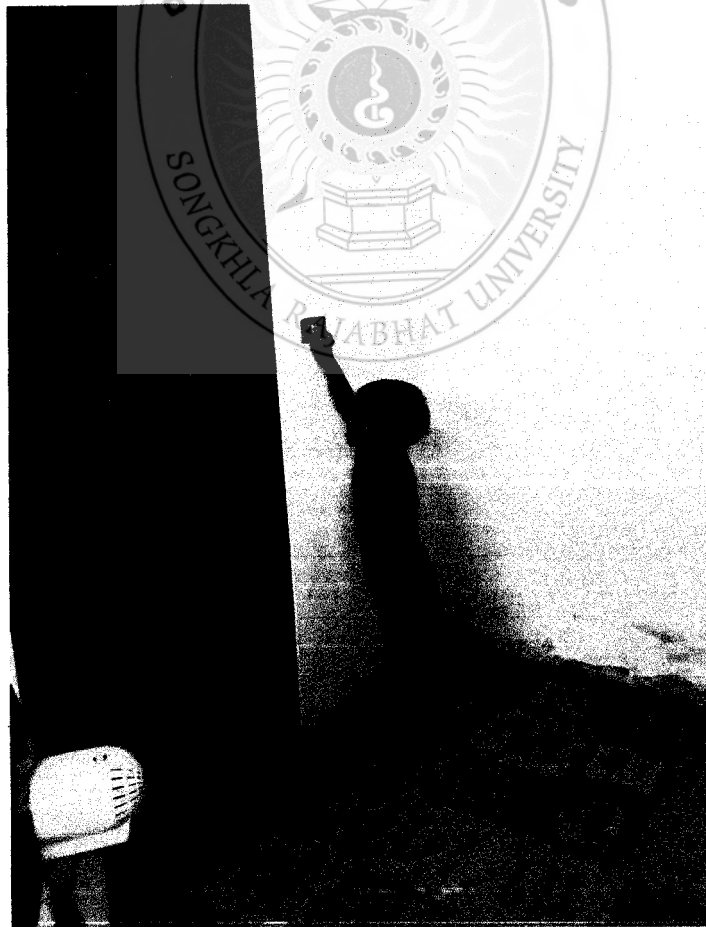

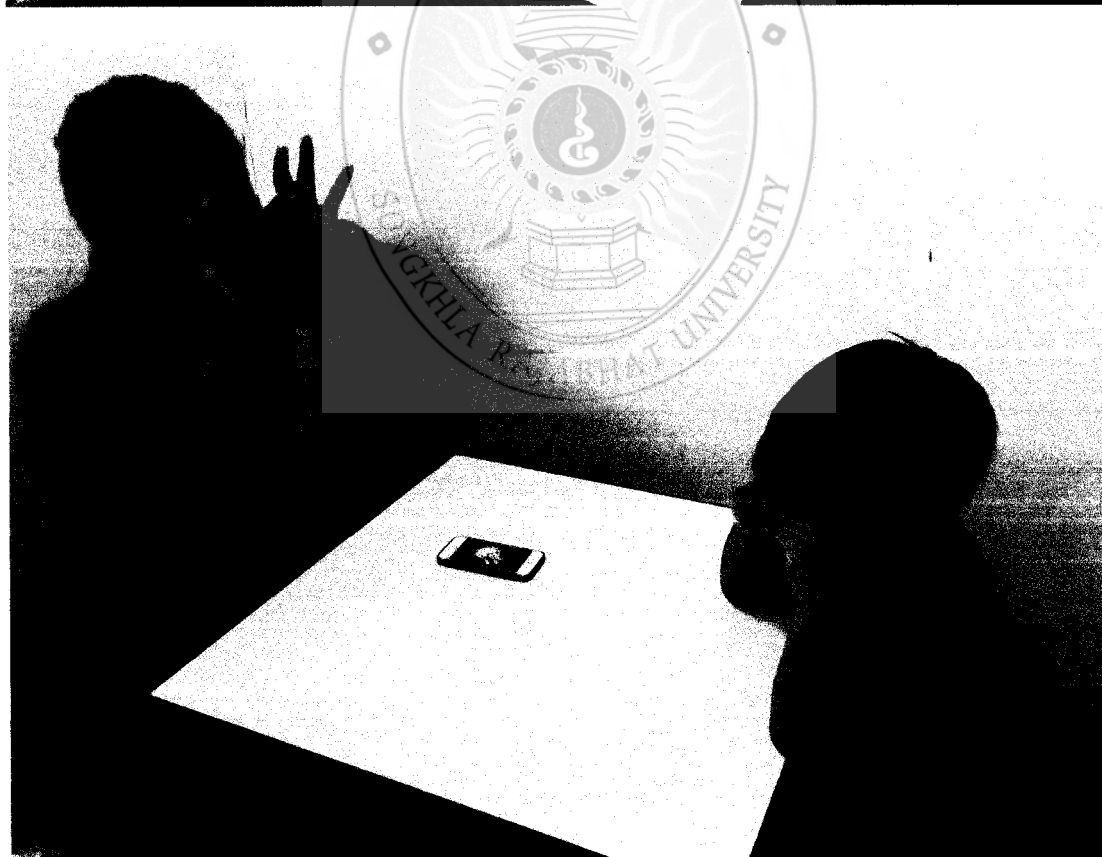

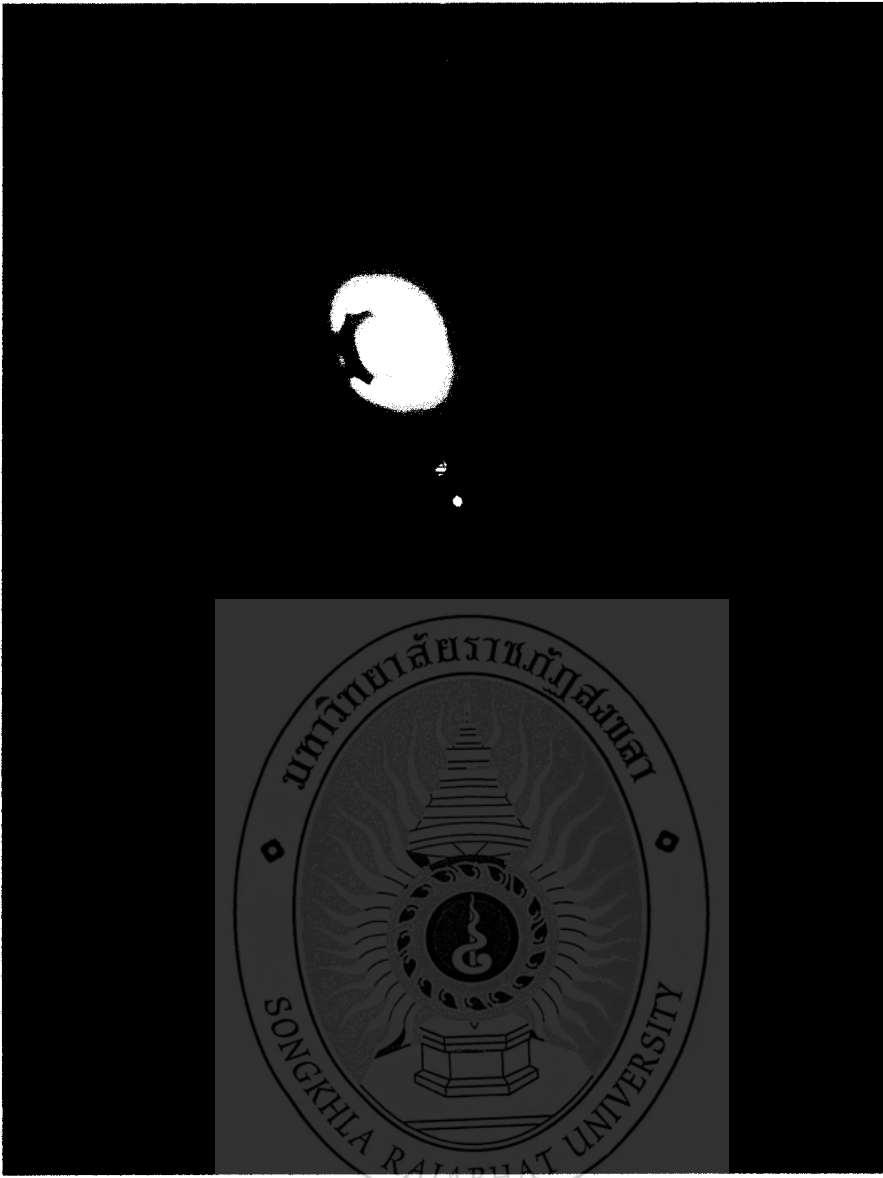

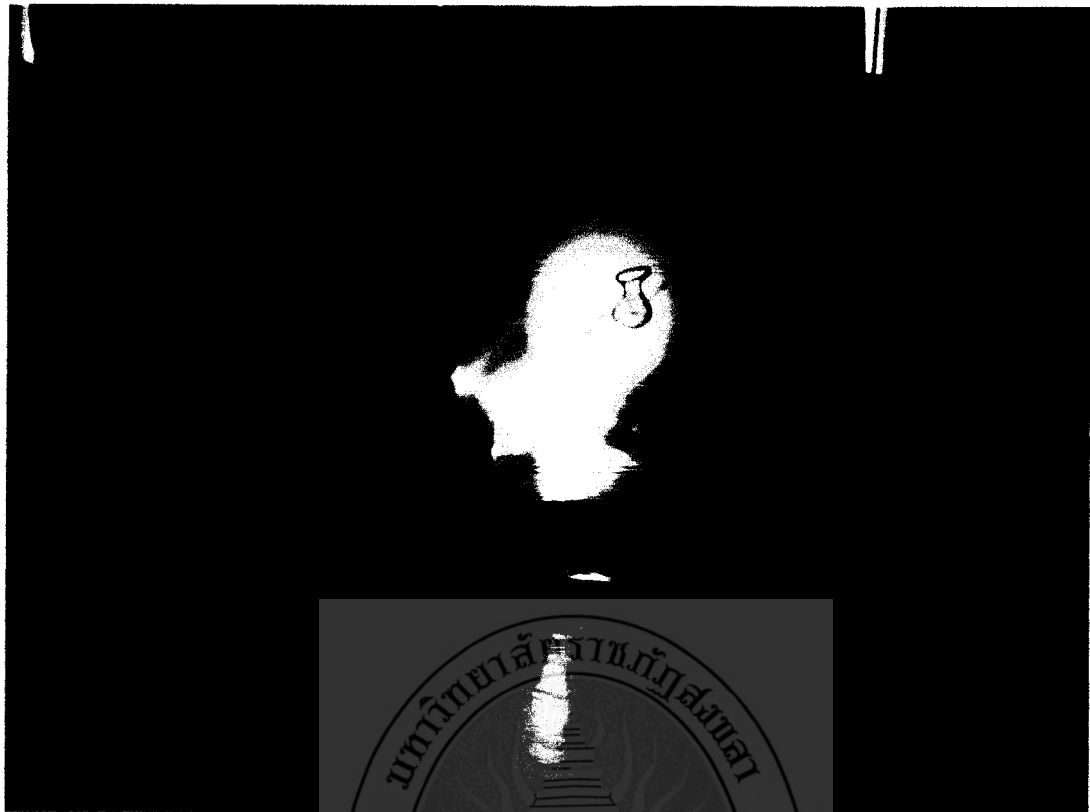

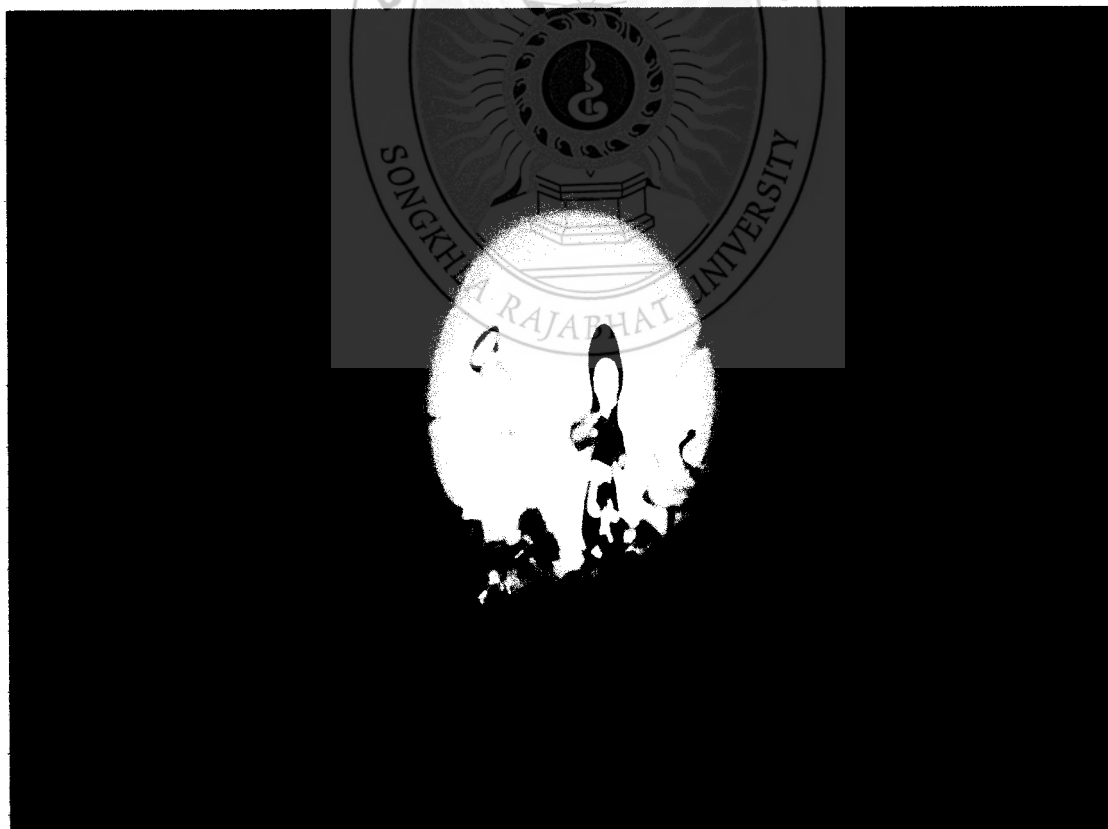

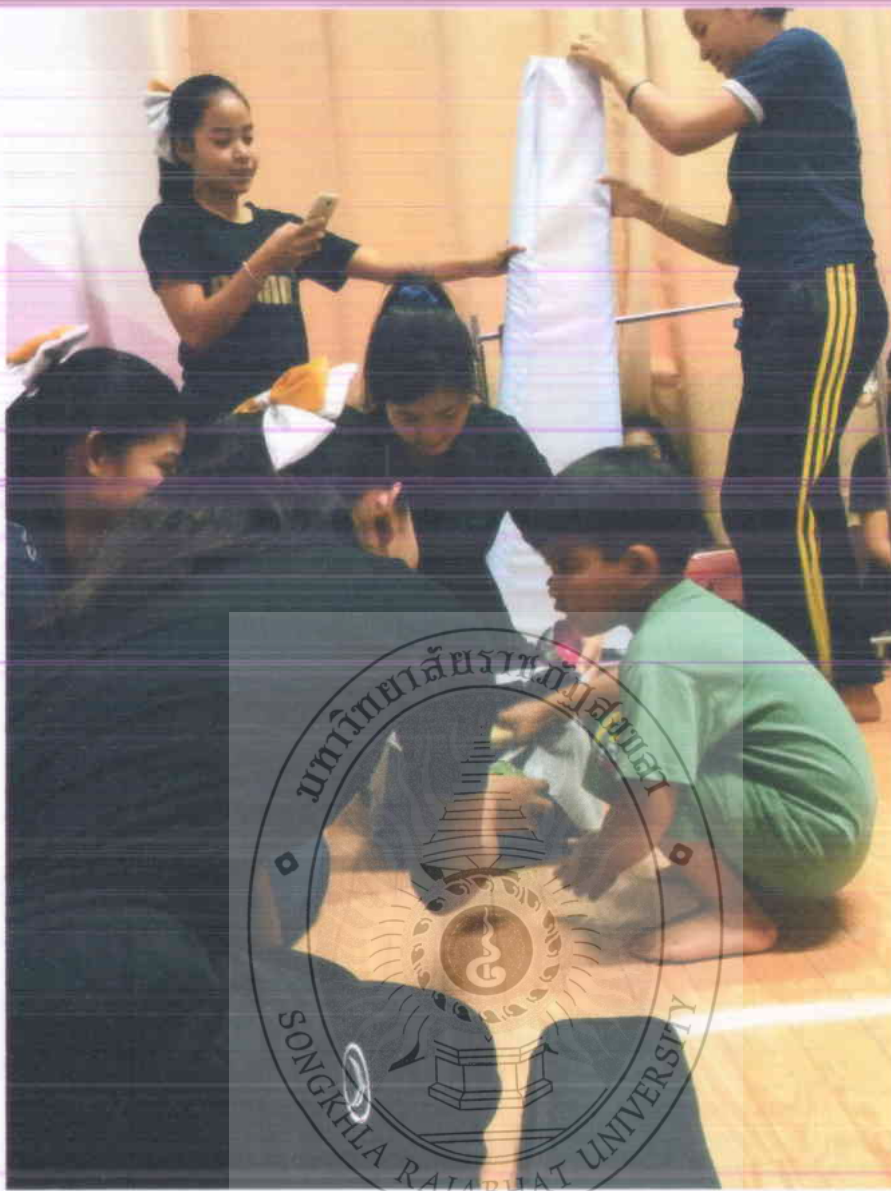

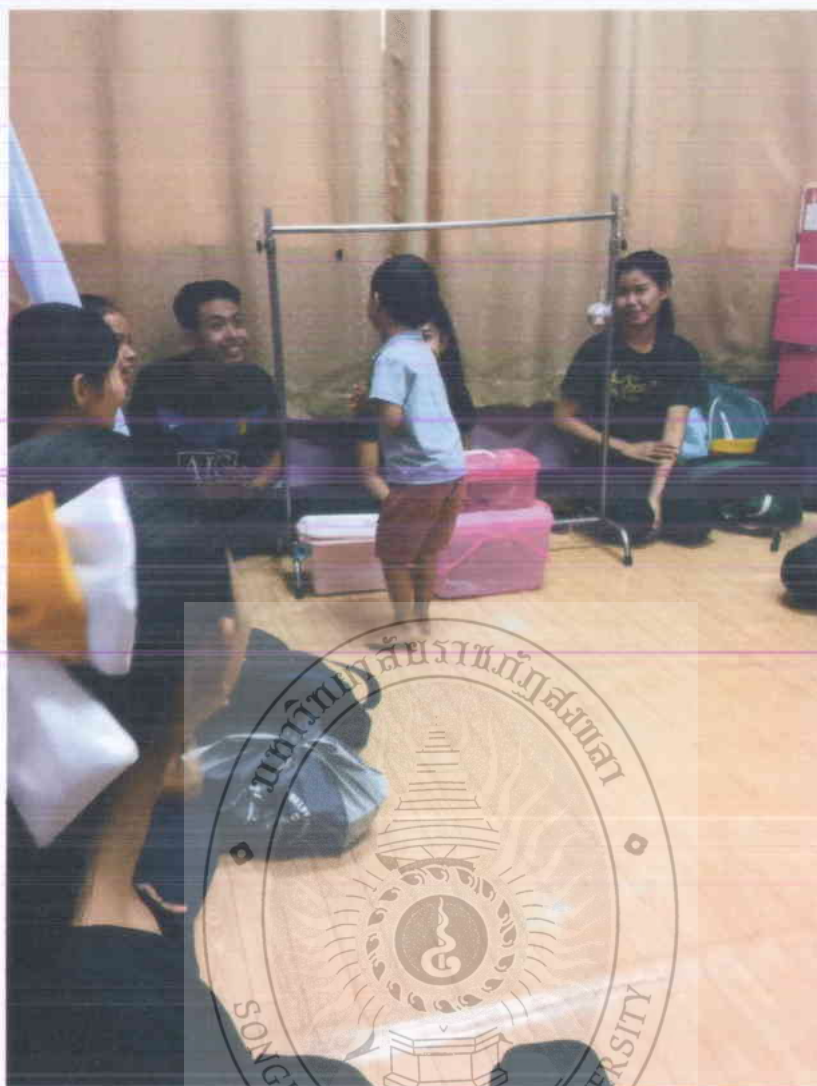

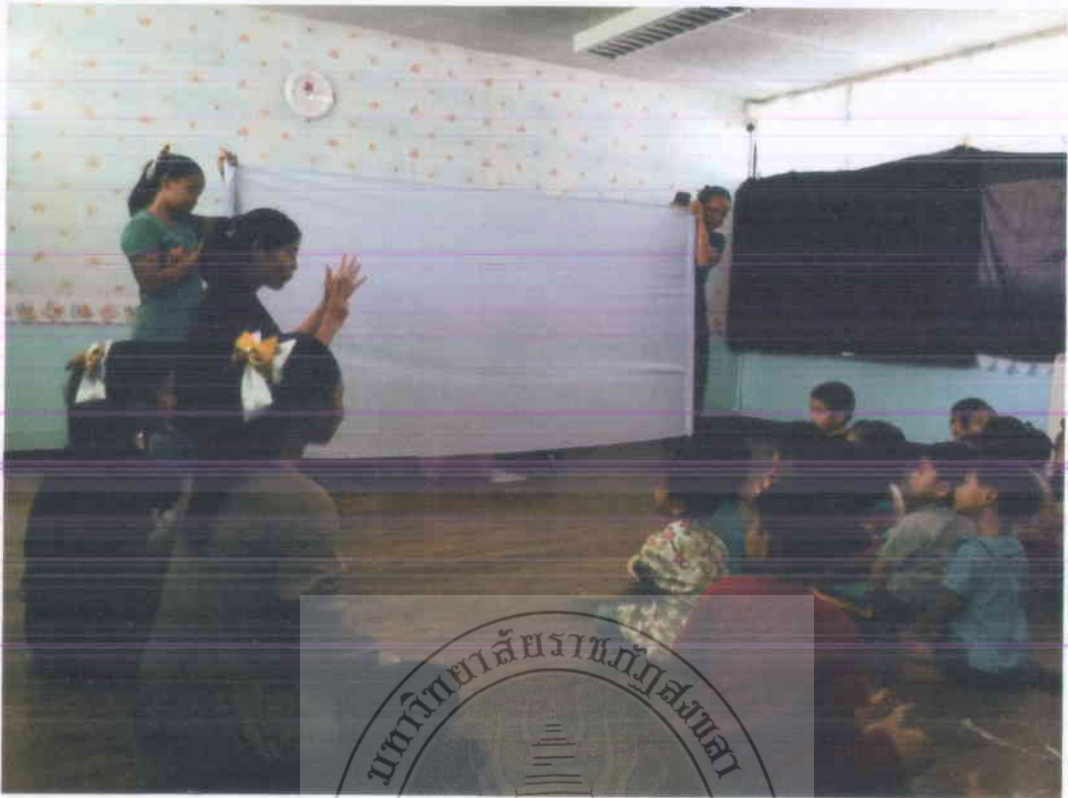

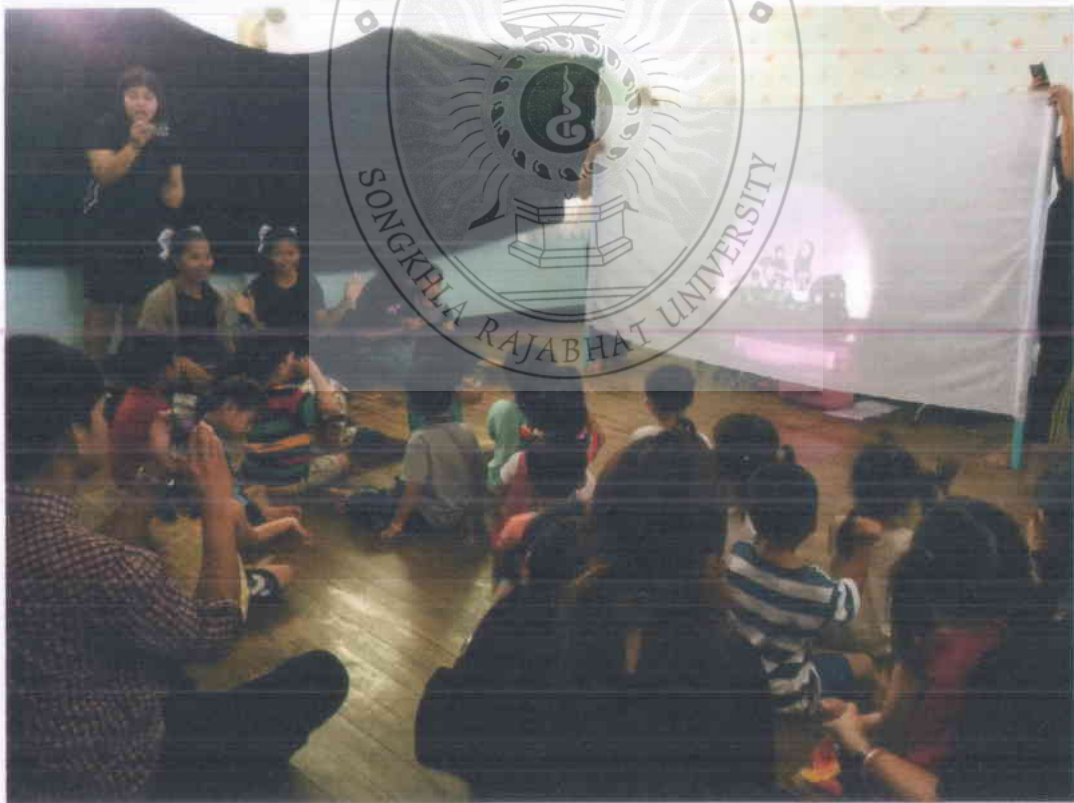

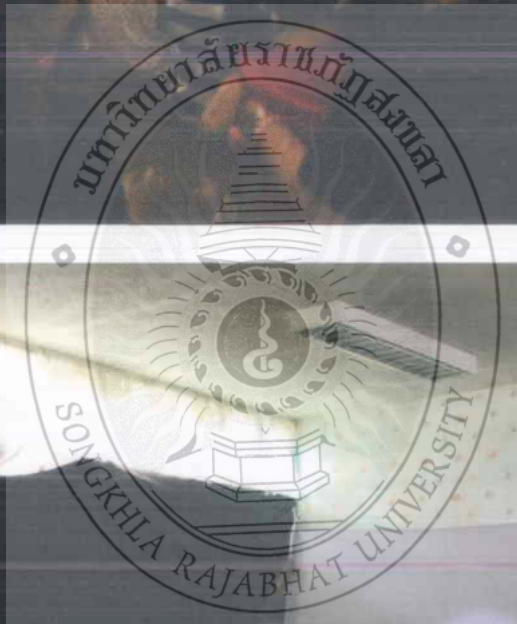
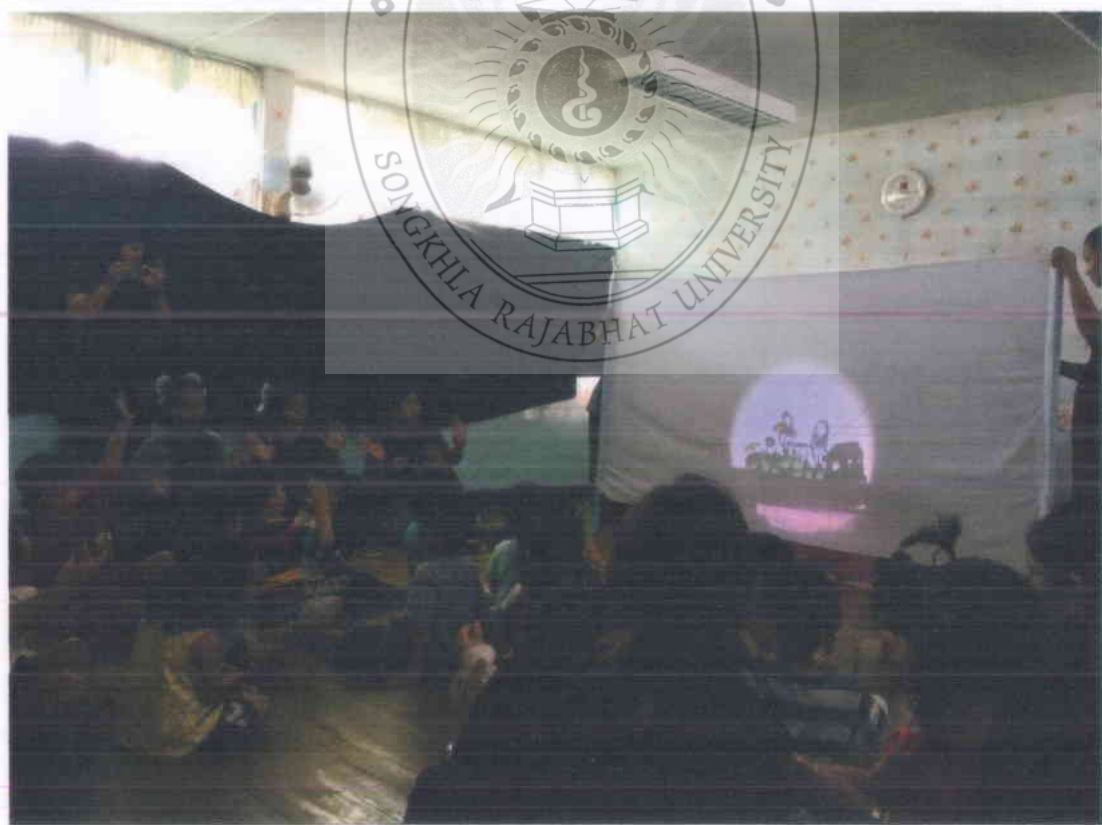
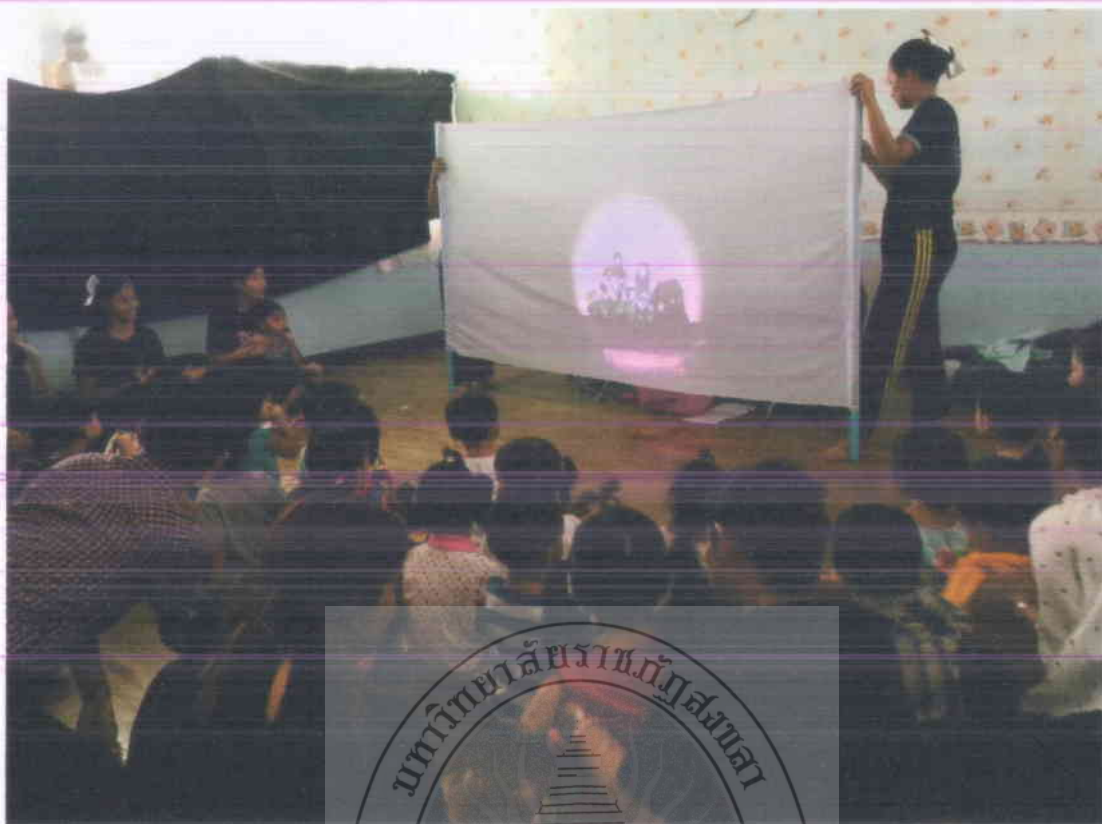

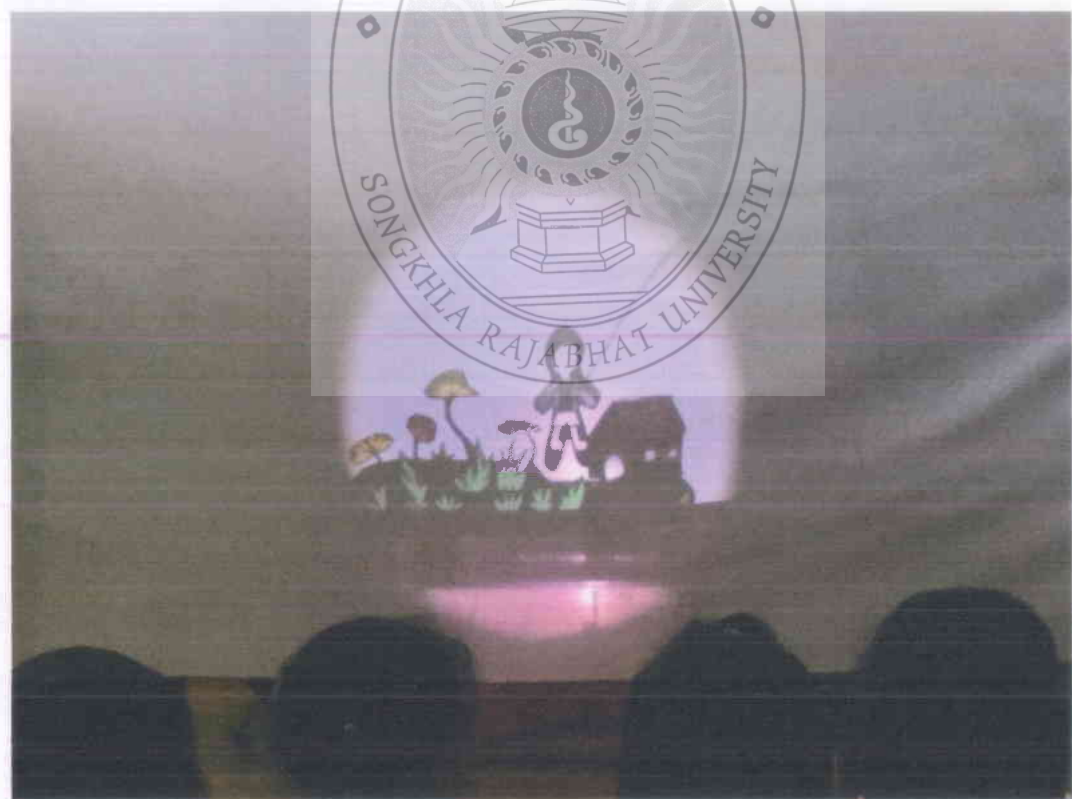

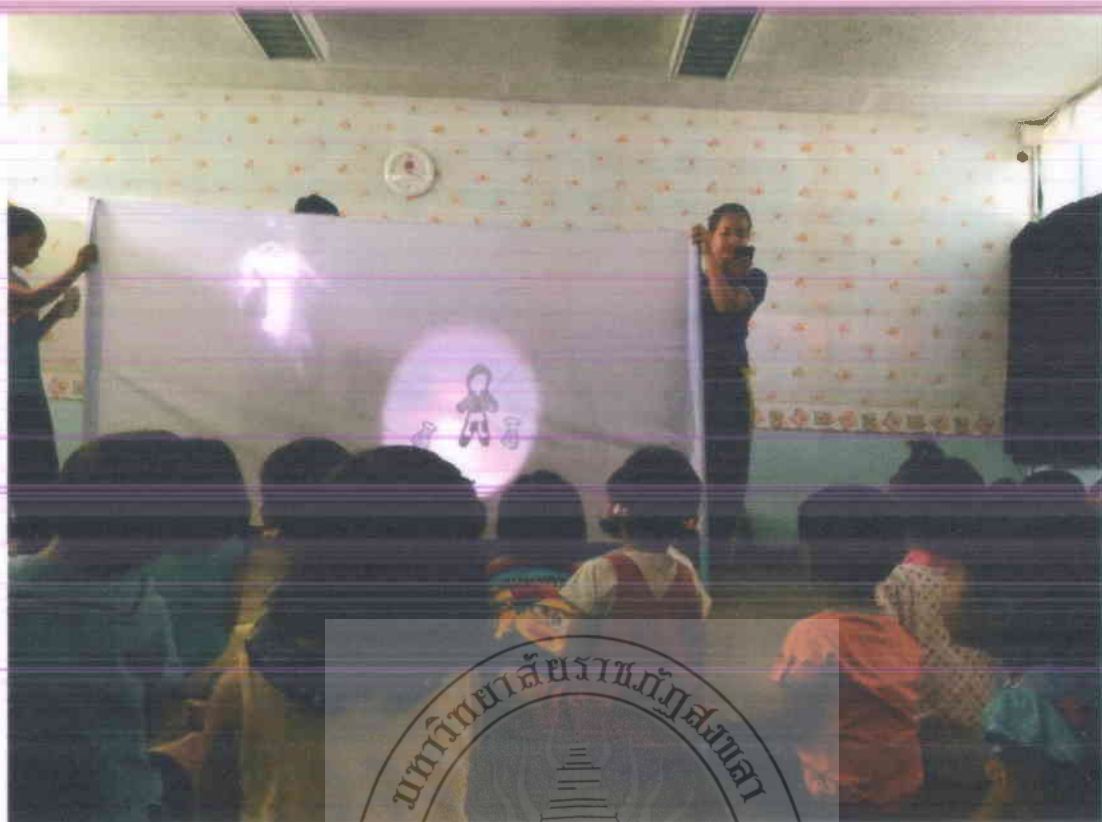

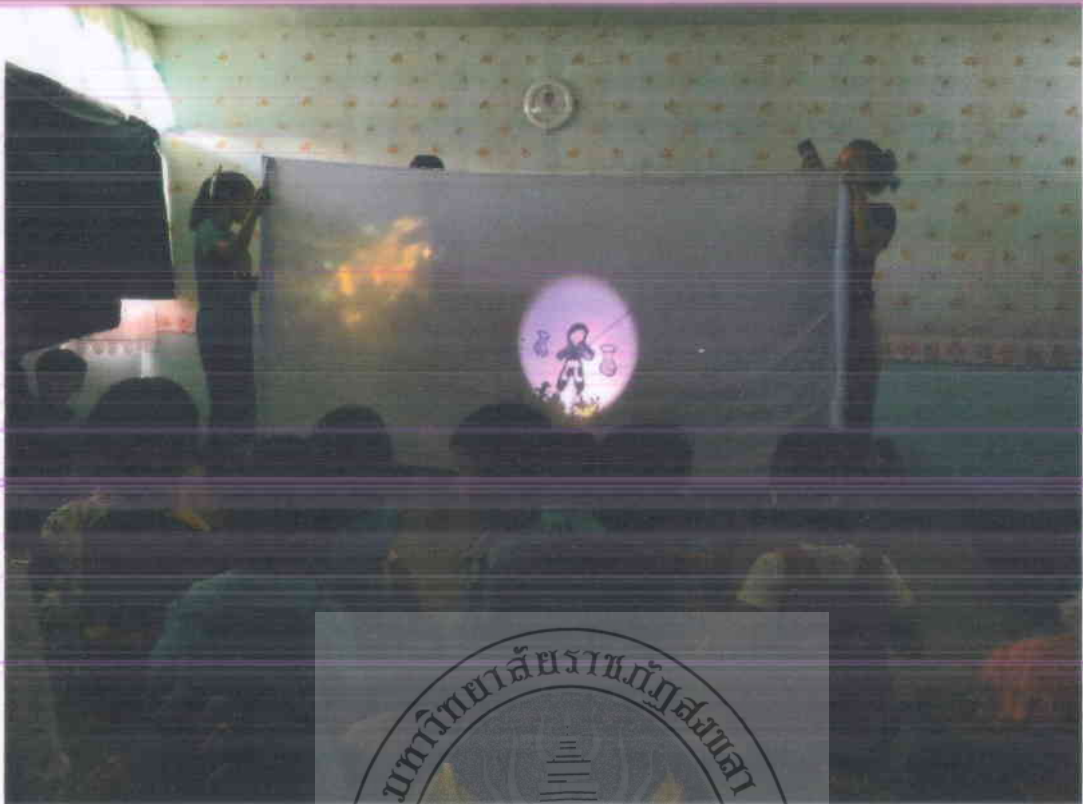

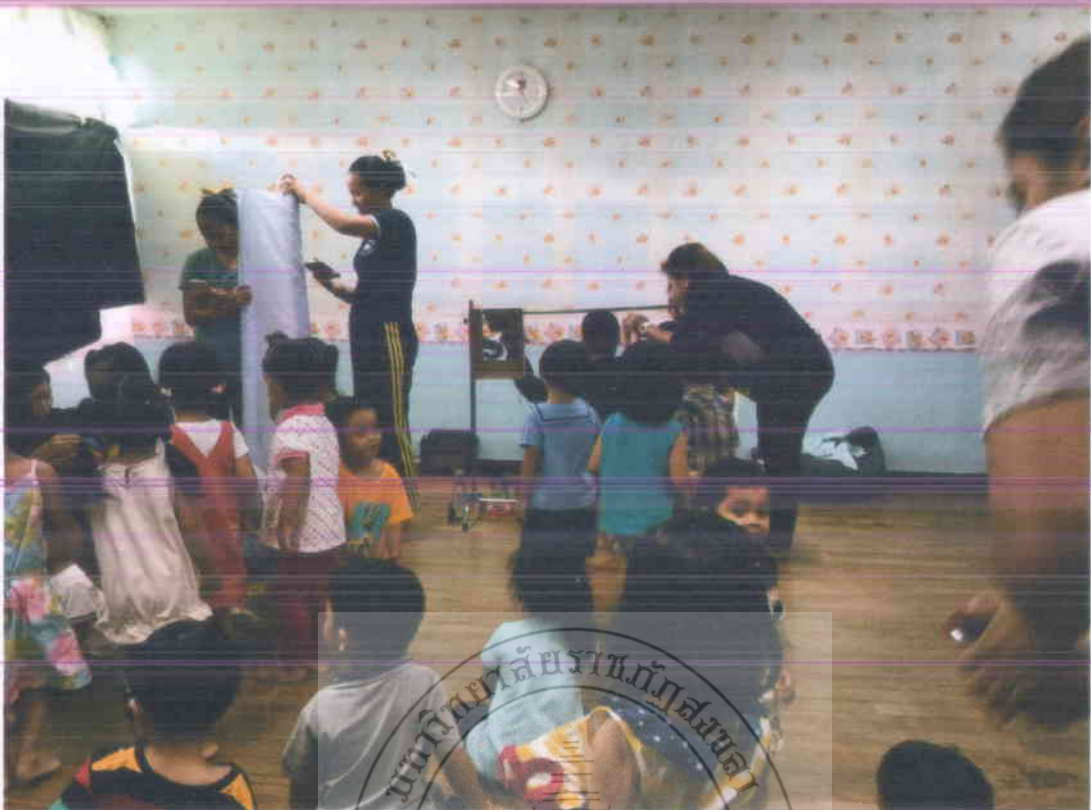

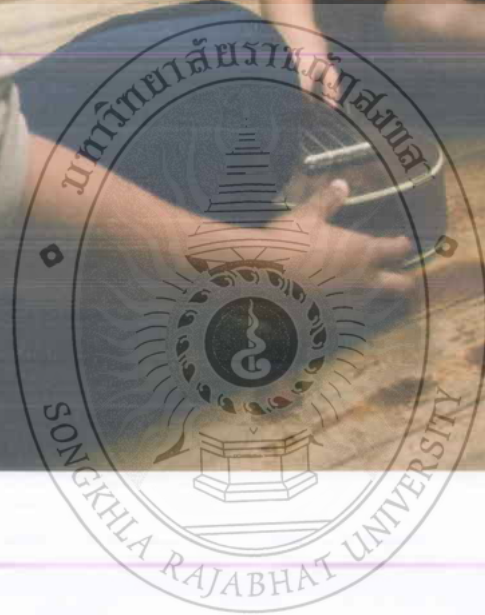
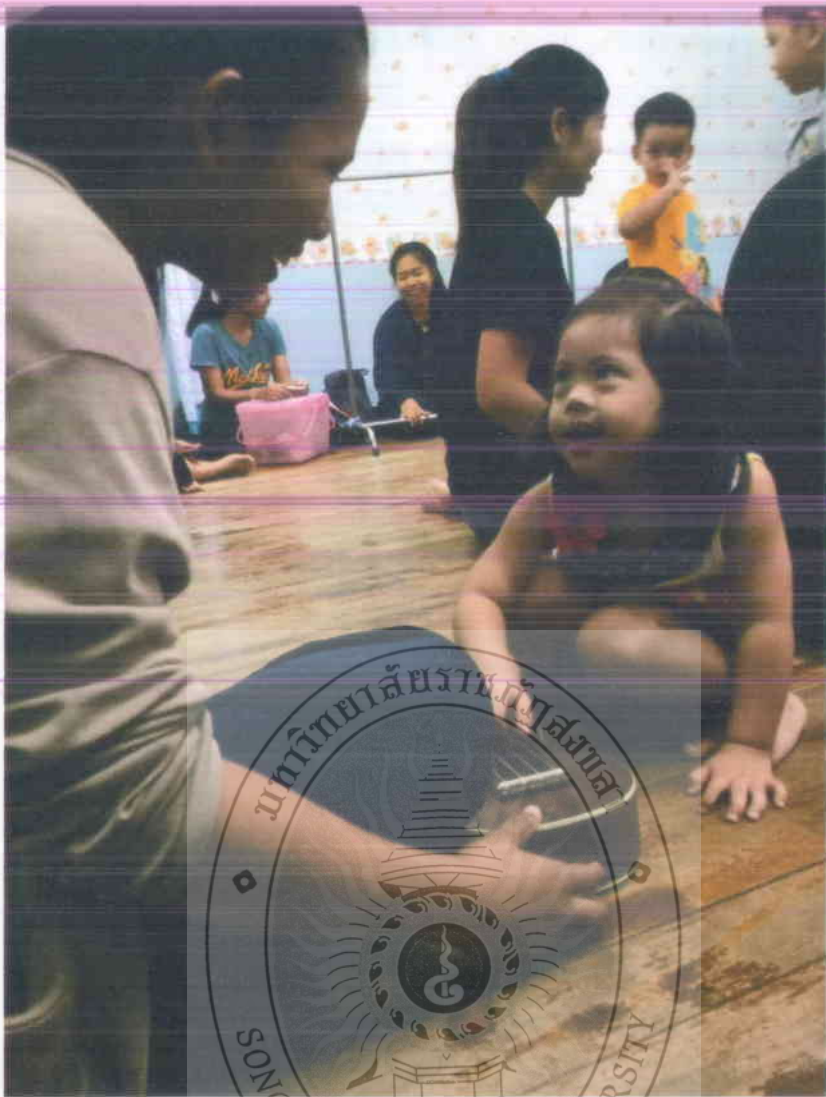

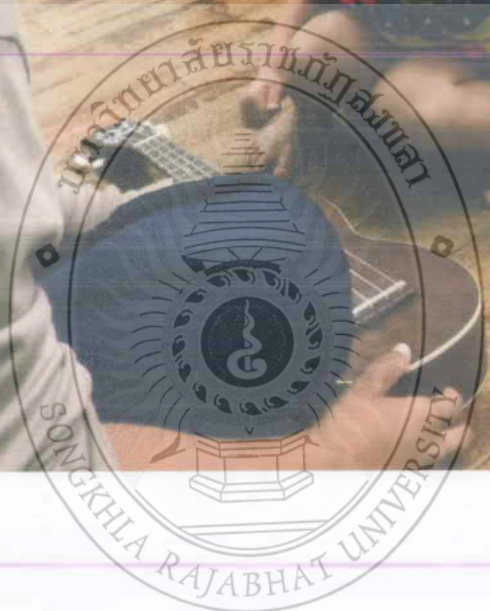
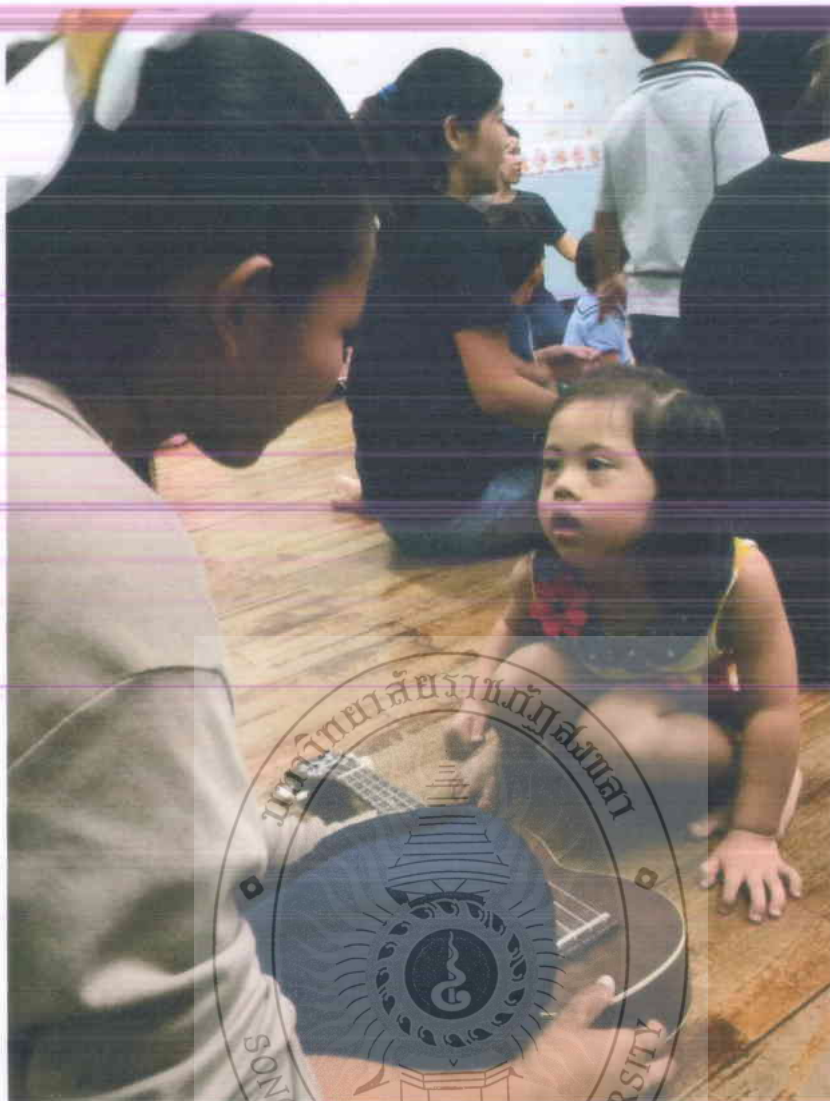

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	ตฤตา สมพงศ์
วัน เดือน ปี เกิด	๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘
ที่อยู่ปัจจุบัน	๓๕/๓๕ หมู่บ้านศิริดา แกรนด์วิลล์ ม.๓ ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐
ที่ทำงานปัจจุบัน	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ๑๖๐ ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	พนักงานมหาวิทยาลัย (อาจารย์)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. ๒๕๕๕	อ.ม. (ศิลปการละคร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๕๓	กศ.บ. (ศิลปการแสดง) มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา

